**Acest document reprezintă un instrument de documentare, iar instituțiile nu își asumă responsabilitatea pentru conținutul său.**

►**B** **DIRECTIVA 2014/23/UE A PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI A CONSILIULUI**

**din 26 februarie 2014**

**privind atribuirea contractelor de concesiune**

**(Text cu relevanță pentru SEE)**

(JO L 94, 28.3.2014, p. 1)

Astfel cum a fost modificată prin:

| | | Jurnalul Oficial | | |
|---|---|---|---|---|
| | | NR. | Pagina | Data |
| ►**M1** | Regulamentul delegat (UE) 2015/2172 al Comisiei din 24 noiembrie 2015 | L 307 | 9 | 25.11.2015 |

rectificată prin:

►**C1** Rectificare, JO L 114, 5.5.2015, p. 24 (2014/23/UE)

▼B

# DIRECTIVA 2014/23/UE A PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI A CONSILIULUI

**din 26 februarie 2014**

**privind atribuirea contractelor de concesiune**

**(Text cu relevanță pentru SEE)**

PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 53 alineatul (1), articolul 62 și articolul 114,

având în vedere propunerea Comisiei Europene,

după transmiterea proiectului de act legislativ către parlamentele naționale,

având în vedere avizul Comitetului Economic și Social European [1],

având în vedere avizul Comitetului Regiunilor [2],

hotărând în conformitate cu procedura legislativă ordinară [3],

întrucât:

(1) Absența unor norme clare la nivelul Uniunii care să reglementeze atribuirea contractelor de concesiune antrenează incertitudine juridică și obstacole în calea liberei circulații a serviciilor și perturbă funcționarea pieței interne. Ca urmare, operatorii economici, în special întreprinderile mici și mijlocii (IMM), sunt privați de drepturile lor pe piața internă și ratează oportunități de afaceri importante, în timp ce autoritățile publice se pot găsi în situația de a nu identifica utilizarea optimă a banilor publici, astfel încât cetățenii Uniunii să beneficieze de servicii de calitate la cele mai bune prețuri. Un cadru juridic adecvat, echilibrat și flexibil de reglementare a atribuirii concesiunilor ar asigura accesul efectiv și nediscriminatoriu pe piață al tuturor operatorilor economici din Uniune, precum și certitudinea juridică, favorizând investițiile publice în infrastructuri și servicii strategice pentru cetățeni. Un astfel de cadru juridic ar conferi, de asemenea, operatorilor economici o securitate juridică sporită și ar putea constitui o bază și un instrument de deschidere în continuare a piețelor internaționale de achiziții publice și de stimulare a schimburilor comerciale internaționale. Ar trebui acordată o importanță deosebită îmbunătățirii posibilităților de acces al IMM-urilor la ansamblul piețelor concesiunilor din Uniune.

(2) Normele din cadrul legislativ aplicabile atribuirii de concesiuni ar trebui să fie simple și clare. Ele ar trebui să reflecte în mod corespunzător specificul concesiunilor în raport cu contractele publice, fără a crea o sarcină birocratică excesivă.

---

([1]) JO C 191, 29.6.2012, p. 84.
([2]) JO C 391, 18.12.2012, p. 49.
([3]) Poziția Parlamentului European din 15 ianuarie 2014 (nepublicată încă în Jurnalul Oficial), și Decizia Consiliului din 11 februarie 2014.

▼B

(3) Achizițiile publice joacă un rol cheie în Strategia Europa 2020, stabilită prin Comunicarea Comisiei din 3 martie 2010 intitulată „Europa 2020, O strategie europeană pentru o creștere inteligentă, ecologică și favorabilă incluziunii”, reprezentând unul dintre instrumentele de piață care trebuie utilizate pentru realizarea unei creșteri inteligente, durabile și favorabile incluziunii, asigurând în același timp o utilizare cât mai eficientă a fondurilor publice. În acest context, contractele de concesiune reprezintă instrumente importante pentru dezvoltarea structurală pe termen lung a infrastructurii și a serviciilor strategice, contribuind la progresul concurenței de pe piața internă, făcând posibilă valorificarea cunoștințelor de ordin tehnic ale sectorului privat și facilitând procesul de eficientizare și de inovare.

(4) Atribuirea concesiunilor de lucrări publice intră în prezent sub incidența normelor de bază prevăzute în Directiva 2004/18/CE a Parlamentului European și a Consiliului ([1]), în timp ce atribuirea concesiunilor de servicii care prezintă interes transfrontalier intră sub incidența principiilor Tratatului privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE), în special principiul liberei circulații a mărfurilor, al liberei stabiliri și al libertății de a presta servicii, precum și a principiilor care decurg din acestea, precum egalitatea de tratament, nediscriminarea, recunoașterea reciprocă, proporționalitatea și transparența. Există un risc de incertitudine juridică legat de interpretările divergente date de legiuitorii naționali principiilor Tratatului, precum și riscul unor disparități vaste între legislațiile diferitelor state membre. Existența unor asemenea riscuri a fost confirmată de jurisprudența cuprinzătoare a Curții de Justiție a Uniunii Europene, care, cu toate acestea, a abordat doar parțial anumite aspecte ale atribuirii contractelor de concesiune.

În vederea eliminării perturbărilor care persistă pe piața internă, la nivelul Uniunii este necesară o aplicare uniformă a principiilor TFUE în toate statele membre și eliminarea discrepanțelor în ceea ce privește înțelegerea acestor principii. Acestea ar favoriza, de asemenea, eficiența cheltuielilor publice, ar facilita egalitatea accesului și echitatea participării IMM-urilor la atribuirea contractelor de concesiune, atât la nivel local, cât și la nivelul Uniunii, și ar susține atingerea unor obiective durabile de politici publice.

(5) Prezenta directivă recunoaște și reafirmă dreptul statelor membre și al autorităților publice de a decide cu privire la modul de gestionare pe care acestea îl consideră cel mai adecvat pentru a executa lucrări și a furniza servicii. În special, prezenta directivă nu ar trebui să afecteze în niciun fel libertatea statelor membre și a autorităților publice de a furniza în mod direct lucrări sau servicii către public sau de a externaliza aceste prestații, delegându-le unor părți terțe. Statele membre sau autoritățile publice ar trebui să aibă în continuare libertatea de a defini și de a prevedea caracteristicile serviciilor care trebuie furnizate, inclusiv eventualele condiții referitoare la calitatea sau la prețul serviciilor, în conformitate cu legislația Uniunii, în vederea urmăririi obiectivelor de politică publică ale acestora.

([1]) Directiva 2004/18/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 31 martie 2004 privind coordonarea procedurilor de atribuire a contractelor de achiziții publice de lucrări, de bunuri și de servicii (JO L 134, 30.4.2004, p. 114).

▼B

(6) Ar trebui reamintit că statele membre au libertatea de a decide, în temeiul principiilor TFUE cu privire la egalitatea de tratament, nediscriminarea, transparența și libera circulație a persoanelor, organizarea furnizării de servicii, fie ca servicii de interes economic general, fie ca servicii fără caracter economic de interes general sau ca o combinație a acestora. Ar trebui reamintit, de asemenea, faptul că prezenta directivă nu aduce atingere libertății autorităților naționale, regionale și locale de a defini, în conformitate cu legislația Uniunii, serviciile de interes economic general, sfera de cuprindere a acestora și caracteristicile serviciului care trebuie furnizat, inclusiv eventualele condiții referitoare la calitatea serviciilor, în vederea urmăririi obiectivelor de politică publică ale acestora. De asemenea, aceasta nu ar trebui să aducă atingere nici competenței autorităților naționale, regionale și locale de a furniza, contracta și finanța servicii de interes economic general, în conformitate cu articolul 14 din TFUE și cu Protocolul nr. 26 anexat la TFUE și la Tratatul privind Uniunea Europeană (TUE). Mai mult, prezenta directivă nu vizează finanțarea serviciilor de interes economic general sau schemele de ajutoare acordate de statele membre, în special în domeniul social, în conformitate cu normele Uniunii privind concurența. Este oportun să se clarifice faptul că serviciile fără caracter economic de interes general nu ar trebui să facă obiectul prezentei directive.

(7) De asemenea, este oportun să se reamintească că prezenta directivă nu ar trebui să afecteze legislația în domeniul asigurărilor sociale a statelor membre. De asemenea, aceasta nu ar trebui să presupună liberalizarea serviciilor de interes economic general, rezervate organismelor publice sau private, și nici privatizarea organismelor publice furnizoare de servicii.

(8) În cazul concesiunilor care ating sau depășesc o anumită valoare, este oportună asigurarea unei minime coordonări a procedurilor naționale pentru atribuirea unor astfel de contracte pe baza principiilor TFUE, în vederea garantării deschiderii către concurență a pieței concesiunilor și a unei certitudini juridice adecvate. Prevederile de coordonare respective nu ar trebui să depășească ceea ce este necesar în vederea atingerii obiectivelor sus-menționate și a asigurării unui anumit grad de flexibilitate. Ar trebui să li se permită statelor membre să completeze și să dezvolte aceste prevederi dacă consideră că este necesar, în special pentru a asigura o mai bună respectare a principiilor de mai sus.

(9) Ar trebui clarificat faptul că grupurile de operatori economici, inclusiv cele care iau forma unei asocieri temporare, pot participa la procedurile de atribuire fără a fi obligate să dobândească o formă juridică specifică. În măsura în care acest lucru este necesar, de exemplu când se impune sistemul de răspundere în solidar, o formă anume poate fi cerută în cazul în care unui astfel de grup îi este atribuită o concesiune. În plus, ar trebui clarificat faptul că autoritățile contractante sau entitățile contractante ar trebui să aibă posibilitatea de a stabili în mod explicit modul în care urmează ca grupurile de operatori economici să întrunească condițiile referitoare la situația economică și financiară sau criteriile privind capacitatea tehnică și profesională, impuse operatorilor economici care participă pe cont propriu. Este posibil ca executarea contractelor de concesiune de către grupuri de operatori economici să facă necesară stabilirea de condiții care nu sunt impuse participanților individuali. Printre astfel de condiții, care ar trebui să fie justificate de motive obiective și să fie proporționale, s-ar putea

▼B

număra, de exemplu, solicitarea de a numi o reprezentare comună sau un partener principal în ceea ce privește procedura de atribuire a concesiunilor sau de a solicita informații cu privire la statutul lor.

(10) Ar trebui introduse, de asemenea, anumite prevederi de coordonare pentru atribuirea concesiunilor de lucrări și de servicii din sectorul energiei, al transporturilor și al serviciilor poștale, având în vedere faptul că autoritățile naționale ar putea influența comportamentul entităților care își desfășoară activitatea în aceste sectoare, datorită existenței unor drepturi speciale sau exclusive acordate de statele membre în ceea ce privește livrarea, furnizarea sau exploatarea de rețele în scopul prestării serviciilor în cauză.

(11) Concesiunile sunt contracte cu titlu oneros încheiate în scris prin intermediul cărora una sau mai multe autorități contractante sau entități contractante încredințează executarea de lucrări sau prestarea și gestionarea de servicii unuia sau mai multor operatori economici. Obiectul unor astfel de contracte îl constituie achiziția de lucrări sau servicii prin intermediul unei concesiuni a cărei compensație constă în dreptul de exploatare a lucrărilor sau a serviciilor sau în dreptul de exploatare și o plată. Este posibil, dar nu obligatoriu, ca astfel de contracte să presupună transferul de proprietate către autoritățile contractante sau entitățile contractante, dar autoritățile sau entitățile contractante obțin întotdeauna beneficiile lucrărilor sau serviciilor în cauză.

(12) În sensul prezentei directive, ar trebui clarificat faptul că simpla finanțare a unei activități, în special prin intermediul granturilor, care este adesea legată de obligația de a rambursa sumele primite în cazul în care acestea nu sunt utilizate în scopurile cărora le sunt destinate, nu se înscrie în domeniul de aplicare al prezentei directive.

(13) Mai mult, aranjamentele în care toți operatorii care îndeplinesc anumite condiții sunt autorizați să efectueze o anumită sarcină, fără nicio selectivitate, cum ar fi sistemele care dau consumatorilor posibilitatea de a alege sau sistemele de servicii pe bază de bonuri, ar trebui să nu fie considerate concesiuni, inclusiv cele care se bazează pe acorduri juridice între autoritatea publică și operatorii economici. Aceste sisteme se bazează de obicei pe o decizie a unei autorități publice de definire a condițiilor transparente și nediscriminatorii privind accesul continuu al operatorilor economici la furnizarea de servicii specifice, cum ar fi serviciile sociale, care le permit clienților să aleagă între acești operatori.

(14) Mai mult, anumite acte ale statelor membre, cum sunt autorizațiile sau licențele, prin care statul membru sau o autoritate publică a acestuia stabilește condițiile pentru exercitarea unei activități economice, inclusiv o condiție pentru a duce la îndeplinire o anumită operațiune, acordată în mod normal la solicitarea operatorului economic, și nu la inițiativa autorității contractante sau a entității contractante, și în cazul în care operatorul economic își păstrează dreptul de a denunța dispoziția referitoare la lucrări sau servicii, ar trebui să nu fie considerate concesiuni. În cazurile în care este vorba despre astfel de acte

▼B

ale statelor, se pot aplica dispozițiile specifice ale Directivei 2006/123/CE a Parlamentului European și a Consiliului ([1]). Spre deosebire de respectivele acte ale statului membru, contractele de concesiuni presupun obligații reciproce prin care executarea lucrărilor sau serviciilor intră sub incidența unor cerințe specifice, definite de autoritatea contractantă sau de entitatea contractantă, a căror îndeplinire poate fi solicitată în fața unei instanțe.

(15) În plus, anumite acorduri care au ca obiect dreptul unui operator economic de a exploata anumite domenii sau resurse publice în temeiul dreptului public sau privat, cum sunt terenurile sau bunurile aflate în proprietatea statului, în special în domeniul porturilor interioare sau al aeroporturilor, prin care statul sau autoritatea contractantă sau entitatea contractantă stabilește doar condiții generale pentru utilizarea acestora, fără însă să achiziționeze lucrări sau servicii specifice, ar trebui să nu fie considerate concesiuni în sensul prezentei directive. În mod normal, acesta este cazul domeniului public sau al contractelor de leasing de terenuri, care cuprind, în general, termeni referitori la intrarea chiriașului în posesie, utilizarea care urmează a fi atribuită proprietății, obligațiile proprietarului și ale chiriașului cu privire la întreținerea proprietății, durata contractului de leasing și renunțarea la posesie în favoarea proprietarului, chiria și taxele ocazionale care trebuie plătite de chiriaș.

(16) Mai mult, acordurile care conferă drepturi de trecere care vizează utilizarea bunurilor imobile publice pentru punerea la dispoziție sau funcționarea liniilor sau rețelelor fixe destinate furnizării de servicii către public ar trebui să nu fie nici ele considerate drept concesiuni în sensul prezentei directive, în măsura în care acordurile respective nu impun obligația de furnizare și nu presupun achiziția de servicii de către o autoritate contractantă sau entitate contractantă pentru ea însăși sau pentru utilizatori finali.

(17) Contractele care nu presupun plăți către contractant și în cadrul cărora contractantul este remunerat pe baza tarifelor reglementate, calculate astfel încât să acopere toate costurile și investițiile suportate de contractant pentru furnizarea serviciului, nu ar trebui să fie reglementate prin prezenta directivă.

(18) Dificultățile legate de interpretarea conceptelor de concesiune și de contract de achiziții publice au generat o constantă incertitudine juridică printre părțile interesate și au condus la numeroase hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene. Așadar, definiția concesiunii ar trebui clarificată, în special în ceea ce privește conceptul de risc de operare. Principala caracteristică a unei concesiuni, și anume dreptul de a exploata lucrări sau servicii, implică întotdeauna transferul către concesionar a unui risc de operare de natură economică care presupune posibilitatea că acesta nu își va recupera investițiile efectuate și costurile suportate pentru exploatarea lucrărilor sau a serviciilor atribuite în condiții normale de funcționare, chiar dacă riscul îi revine în continuare, parțial, autorității contractante sau entității

([1]) Directiva 2006/123/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 12 decembrie 2006 privind serviciile în cadrul pieței interne (JO L 376, 27.12.2006, p. 36).

▼B

contractante. Aplicarea de norme specifice care să reglementeze atribuirea concesiunilor nu s-ar justifica dacă autoritatea contractantă sau entitatea contractantă ar prelua riscul eventualelor pierderi suportate de operatorul economic, garantându-i un venit minim cel puțin egal cu investițiile efectuate și cu costurile pe care trebuie să le acopere operatorul economic în legătură cu executarea contractului. În același timp, ar trebui precizat că anumite aranjamente remunerate exclusiv de o autoritate contractantă sau de o entitate contractantă ar trebui să fie considerate concesiuni dacă recuperarea investițiilor și a costurilor suportate de operator pentru executarea lucrării sau prestarea serviciului depinde de cererea efectivă sau de disponibilitatea serviciului sau a activului.

(19) Dacă o reglementare sectorială elimină riscul prevăzând să i se acorde concesionarului o garanție privind atingerea pragului de rentabilitate referitor la investițiile și costurile suportate pentru exploatarea contractului, un astfel de contract nu ar trebui să fie considerat o concesiune în sensul prezentei directive. Faptul că riscul este limitat de la bun început nu ar trebui să excludă posibilitatea considerării contractului drept concesiune. Acesta poate fi cazul, de exemplu, în sectoarele cu tarife reglementate sau atunci când riscul de operare este limitat prin intermediul contractelor care prevăd compensări parțiale, inclusiv compensări în cazul încetării anticipate a concesiunii, din motive imputabile autorității contractante sau entității contractante sau din motive de forță majoră.

(20) Riscul de operare ar trebui să reiasă din factori care nu depind de părți. Riscurile de tipul celor legate de gestionarea inadecvată, de nerespectarea contractelor de către operatorul economic sau de o situație de forță majoră nu sunt hotărâtoare în vederea clasificării drept concesiune, întrucât riscurile respective sunt inerente fiecărui contract, fie că este vorba de un contract de achiziții publice sau de o concesiune. Un risc de operare ar trebui înțeles drept riscul de expunere la situațiile neprevăzute ale pieței, putând consta fie în riscul de cerere, fie în riscul de disponibilitate sau în ambele riscuri, de disponibilitate și de cerere. Riscul de cerere trebuie înțeles ca riscul privind cererea reală pentru lucrările sau serviciile care fac obiectul contractului. Riscul de ofertă trebuie înțeles ca fiind riscul legat de furnizarea lucrărilor sau a serviciilor care fac obiectul contractului, în special riscul că furnizarea serviciilor nu va corespunde cererii. În scopul evaluării riscului de operare, valoarea actualizată netă a tuturor investițiilor, costurilor și veniturilor concesionarului ar trebui avută în vedere în mod consecvent și uniform.

(21) Noțiunea de „organisme de drept public” a fost examinată în mod repetat de Curtea de Justiție a Uniunii Europene. Sunt esențiale unele clarificări pentru deplina înțelegere a acestui concept. Prin urmare, ar trebui să se precizeze că un organism care funcționează în condiții normale de piață, care urmărește obținerea unui profit și care suportă pierderile care rezultă din exercitarea activității sale nu ar trebui să fie considerat ca fiind un „organism de drept public”, deoarece necesitățile de interes general, pentru îndeplinirea cărora a fost creat sau pentru care i s-a încredințat sarcina de a le îndeplini, pot fi considerate a avea caracter industrial sau comercial. În mod similar, condiția referitoare la originea finanțării organismului examinat a fost, de

▼B

asemenea, examinată de Curte, care a clarificat, între altele, că finanțarea în „cea mai mare parte” înseamnă într-o proporție mai mare de jumătate și că o astfel de finanțare poate include plăți de la utilizatori care sunt impuse, calculate și colectate în conformitate cu normele de drept public.

(22) Este oportună definirea noțiunii de „drepturi exclusive” sau „drepturi speciale”, deoarece aceste noțiuni sunt cruciale pentru domeniul de aplicare al prezentei directive și noțiunea de entități contractante. Se impune clarificarea faptului că entitățile care nu sunt nici entități contractante, în sensul articolului 7 alineatul (1) litera (a), și nici întreprinderi publice intră sub incidența prevederilor prezentei directive doar în măsura în care desfășoară una dintre activitățile reglementate în baza acestor drepturi exclusive sau speciale. Totuși, ele nu vor fi considerate drept entități contractante dacă aceste drepturi le-au fost acordate printr-o procedură bazată pe criterii obiective, în special în conformitate cu legislația Uniunii, și pentru care s-a asigurat o publicitate adecvată. Legislația menționată ar trebui să includă Directiva 2009/73/CE a Parlamentului European și a Consiliului ([1]), Directiva 2009/72/CE a Parlamentului European și a Consiliului ([2]), Directiva 97/67/CE a Parlamentului European și a Consiliului ([3]), Directiva 94/22/CE a Parlamentului European și a Consiliului ([4]) și Regulamentul (CE) nr. 1370/2007 al Parlamentului European și al Consiliului ([5]). De asemenea, ar trebui să se precizeze faptul că lista de legislație respectivă nu este exhaustivă și că drepturile sub orice formă, care au fost acordate prin intermediul altor proceduri pe baza unor criterii obiective și pentru care s-a asigurat publicitate corespunzătoare, nu sunt relevante pentru determinarea entităților contractante vizate de prezenta directivă.

(23) Prezenta directivă ar trebui să se aplice doar în cazul contractelor de concesiune a căror valoare este superioară unui anumit prag sau egală cu acesta, prag care ar trebui să reflecte interesul transnațional manifest al concesiunilor pentru operatorii economici din alte state membre decât cel al autorității contractante sau al entității contractante. Prin urmare, este necesară stabilirea metodei de calcul a valorii unei concesiuni și aceasta ar trebui să fie identică pentru concesiunile de lucrări și servicii, deoarece ambele tipuri de contracte se referă, adesea, atât la elemente de lucrări, cât și de servicii. Calculul ar trebui să menționeze cifra totală de afaceri a concesionarului cu privire la lucrări și servicii

([1]) Directiva 2009/73/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 13 iulie 2009 privind normele comune pentru piața internă în sectorul gazelor naturale și de abrogare a Directivei 2003/55/CE (JO L 211, 14.8.2009, p. 94).

([2]) Directiva 2009/72/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 13 iulie 2009 privind normele comune pentru piața internă a energiei electrice și de abrogare a Directivei 2003/54/CE (JO L 211, 14.8.2009, p. 55).

([3]) Directiva 97/67/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 15 decembrie 1997 privind normele comune pentru dezvoltarea pieței interne a serviciilor poștale ale Comunității și îmbunătățirea calității serviciului (JO L 15, 21.1.1998, p. 14).

([4]) Directiva 94/22/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 30 mai 1994 privind condițiile de acordare și folosire a autorizațiilor de prospectare, explorare și extracție a hidrocarburilor (JO L 164, 30.6.1994, p. 3).

([5]) Regulamentul (CE) nr. 1370/2007 al Parlamentului European și al Consiliului din 23 octombrie 2007 privind serviciile publice de transport feroviar și rutier de călători și de abrogare a Regulamentelor (CEE) nr. 1191/69 și nr. 1107/70 ale Consiliului (JO L 315, 3.12.2007, p. 1).

▼B

care fac obiectul concesiunii, astfel cum a fost estimată de către autoritatea contractantă sau entitatea contractantă, fără TVA, pe durata contractului.

(24) Pentru asigurarea unei deschideri reale a pieței și a unui echilibru just în aplicarea normelor de atribuire a concesiunilor în sectoarele energiei, transporturilor și serviciilor poștale, este necesar ca entitățile menționate să fie identificate în alt mod decât pe baza statutului lor juridic. Prin urmare, ar trebui să se garanteze că nu se aduce atingere egalității de tratament între entitățile contractante din sectorul public și cele din sectorul privat. De asemenea, este necesar să se asigure, în conformitate cu articolul 345 din TFUE, că nu se aduce atingere normelor care reglementează regimul proprietății în statele membre. Din acest motiv, ar trebui să se aplice norme specifice și uniforme concesiunilor atribuite de entități care exercită una dintre activitățile menționate anterior, în scopul exercitării activităților respective, indiferent dacă sunt autorități de stat, locale sau regionale, organisme de drept public, întreprinderi publice sau alte entități care beneficiază de drepturi speciale sau exclusive. Entitățile care răspund, în temeiul dreptului național, de furnizarea serviciilor legate de una dintre activitățile prevăzute la anexa II ar trebui să exercite aceste activități.

(25) Se impune clarificarea faptului că activitatea relevantă în domeniul aeroporturilor vizează, de asemenea, serviciile pentru pasageri, care contribuie la buna funcționare a facilităților din aeroport și care se așteaptă să fie oferite de către un aeroport modern și funcțional, precum vânzarea cu amănuntul, serviciile de masă pentru public și parcarea pentru automobile.

(26) Anumite entități activează în domeniile producerii, transmiterii sau distribuirii atât de căldură, cât și de răcire. Este posibil să existe nelămuriri cu privire la normele care se aplică activităților aferente încălzirii și, respectiv, răcirii. Prin urmare, ar trebui clarificat faptul că transmiterea și/sau distribuirea căldurii reprezintă o activitate vizată în anexa II și, deci, că entitățile care activează în domeniul încălzirii fac obiectul normelor prezentei directive, aplicabile entităților contractante în măsura în care se califică drept astfel de entități. Pe de altă parte, entitățile care funcționează în domeniul răcirii fac obiectul normelor prezentei directive, aplicabile autorităților contractante în măsura în care se califică drept astfel de autorități. În final, se impune clarificarea faptului că ar trebui examinate concesiunile atribuite atât în vederea contractelor de încălzire, cât și a celor de răcire în conformitate cu dispozițiile referitoare la contractele destinate desfășurării mai multor activități, pentru a stabili care sunt normele referitoare la achiziții care reglementează atribuirea acestora, dacă este cazul.

(27) Înainte de a avea în vedere vreo modificare adusă domeniului de aplicare al prezentei directive în privința domeniului răcirii, ar trebui examinată situația acestui domeniu în scopul de a obține suficiente informații, în special în ceea ce privește situația concurențială, măsura în care există achiziții transfrontaliere și opinia părților interesate. Dat fiind faptul că aplicarea prezentei directive în acest domeniu ar putea avea urmări semnificative în ceea ce privește deschiderea pieței, această examinare ar trebui efectuată cu ocazia evaluării prezentei directive.

▼B

(28) Ar trebui clarificat faptul că, în sensul punctelor 1 și 2 din anexa II, „alimentarea” cuprinde generarea/producerea și comercializarea cu ridicata și cea cu amănuntul. Cu toate acestea, producția de gaze sub forma extracției se află sub incidența alineatului (6) din anexa menționată.

(29) În cazul contractelor mixte, normele aplicabile ar trebui să fie determinate cu privire la obiectul principal al contractului, în cazul în care diferitele părți care constituie contractul nu pot fi separate în mod obiectiv. Prin urmare, ar trebui clarificat modul în care autoritățile contractante și entitățile contractante ar trebui să stabilească dacă diferitele părți pot fi separate sau nu. O astfel de clarificare ar trebui să se bazeze pe jurisprudența relevantă a Curții de Justiție a Uniunii Europene. Stabilirea ar trebui efectuată de la caz la caz, în care intențiile exprimate sau presupuse ale autorității contractante sau ale entității contractante de a considera diferitele aspecte care compun un contract mixt ca fiind indivizibile ar trebui să nu fie suficiente, dar ar trebui să fie sprijinite de dovezi obiective care să le justifice și să stabilească necesitatea de a încheia un contract unic. O astfel de nevoie justificată de a încheia un contract unic ar putea fi, de exemplu, prezentă în cazul construcției unei singure clădiri, din care o parte să fie utilizată direct de către autoritatea contractantă în cauză, iar o altă parte să fie exploatată în temeiul unei concesiuni, de exemplu pentru a furniza spații publice de parcare. Se impune clarificarea faptului că este posibil ca nevoia de a încheia un contract unic să se datoreze atât unor cauze de natură tehnică, cât și unora de natură economică.

(30) În cazul contractelor mixte care pot fi divizate, autoritățile contractante și entitățile contractante au întotdeauna posibilitatea de a atribui contracte separate pentru diferite părți ale contractului mixt, situație în care dispozițiile aplicabile fiecărei părți ar trebui stabilite exclusiv în funcție de caracteristicile contractului respectiv. Pe de altă parte, în cazul în care autoritățile contractante și entitățile contractante decid să atribuie un contract care include atât elemente ale concesiunii, cât și alte elemente, indiferent care este valoarea acestora și indiferent care este regimul lor juridic căruia i s-ar fi supus altfel elementele respective, normele aplicabile unor astfel de cazuri ar trebui să fie indicate. Ar trebui elaborate dispoziții speciale pentru contractele mixte care implică aspecte legate de apărare sau securitate sau anumite secțiuni care nu sunt incluse în domeniul de aplicare al TFUE.

(31) Concesiunile pot fi atribuite de către entitățile contractante în scopul îndeplinirii cerințelor inerente mai multor activități și pot fi eventual supuse unor regimuri juridice diferite. Ar trebui precizat faptul că regimul juridic aplicabil unei concesiuni unice, destinate să acopere mai multe activități, ar trebui să facă obiectul normelor aplicabile activității pe care o vizează în principal. Stabilirea activității pe care o vizează în principal concesiunea se poate baza pe analiza cerințelor pe care trebuie să le îndeplinească concesiunea respectivă, efectuată de entitatea contractantă în scopul estimării valorii concesiunii și al întocmirii documentelor de atribuire a concesiunii. În anumite cazuri ar putea fi imposibil, din punct de vedere obiectiv, să se stabilească care este activitatea pe care o vizează în principal concesiunea. Ar trebui să se indice normele aplicabile în astfel de cazuri.

▼B

(32) În anumite cazuri, o anumită autoritate contractantă sau o anumită entitate contractantă care este o autoritate de stat, regională sau locală sau un organism de drept public sau o anumită asociație a acestora ar putea fi unica sursă a unui anumit serviciu, pentru furnizarea căruia beneficiază de un drept exclusiv în temeiul actelor cu putere de lege interne sau a actelor administrative publicate, care sunt compatibile cu TFUE. Ar trebui să se clarifice faptul că în aceste situații o autoritate contractantă sau entitate contractantă, astfel cum este menționată în prezentul considerent, sau o asociație a acesteia poate atribui concesiuni acestor organisme fără să se aplice prezenta directivă.

(33) De asemenea, este oportun să se excludă din domeniul de aplicare al prezentei directive anumite concesiuni de servicii atribuite operatorilor economici, în cazul în care sunt atribuite pe baza unui drept exclusiv acordat operatorului în temeiul unui regulament, al unui act legislativ sau al unor dispoziții administrative naționale publicate, și care i-a fost atribuit în conformitate cu TFUE și cu actele Uniunii care prevăd norme comune de reglementare a accesului la piață, aplicabile activităților menționate în anexa II, întrucât un asemenea drept exclusiv face imposibilă derularea unei proceduri competitive de atribuire. Prin derogare și fără a aduce atingere consecințelor juridice ale excluderii cu caracter general de la sfera de aplicare a prezentei directive, concesiunile, astfel cum sunt menționate la articolul 10 alineatul (1) al doilea paragraf, ar trebui să facă obiectul unei obligații de publicare a anunțului de atribuire a concesiunii, în vederea asigurării unei transparențe minime, cu excepția situației în care legislația sectorială prevede condițiile referitoare la asigurarea transparenței. Pentru a spori transparența, atunci când un stat membru acordă un drept exclusiv unui operator economic pentru exercitarea uneia dintre activitățile menționate în anexa II, acesta ar trebui să informeze Comisia în acest sens.

(34) În sensul prezentei directive, noțiunile de interese esențiale de securitate, echipamente militare, echipamente sensibile, lucrări sensibile și servicii sensibile ar trebui înțelese în sensul Directivei 2009/81/CE a Parlamentului European și a Consiliului ([1]).

(35) Prezenta directivă nu ar trebui să afecteze libertatea statelor membre de a alege, în conformitate cu legislația Uniunii, metodele de organizare și control al funcționării domeniului jocurilor de noroc și al pariurilor, inclusiv prin intermediul autorizărilor. Este oportună excluderea din domeniul de aplicare al prezentei directive a concesiunilor referitoare la exploatarea loteriilor, atribuite de către un stat membru unui operator economic pe baza unui drept exclusiv acordat prin intermediul unei proceduri fără a se asigura publicitate, în temeiul actelor cu putere de lege sau al actelor administrative naționale publicate în conformitate cu TFUE. Excluderea se justifică prin acordarea unui drept exclusiv unui operator economic, făcând imposibilă aplicarea unei proceduri concurențiale, precum și de nevoia de a menține posibilitatea ca statele membre să reglementeze

([1]) Directiva 2009/81/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 13 iulie 2009 privind coordonarea procedurilor privind atribuirea anumitor contracte de lucrări, de furnizare de bunuri și de prestare de servicii de către autoritățile sau entitățile contractante în domeniile apărării și securității și de modificare a Directivelor 2004/17/CE și 2004/18/CE (JO L 216, 20.8.2009, p. 76).

▼B

sectorul jocurilor de noroc la nivel național, având în vedere obligațiile acestora cu privire la protejarea ordinii publice și sociale.

(36) Prezenta directivă nu ar trebui să se aplice anumitor servicii de urgență, în cazul în care acestea sunt prestate de organizații sau asociații non-profit, deoarece caracterul specific al organizațiilor respective ar fi greu de păstrat în cazul în care prestatorii de servicii au fost aleși în conformitate cu procedurile prevăzute în prezenta directivă. Cu toate acestea, excluderea nu ar trebui să fie extinsă mai mult decât strictul necesar. Prin urmare, ar trebui prevăzut în mod explicit faptul că serviciile de transport pacienți cu ambulanța nu ar trebui să fie excluse. În acest context, este necesar, în plus, să se precizeze faptul că grupul CPV 601 „servicii de transporturi terestre” nu include serviciile de ambulanță, care se găsesc la categoria CPV 8514. Prin urmare, se impune precizarea conform căreia serviciile cuprinse în codul CPV 85143000-3, care constau exclusiv în servicii de transport pacienți cu ambulanța, ar trebui să facă obiectul regimului special stabilit pentru servicii sociale și alte servicii specifice („regim mai puțin strict”). Prin urmare, contractele de concesiune pentru prestarea de servicii de ambulanță în general ar face, de asemenea, obiectul regimului mai puțin strict dacă valoarea serviciilor de transport pacienți cu ambulanța ar fi mai mare decât valoarea altor servicii de ambulanță.

(37) Este oportună reamintirea faptului că prezenta directivă se aplică exclusiv autorităților contractante și entităților contractante din statele membre. Prin urmare, partidele politice, nefiind autorități contractante și nici entități contractante, nu fac obiectul dispozițiilor sale. Totuși, în anumite state membre partidele politice pot corespunde noțiunii de organisme de drept public. Cu toate acestea, anumite servicii (precum producția de filme de propagandă și producția de casete video de propagandă) sunt atât de intrinsec legate de perspectiva politică a prestatorului de servicii atunci când sunt prestate în contextul unei campanii electorale, încât prestatorul de servicii respectiv este în mod normal selectat într-un mod care nu poate fi reglementat prin intermediul normelor referitoare la concesiuni. În final, merită reamintit faptul că statutul și finanțarea partidelor politice europene și a fundațiilor politice europene fac obiectul altor norme decât cele stabilite prin prezenta directivă.

(38) Multe entități contractante sunt organizate sub formă de grup economic, care poate cuprinde o serie de întreprinderi separate; adesea, fiecare dintre întreprinderile respective are un rol specializat în contextul general al grupului economic. Este oportun, prin urmare, să se excludă anumite concesiuni de servicii și de lucrări atribuite unei întreprinderi afiliate, a cărei activitate principală este furnizarea unor astfel de servicii sau de lucrări grupului din care face parte, în loc ca acestea să fie ofertate pe piață. Este, de asemenea, oportun să se excludă anumite contracte de servicii și de lucrări atribuite de către o entitate contractantă unei asocieri în participație formate dintr-un număr de entități contractante în scopul desfășurării activităților reglementate de prezenta directivă și din care face parte acea entitate. Cu toate acestea, este de asemenea oportun să se garanteze că această excludere nu perturbă concurența în avantajul întreprinderilor sau al asocierilor în participație care sunt afiliate cu entitățile contractante; este oportun să se prevadă un ansamblu corespunzător de norme, în special referitoare la limitele maxime ale părții din cifra de afaceri pe care

▼B

întreprinderile o pot realiza pe piață și dincolo de care pierd posibilitatea de a li se atribui concesiuni fără invitarea la o procedură competitivă de ofertare, precum și referitoare la componența asocierilor în participație și stabilitatea raporturilor dintre acestea și entitățile contractante care le compun.

(39) Întreprinderile ar trebui să fie considerate drept afiliate atunci când există o influență dominantă directă sau indirectă între entitatea contractantă și întreprinderea în cauză sau când ambele sunt supuse influenței dominante a unei alte întreprinderi; în acest context, ar trebui ca participarea în regim privat să nu fie în sine relevantă. Verificarea afilierii unei întreprinderi la o entitate contractantă dată ar trebui să se realizeze cât mai ușor posibil. Prin urmare, și dat fiind faptul că posibila existență a unei astfel de influențe dominante directe sau indirecte ar trebui să fi fost deja verificată în scopul de a decide dacă ar trebui sau nu consolidate conturile anuale ale întreprinderilor și entităților în cauză, întreprinderile ar trebui considerate drept afiliate în cazul în care conturile lor anuale sunt consolidate. Totuși, normele Uniunii privind conturile consolidate nu sunt aplicabile într-un anumit număr de cazuri, de exemplu datorită dimensiunii întreprinderii implicate sau fiindcă nu sunt îndeplinite anumite condiții referitoare la forma sa juridică. În astfel de cazuri, dacă nu este aplicabilă Directiva 2013/34/UE a Parlamentului European și a Consiliului ([1]), va fi necesar să se examineze dacă este prezentă influența dominantă directă sau indirectă, ținând cont de acționariat, de participarea financiară sau de normele care reglementează întreprinderile.

(40) Concesiunile din domeniul apei fac adesea obiectul unor mecanisme specifice și complexe, care necesită o atenție deosebită, dată fiind importanța apei ca bun public de o valoare fundamentală pentru toți cetățenii Uniunii. Caracteristicile speciale ale mecanismelor respective justifică excluderile din domeniul de aplicare al prezentei directive, practicată în domeniul apei. Excluderea vizează concesiunile de lucrări și de servicii destinate punerii la dispoziție sau exploatării de rețele fixe destinate furnizării unui serviciu public în domeniul producerii, transportului sau distribuției de apă potabilă sau al alimentării cu apă potabilă a acestor rețele. Concesiunile pentru evacuarea sau tratarea apelor reziduale și pentru proiectele de inginerie hidraulică, irigații sau drenare (cu condiția ca volumul de apă destinat aprovizionării cu apă potabilă să reprezinte mai mult de 20 % din volumul total de apă pus la dispoziție prin astfel de proiecte sau instalații de irigare sau drenare) ar trebui să fie de asemenea excluse în măsura în care sunt legate de o activitate exclusă.

(41) Prezenta directivă nu ar trebui să se aplice în cazul concesiunilor atribuite de entități contractante și care vizează să permită executarea unei activități menționate în anexa II dacă, în statul membru în care se desfășoară activitatea respectivă, aceasta este

([1]) Directiva 2013/34/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 iunie 2013 privind situațiile financiare anuale, situațiile financiare consolidate și rapoartele conexe ale anumitor tipuri de întreprinderi, de modificare a Directivei 2006/43/CE a Parlamentului European și a Consiliului și de abrogare a Directivelor 78/660/CEE și 83/349/CEE ale Consiliului (JO L 182, 29.6.2013, p. 19).

▼B

expusă direct concurenței pe piețe la care accesul nu este limitat, conform constatărilor efectuate în urma unei proceduri prevăzute în acest sens în Directiva 2014/25/UE a Parlamentului European și a Consiliului ([1]). De aceea, este oportun să se mențină o procedură, aplicabilă tuturor sectoarelor sau anumitor părți ale acestora reglementate de prezenta directivă, care să permită luarea în considerare a efectelor deschiderii actuale sau viitoare către concurență. O astfel de procedură ar trebui să ofere certitudine juridică pentru entitățile vizate, precum și un proces decizional corespunzător, asigurând, într-un termen scurt, aplicarea uniformă a legislației Uniunii în acest domeniu. În vederea asigurării securității juridice, ar trebui să fie clarificat faptul că se vor aplica în continuare toate deciziile adoptate anterior intrării în vigoare a prezentei directive adoptate pe baza articolului 30 din Directiva 2004/17/CE a Parlamentului European și a Consiliului ([2]).

(42) Întrucât se adresează statelor membre, prezenta directivă nu se aplică atribuirii de concesiuni de către organizații internaționale în nume propriu și pe cont propriu. Este necesar, însă, să se clarifice în ce măsură prezenta directivă ar trebui aplicată atribuirii de concesiuni reglementate de norme internaționale specifice.

(43) Atribuirea de către furnizorii de servicii media a concesiunilor pentru anumite servicii media în domeniul audiovizualului și al radiodifuziunii ar trebui să țină seama de aspectele de importanță culturală și socială, ceea ce face inadecvată aplicarea normelor privind atribuirea concesiunilor. Din aceste motive, ar trebui prevăzută, prin urmare, o excepție pentru concesiunile de servicii, atribuite direct de furnizorii de servicii media, pentru cumpărarea, dezvoltarea, producția sau coproducția de programe gata de difuzare și de alte servicii pregătitoare, precum cele privind scenariile sau alte prestații artistice necesare pentru realizarea programului. De asemenea, ar trebui să se clarifice faptul că excluderea respectivă ar trebui să se aplice serviciilor media de emisie și serviciilor la cerere (servicii neliniare). Totuși, excluderea respectivă nu ar trebui să se aplice furnizării de echipamente tehnice necesare pentru producția, coproducția și emisia unor astfel de programe.

(44) Prezenta directivă nu aduce atingere competenței statelor membre de a asigura finanțarea difuzării de programe publice în măsura în care această finanțare este acordată organizațiilor de difuzare a programelor pentru îndeplinirea serviciului public astfel cum este conferit, definit și organizat de fiecare stat membru, în conformitate cu Protocolul nr. 29 privind sistemul de radiodifuziune publică în statele membre, anexat la TUE și la TFUE.

([1]) Directiva 2014/25/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 februarie 2014 privind achizițiile efectuate de entitățile care își desfășoară activitatea în sectoarele apei, energiei, transporturilor și serviciilor poștale (a se vedea pagina 243 din prezentul Jurnal Oficial).

([2]) Directiva 2004/17/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 31 martie 2004 de coordonare a procedurilor de atribuire a contractelor de achiziții în sectoarele apei, energiei, transporturilor și serviciilor poștale (JO L 134, 30.4.2004, p. 1).

▼B

(45) Există un nivel considerabil de incertitudine juridică cu privire la măsura în care contractele încheiate între entitățile din sectorul public ar trebui să facă obiectul normelor privind concesiunile. Jurisprudența relevantă a Curții de Justiție a Uniunii Europene face obiectul unor interpretări divergente între statele membre și chiar între autoritățile contractante sau entitățile contractante. Prin urmare, este necesar să se clarifice cazurile în care contractele încheiate cu sectorul public nu sunt supuse aplicării normelor prevăzute de prezenta directivă. Această clarificare ar trebui să fie ghidată de principiile stabilite în jurisprudența relevantă a Curții de Justiție. Simplul fapt că părțile la un acord sunt, ele însele, autorități publice sau entități contractante nu exclude în sine aplicarea normelor prevăzute de prezenta directivă. Cu toate acestea, aplicarea normelor prevăzute de prezenta directivă nu ar trebui să interfereze cu libertatea autorităților publice de a-și îndeplini atribuțiile de serviciu public atribuite acestora prin utilizarea resurselor proprii, care include posibilitatea cooperării cu alte autorități publice. Ar trebui să se garanteze faptul că situațiile de cooperare public-public scutite nu duc la o denaturare a concurenței în raport cu operatorii economici privați în măsura în care pun un prestator de servicii privat într-o postură avantajoasă în raport cu concurenții săi.

(46) Concesiunile atribuite persoanelor juridice controlate nu ar trebui să facă obiectul aplicării procedurilor prevăzute de prezenta directivă dacă autoritatea contractantă sau entitatea contractantă conform mențiunii de la articolul 7 alineatul (1) litera (a) exercită un control asupra persoanei juridice în cauză asemănător cu cel pe care îl exercită asupra propriilor sale departamente, cu condiția ca persoana juridică controlată să își desfășoare peste 80 % din activitate efectuând sarcinile care i-au fost trasate de autoritatea contractantă sau de entitatea contractantă controloare sau de alte persoane juridice controlate de respectiva autoritate contractantă sau entitate contractantă, indiferent de beneficiarul execuției contractuale. Scutirea nu ar trebui să se extindă la nivelul situațiilor în care există participarea directă a unui operator economic privat la capitalul persoanei juridice controlate, de vreme ce, în astfel de situații, atribuirea concesiunii fără procedură concurențială ar oferi operatorului economic privat care are o participație la capitalul persoanei juridice controlate un avantaj necuvenit asupra concurenților. Totuși, date fiind caracteristicile speciale ale organismelor publice cu componență obligatorie, precum organizațiile care răspund de gestionarea sau de efectuarea anumitor servicii publice, această regulă nu ar trebui să se aplice în cazurile în care participația unor operatori economici privați specifici la capitalul persoanei juridice controlate este stipulată ca obligație într-o dispoziție legislativă națională, în conformitate cu tratatele, cu condiția ca o astfel de participație să nu confere control, blocaj și nici influență decisivă asupra deciziilor persoanei juridice controlate. Mai mult, se impune precizarea că elementul decisiv îl reprezintă doar participația privată directă la capitalul persoanei juridice controlate.

Prin urmare, în cazul în care există o participație privată la capitalul autorității contractante sau al entității contractante controloare ori la cel al autorităților contractante sau al entităților contractante controloare, acest lucru nu împiedică atribuirea

▼B

contractelor publice persoanei juridice controlate, fără a aplica procedurile prevăzute de prezenta directivă, deoarece astfel de participații nu afectează concurența dintre operatorii economici privați. De asemenea, ar trebui clarificat faptul că autoritățile contractante sau entitățile contractante precum organismele de drept public care pot avea o participație privată la capital ar trebui să se afle în postura de a se prevala de scutirea acordată pentru cooperarea orizontală. Prin urmare, dacă sunt îndeplinite toate condițiile referitoare la cooperarea orizontală, scutirea pentru cooperarea orizontală ar trebui să fie extinsă la nivelul acestor autorități contractante sau entități contractante, în cazul în care contractul este încheiat exclusiv între autorități contractante sau entități contractante.

(47) Autoritățile contractante sau entitățile contractante în sensul articolului 7 alineatul (1) litera (a) ar trebui să poată decide să își ofere serviciile publice în comun prin intermediul cooperării, fără a fi obligate să facă uz de vreo formă juridică anume. O astfel de cooperare ar putea cuprinde toate tipurile de activități legate de prestarea serviciului public și de responsabilitățile atribuite sau asumate de autoritățile participante, cum ar fi atribuțiile obligatorii sau voluntare ale autorităților locale sau regionale sau serviciile publice atribuite organismelor specifice de drept public. Serviciile prestate de diferite autorități sau entități participante nu trebuie neapărat să fie identice; ele ar putea fi și complementare. Contractele pentru prestarea în comun a serviciilor publice nu ar trebui să facă obiectul prezentei directive, cu condiția să fie încheiate exclusiv între autorități contractante sau entități contractante, ca punerea în aplicare a respectivei cooperări să fie reglementată exclusiv în baza considerațiilor legate de interesul public și ca niciun prestator de servicii privat să nu fie pus într-o postură avantajoasă în raport cu concurenții săi.

Pentru a îndeplini condițiile menționate, cooperarea ar trebui să se bazeze pe un concept de cooperativă. O astfel de cooperare nu obligă toate autoritățile participante să își asume îndeplinirea principalelor obligații contractuale, cu condiția să existe angajamente de a contribui la îndeplinirea prin cooperare a misiunii publice în cauză. În plus, punerea în practică a cooperării, inclusiv eventualele transferuri financiare între autoritățile contractante participante, ar trebui să fie reglementată exclusiv în baza considerațiilor și a cerințelor legate de interesul public.

(48) Există anumite cazuri în care o entitate juridică acționează, în temeiul dispozițiilor relevante ale dreptului național, ca instrument sau serviciu tehnic pentru anumite autorități contractante sau entități contractante și are obligația să îndeplinească ordinele pe care le primește de la autoritățile contractante sau entitățile contractante respective, fără să aibă nicio influență asupra remunerării activității sale. Având în vedere natura sa necontractuală, această relație exclusiv administrativă nu ar trebui să facă obiectul procedurilor de atribuire a concesiunilor.

(49) Ar trebui clarificat faptul că noțiunea „operatori economici” ar trebui interpretată în sens larg, pentru a include orice persoane și/sau entități care asigură executarea de lucrări, furnizarea de produse sau prestarea de servicii pe piață, indiferent de forma juridică în baza căreia au ales să funcționeze. Prin urmare,

▼B

firmele, sucursalele, filialele, parteneriatele, societățile cooperative, societățile cu răspundere limitată, universitățile publice și private, precum și alte tipuri de entități ar trebui să fie toate cuprinse în noțiunea de operator economic, indiferent dacă sunt sau nu „persoane juridice” în toate circumstanțele.

(50) Pentru a asigura o publicitate corespunzătoare pentru concesiunile de lucrări și de servicii care echivalează sau depășesc un anumit prag, atribuite de entități contractante și de autorități contractante, atribuirea unor astfel de contracte ar trebui să fie precedată de publicarea obligatorie a unui anunț de concesionare în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

(51) Având în vedere efectele negative asupra concurenței, atribuirea concesiunilor fără publicare prealabilă ar trebui să fie permisă doar în circumstanțe excepționale. Această excepție ar trebui să fie limitată la cazurile în care este clar de la început că publicarea nu ar declanșa o concurență mai intensă, în special deoarece există, din punct de vedere obiectiv, un singur operator economic care poate executa contractul de concesiune. Imposibilitatea de a atribui concesiunea vreunui alt operator economic nu ar fi trebuit să fie creată de autoritatea contractantă sau de entitatea contractantă însăși în vederea viitoarei proceduri de atribuire. Mai mult, ar trebui să fie riguros evaluată disponibilitatea unor înlocuitori adecvați.

(52) Durata concesiunilor ar trebui să fie limitată, astfel încât să se evite închiderea pieței și limitarea concurenței. În plus, concesiunile de foarte lungă durată conduc foarte probabil la închiderea pieței și pot împiedica astfel libera circulație a serviciilor și libertatea de stabilire. Cu toate acestea, această durată poate fi justificată dacă este indispensabilă pentru a-i permite concesionarului să își recupereze investițiile prevăzute în vederea executării concesiunii, precum și în vederea obținerii unui profit din capitalul investit. Prin urmare, pentru concesiunile cu o durată mai mare de cinci ani, durata lor ar trebui limitată la perioada preconizată a-i fi necesară în mod rezonabil concesionarului pentru a-și recupera investițiile efectuate pentru exploatarea lucrărilor și a serviciilor și a obține o rentabilitate rezonabilă a capitalului investit în condiții de exploatare normale, ținând seama de obiectivele contractuale specifice asumate de concesionar pentru a-și îndeplini cerințele referitoare, de exemplu, la calitate sau la prețul practicat la nivel de utilizatori. Estimarea ar trebui să fie valabilă la momentul atribuirii concesiunii. Ar trebui să poată fi incluse cheltuieli inițiale și ulterioare considerate drept necesare pentru exploatarea concesiunii, în special cheltuieli legate de infrastructură, drepturi de autor, brevete, echipamente, logistică, închiriere, instruirea personalului și cheltuieli inițiale. Durata maximă a concesiunii ar trebui să fie indicată în documentele concesiunii, cu excepția cazului în care durata este utilizată drept criteriu de atribuire a contractului. Autoritățile contractante și entitățile contractante ar trebui să poată întotdeauna să atribuie o concesiune pe o perioadă mai scurtă decât timpul necesar pentru recuperarea investițiilor, cu condiția ca compensația aferentă să nu elimine riscul de operare.

▼B

(53) Este oportună excluderea de la aplicarea integrală a prezentei directive numai a serviciilor care au o dimensiune transfrontalieră limitată, cum ar fi anumite servicii sociale, de sănătate sau educaționale. Serviciile respective sunt furnizate într-un context specific, care variază foarte mult între statele membre, datorită tradițiilor culturale diferite. Ar trebui instituit, așadar, un regim specific de concesiune pentru aceste servicii, ținând cont de faptul că acestea au fost recent reglementate. Obligația de a publica un anunț de intenție și un anunț de atribuire a concesiunii pentru orice concesiune cu o valoare egală sau mai mare decât pragul stabilit în prezenta directivă reprezintă o modalitate adecvată de a le comunica potențialilor ofertanți informații privind oportunitățile de afaceri, precum și de a informa toate părțile interesate cu privire la numărul și tipul contractelor atribuite. Mai mult, statele membre ar trebui să instituie măsuri corespunzătoare privind atribuirea contractelor de concesiune pentru aceste servicii, în vederea asigurării respectării principiului transparenței și al egalității de tratament pentru operatorii economici, și să le permită, în același timp, autorităților contractante și entităților contractante să țină seama de specificul serviciilor în cauză. Statele membre ar trebui să se asigure că autoritățile contractante și entitățile contractante pot ține seama de nevoia de a asigura inovarea și, în conformitate cu articolul 14 din TFUE și cu Protocolul nr. 26, un nivel ridicat al calității, siguranței și accesibilității prețului, egalitatea de tratament și promovarea accesului universal și a drepturilor utilizatorilor.

(54) Având în vedere importanța contextului cultural și sensibilitatea acestor servicii, statele membre ar trebui să dispună de o largă putere de apreciere pentru a organiza alegerea furnizorilor de servicii în modul pe care îl consideră cel mai adecvat. Prezenta directivă nu împiedică statele membre să aplice criterii calitative specifice la selectarea furnizorilor de servicii, așa cum sunt criteriile stabilite în Cadrul european de calitate pe bază voluntară pentru serviciile sociale al Comitetului pentru protecție socială al Uniunii Europene. Statele membre și/sau autoritățile publice au în continuare posibilitatea de a furniza ele însele aceste servicii sau de a le organiza într-un mod care nu implică încheierea de concesiuni, de exemplu prin simpla finanțare a acestor servicii sau prin acordarea de licențe sau autorizații pentru toți operatorii economici care îndeplinesc condițiile stabilite în prealabil de autoritatea contractantă sau de entitatea contractantă, fără limite sau cote, cu condiția ca astfel de sisteme să asigure un nivel suficient de publicitate și să respecte principiile transparenței și nediscriminării.

(55) În vederea integrării adecvate a cerințelor de mediu, sociale și de ocupare a forței de muncă în procedurile de atribuire a concesiunilor, este deosebit de important ca statele membre și autoritățile contractante sau entitățile contractante să ia măsurile pertinente pentru a asigura respectarea obligațiilor din domeniul legilor mediului, asigurărilor sociale și muncii care se aplică în locul de executare a lucrărilor sau de prestare a serviciilor și care reies din acte cu putere de lege sau acte administrative, atât la nivel național, cât și la nivelul Uniunii, precum și din contracte colective, cu condiția ca normele respective și aplicarea lor să

▼B

respecte legislația Uniunii. În mod asemănător, ar trebui ca, pe parcursul executării concesiunii, să se aplice obligațiile care reies din acordurile internaționale ratificate de toate statele membre și enumerate în prezenta directivă. Totuși, acest lucru nu ar trebui să împiedice în niciun fel aplicarea termenilor și condițiilor de încadrare în muncă mai favorabili pentru lucrători. Măsurile pertinente ar trebui să fie aplicate în conformitate cu principiile fundamentale ale dreptului Uniunii, în special în vederea asigurării egalității de tratament. Astfel de măsuri relevante ar trebui să se aplice în conformitate cu Directiva 96/71/CE a Parlamentului European și a Consiliului ([1]) și într-un mod care asigură egalitatea de tratament și care nu discriminează direct sau indirect operatorii economici și lucrătorii din alte state membre.

(56) Serviciile ar trebui considerate prestate la locul unde sunt executate prestațiile caracteristice. Atunci când serviciile sunt prestate la distanță, de exemplu serviciile prestate de centrele de intermediere telefonică, serviciile în cauză ar trebui să fie considerate ca fiind prestate la locul în care sunt executate serviciile, indiferent de locurile și de statele membre cărora le sunt destinate serviciile respective.

(57) Obligațiile relevante ar putea fi reflectate în clauzele concesiunii. De asemenea, ar trebui să fie posibil să se includă în contractele de achiziții publice clauze care să asigure o conformitate cu contractele colective de muncă, în conformitate cu dreptul Uniunii privind concesiunile. Nerespectarea obligațiilor relevante ar putea fi considerată o abatere gravă din partea operatorului economic în cauză, care angajează răspunderea pentru excluderea respectivului operator economic din procedura de atribuire a unei concesiuni.

(58) Controlul respectării dispozițiilor de mediu, sociale și de legislația muncii ar trebui să fie efectuat în etapele relevante ale procedurii de atribuire a concesiunii, atunci când sunt aplicate principiile generale care reglementează alegerea participanților și atribuirea contractelor, sau când sunt aplicate criteriile de excludere.

(59) Nicio dispoziție a prezentei directive nu ar trebui să împiedice impunerea sau aplicarea de măsuri necesare pentru protejarea ordinii publice, a moralității și siguranței publice, a sănătății, a vieții oamenilor și a animalelor, sau pentru conservarea vieții plantelor sau în vederea aplicării altor măsuri de mediu, în special în vederea unei dezvoltări durabile, cu condiția ca respectivele măsuri să fie conforme cu TFUE.

(60) Pentru a asigura confidențialitatea pe parcursul procedurii, autoritățile contractante și entitățile contractante, precum și operatorii economici nu ar trebui să dezvăluie informațiile desemnate ca fiind confidențiale. Nerespectarea acestei obligații ar trebui să atragă după sine aplicarea de sancțiuni corespunzătoare, după cum se prevede în dreptul civil sau administrativ al statelor membre și în cazurile în care aceste prevederi există.

(61) În vederea combaterii fraudei, favoritismului și corupției și în vederea prevenirii conflictelor de interese, ar trebui ca statele membre să ia măsuri corespunzătoare pentru a asigura transparența procedurii de atribuire și egalitatea de tratament între toți candidații și ofertanții. Astfel de măsuri ar trebui să urmărească în special eliminarea conflictului de interese, precum și alte nereguli grave.

([1]) Directiva 96/71/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 16 decembrie 1996 privind detașarea lucrătorilor în cadrul prestării de servicii (JO L 18, 21.1.1997, p. 1).

▼B

(62) Pentru a oferi posibilitatea tuturor operatorilor interesați să transmită candidaturi și oferte, autoritățile contractante și entitățile contractante ar trebui să fie obligate să respecte un termen minim pentru primirea acestor candidaturi și oferte.

(63) Alegerea unor criterii de selecție proporționate, nediscriminatorii și echitabile și aplicarea acestora operatorilor economici este esențială pentru accesul efectiv al operatorilor la oportunitățile economice legate de concesiuni. În special posibilitatea ca un candidat să se bazeze pe capacitățile altor entități poate fi decisivă pentru a permite participarea IMM-urilor. Așadar, este oportun să se prevadă că criteriile de selecție ar trebui să fie legate exclusiv de capacitatea profesională și tehnică și de situația financiară și economică a operatorilor și să fie legate de obiectul contractului, ar trebui să fie prezentate în anunțul de concesionare și nu îl pot împiedica pe un operator economic, cu excepția cazurilor excepționale, să se bazeze pe capacitățile altor entități, indiferent de natura juridică a legăturilor acestuia cu entitățile respective, dacă acesta din urmă dovedește autorității contractante sau entității contractante că va avea la dispoziție resursele necesare.

(64) În plus, în vederea unei mai bune integrări a considerațiilor de ordin social și de mediu în procedurile de atribuire, autorităților contractante sau entităților contractante ar trebui să li se permită să utilizeze criterii de atribuire sau condiții de executare a concesiunii referitoare la lucrările sau serviciile care urmează a fi furnizate în cadrul contractului de concesiune în toate privințele și în orice moment din ciclul de viață al acestora, de la extracția materiilor prime necesare pentru produs până la etapa de eliminare a produsului, inclusiv în legătură cu factorii implicați în procesul specific de producție, în furnizarea sau comercializarea acestor lucrări sau servicii sau în cadrul unui proces specific într-o etapă ulterioară a ciclului lor de viață, chiar și în cazul în care astfel de factori nu fac parte din structura lor materială. Criteriile și condițiile referitoare la un astfel de proces de producție sau de furnizare sunt, de exemplu, că serviciile care fac obiectul concesiunii sunt furnizate utilizând utilaje eficiente din punct de vedere energetic. În conformitate cu jurisprudența Curții de Justiție a Uniunii Europene, aceasta include, de asemenea, criterii de atribuire sau condițiile de executare a unei concesiuni privind utilizarea produselor din comerțul echitabil în cursul perioadei de executare a concesiunii care urmează să fie atribuite. Criteriile și condițiile referitoare la tranzacționare și la condițiile sale (comercializarea) pot să se refere, de exemplu, la cerința de a plăti un preț minim și o primă de preț subcontractanților. Condițiile de executare a concesiunii, care se referă la considerațiile de mediu, pot include, de exemplu, reducerea la minimum a deșeurilor sau eficiența resurselor.

(65) Criteriile de atribuire sau condițiile de executare a concesiunii, referitoare la aspectele sociale ale procesului de producție, ar trebui să se aplice în conformitate cu Directiva 96/71/CE, astfel cum este interpretată de Curtea de Justiție a Uniunii Europene, și nu ar trebui să fie alese sau aplicate într-un mod care să discrimineze direct sau indirect operatorii economici din alte state membre sau din țări terțe care sunt parte la Acordul privind achizițiile publice (AAP) al Organizației Mondiale a Comerțului

▼B

sau la acordurile de liber schimb la care Uniunea este de asemenea parte. Astfel, cerințele privind condițiile fundamentale de lucru reglementate în Directiva 96/71/CE, cum ar fi nivelurile minime de salarizare, ar trebui să rămână la nivelul stabilit de legislația națională sau de contractele colective aplicate în conformitate cu dreptul Uniunii în contextul acestei directive. Condițiile de executare a unei concesiuni ar putea fi, de asemenea, destinate să favorizeze punerea în aplicare a măsurilor de promovare a egalității între femei și bărbați la locul de muncă, a creșterii participării femeilor pe piața muncii și a concilierii între viața profesională și cea personală, a protecției mediului sau a bunăstării animalelor, să respecte pe fond convențiile fundamentale ale Organizației Internaționale a Muncii (OIM) și să recruteze mai multe persoane dezavantajate decât este necesar în conformitate cu legislația națională.

(66) Măsurile care vizează protecția sănătății personalului implicat în procesul de executare a concesiunii, favorizarea integrării sociale a persoanelor defavorizate sau a membrilor grupurilor vulnerabile în rândul persoanelor desemnate să execute concesiunea sau să se instruiască în vederea dobândirii aptitudinilor necesare pentru concesiunea în cauză pot, de asemenea, să facă obiectul criteriilor de atribuire sau a condițiilor de executare a concesiunii, cu condiția ca acestea să se refere la lucrările sau la serviciile care urmează să fie furnizate în temeiul concesiunii. De exemplu, astfel de criterii sau condiții s-ar putea referi, printre altele, la angajarea de persoane în căutarea unui loc de muncă pe termen lung, la punerea în aplicare a măsurilor de formare profesională pentru șomeri sau pentru persoanele tinere în cursul executării concesiunii care urmează să fie atribuită. În cadrul specificațiilor tehnice, autoritățile contractante pot prevedea astfel de cerințe sociale care caracterizează direct produsul sau serviciul în cauză, cum ar fi accesibilitatea pentru persoanele cu handicap sau proiectarea pentru toate categoriile de utilizatori.

(67) Este necesar ca cerințele tehnice și funcționale stabilite de autoritățile contractante și de entitățile contractante să permită exercitarea concurenței în domeniul atribuirii concesiunilor. Aceste cerințe ar trebui să definească trăsăturile impuse lucrărilor și/sau serviciilor vizate de concesiune și s-ar putea referi, de asemenea, la procesul specific de producție sau de furnizare a lucrărilor sau a serviciilor solicitate, cu condiția ca acestea să fie legate de obiectul concesiunii și proporționale cu valoarea și obiectivele sale. Procesul specific de producție ar putea cuprinde cerințe referitoare la accesibilitatea persoanelor cu handicap sau la nivelurile de performanță ecologică. Aceste cerințe tehnice și funcționale ar trebui să fie incluse în documentele concesiunii și să respecte principiile de egalitate de tratament și de transparență. Ele ar trebui elaborate în așa fel încât să se evite restrângerea în mod artificial a concurenței, în special prin cerințe care favorizează un anumit operator economic, în sensul că preiau caracteristicile esențiale ale bunurilor, serviciilor sau lucrărilor oferite în mod obișnuit de acel operator economic. În orice caz, autoritățile contractante sau entitățile contractante ar trebui să aibă în vedere ofertele care cuprind astfel de lucrări și/sau servicii care respectă în mod echivalent caracteristicile impuse.

▼B

(68) Concesiunile reprezintă de obicei acorduri complexe, pe termen lung, în cadrul cărora concesionarul își asumă responsabilități și riscuri suportate în mod tradițional de autoritățile contractante și de entitățile contractante și care intră în mod normal în sfera de competență a acestora. Din acest motiv, sub rezerva respectării prezentei directive și a principiilor transparenței și egalității de tratament, autoritățile contractante și entitățile contractante ar trebui să aibă o flexibilitate considerabilă pentru a defini și a organiza procedura de alegere a concesionarului. Cu toate acestea, pentru a asigura egalitatea de tratament și transparența pe parcursul procesului de atribuire, este oportun să se impună garanții fundamentale cu privire la procesul de atribuire, inclusiv informații privind natura și sfera de aplicare a concesiunii, limitarea numărului candidaților, diseminarea informațiilor către candidați și ofertanți și disponibilitatea evidențelor corespunzătoare. De asemenea, este necesar să se prevadă că termenii inițiali ai anunțului de concesionare nu pot fi modificați, în vederea prevenirii tratamentului inechitabil al potențialilor candidați.

(69) Nu ar trebui să se atribuie concesiuni operatorilor economici care au făcut parte dintr-o organizație criminală sau care au fost găsiți vinovați de corupție, de fraudă în detrimentul intereselor financiare ale Uniunii, de infracțiuni teroriste, de spălare de bani, de finanțare a terorismului sau de trafic de persoane. Statele membre ar trebui, cu toate acestea, să fie în măsură să prevadă o derogare de la aceste excluderi obligatorii în situațiile excepționale în care cerințele imperative de interes general face indispensabilă atribuirea contractului. Neplata taxelor și impozitelor și a contribuțiilor la asigurările sociale ar trebui, de asemenea, să fie sancționată prin excluderea obligatorie la nivelul Uniunii.

(70) În plus, autorităților contractante și entităților contractante ar trebui să li se ofere posibilitatea de a exclude operatorii economici care s-au dovedit a nu fi fiabili, de exemplu din motive de încălcare gravă sau repetată a obligațiilor de mediu sau sociale, inclusiv a normelor privind accesibilitatea oferită persoanelor cu handicap sau alte forme de comitere a unei abateri profesionale grave, cum ar fi încălcarea normelor de concurență sau a drepturilor de proprietate intelectuală. Ar trebui clarificat faptul că abaterile profesionale grave pot pune sub semnul întrebării integritatea operatorului economic, făcând astfel ca acesta să devină neeligibil pentru atribuirea unui contract de concesiune, indiferent dacă operatorul economic are, de altfel, capacitatea tehnică și economică de a executa contractul respectiv. Ținând seama de faptul că autoritatea contractantă sau entitatea contractantă este responsabilă pentru consecințele deciziilor posibil eronate, autoritățile contractante și entitățile contractante ar trebui, de asemenea, să dispună în continuare de libertatea de a considera că a existat o abatere profesională gravă, în cazul în care, înainte de luarea unei decizii finale și obligatorii privind prezența motivelor obligatorii de excludere, pot demonstra, prin orice mijloace adecvate, că un operator economic a încălcat obligațiile care îi revin, inclusiv obligațiile legate de plata impozitelor sau a contribuțiilor la asigurările sociale, cu excepția unor dispoziții contrare din dreptul intern. Autoritățile contractante și entitățile contractante ar trebui, de asemenea, să fie în măsură să excludă candidați sau ofertanți a căror performanță în concesiuni sau alte contracte din trecut cu autorități contractante sau entități contractante a arătat deficiențe majore în ceea ce privește cerințele de fond, de exemplu, nerespectarea obligației de a furniza sau de a executa, deficiențe semnificative ale produsului sau ale serviciului furnizat, ceea ce

▼B

le face inutilizabile pentru scopul propus, sau un comportament necorespunzător care aruncă îndoieli serioase cu privire la fiabilitatea operatorului economic. Dreptul intern ar trebui să prevadă o durată maximă pentru astfel de excluderi.

(71) Cu toate acestea, ar trebui să se prevadă posibilitatea ca operatorii economici să adopte măsuri de conformare pentru remedierea consecințelor infracțiunilor penale sau ale abaterilor și pentru prevenirea în mod eficient a repetării acestora. Măsurile respective ar putea fi, în special, măsuri legate de personal sau de organizare, cum ar fi ruperea legăturilor cu persoanele sau organizațiile implicate în comportamentul ilicit, măsuri adecvate de reorganizare a personalului, implementarea unor sisteme de raportare și de control, crearea unei structuri interne de audit care să monitorizeze respectarea legislației și adoptarea unor norme interne de responsabilizare și de compensare. În cazul în care aceste măsuri oferă garanții suficiente, operatorul economic în cauză nu ar mai trebui să fie exclus doar din motivele respective. Operatorii economici ar trebui să aibă posibilitatea de a solicita examinarea măsurilor de conformare luate în vederea unei posibile admiteri la procedura de atribuire a concesiunilor. Cu toate acestea, ar trebui să se lase la latitudinea statelor membre să stabilească condițiile procedurale și de fond exacte aplicabile în astfel de cazuri. Statele membre ar trebui să aibă, în special, libertatea de a decide dacă doresc să permită ca autoritățile contractante sau entitățile contractante individuale să efectueze evaluările relevante sau să încredințeze sarcina respectivă altor autorități la nivel central sau descentralizat.

(72) Este important ca respectarea de către subcontractanți a obligațiilor aplicabile în domeniul protecției mediului, al protecției sociale și al legii muncii, stabilite de legislația Uniunii, de legislația națională, de contractele colective sau de dispozițiile internaționale de drept în domeniul social, al mediului și al legislației muncii, enumerate în prezenta directivă, cu condiția ca normele respective și aplicarea lor să respecte legislația Uniunii, să se asigure prin intermediul unor acțiuni adecvate ale autorităților naționale competente din sfera de responsabilitate și de competență a acestora, cum ar fi inspectoratele de muncă sau agențiile de protecție a mediului. Este necesar, de asemenea, să se asigure un anumit grad de transparență în lanțul de subcontractare, deoarece acest lucru oferă autorităților contractante și entităților contractante informații privind persoanele prezente pe șantierele de construcție, lucrările în curs de efectuare în beneficiul acestora sau întreprinderile care prestează servicii în sau la clădiri, infrastructuri sau zone precum primăriile, școlile municipale, complexele sportive, porturile sau autostrăzile, pentru care autoritățile contractante sunt responsabile sau asupra cărora au un anumit control. Ar trebui să se precizeze că obligația de furnizare a informațiilor solicitate cade, în orice caz, în sarcina concesionarului, fie pe baza unor clauze specifice pe care fiecare autoritate contractantă sau entitate contractantă ar fi obligată să le includă în toate procedurile de atribuire, fie pe baza unor obligații care ar urma să fie impuse concesionarului de către statele membre prin intermediul unor dispoziții general aplicabile.

Ar trebui clarificat, de asemenea, faptul că ar trebui aplicate condițiile aplicabile în domeniul protecției mediului, al protecției sociale și al legii muncii, stabilite de legislația Uniunii, de legislația națională, de contractele colective sau de dispozițiile internaționale de drept în domeniul social, al mediului și al legislației muncii, enumerate în prezenta directivă, cu condiția ca normele respective și aplicarea lor să respecte legislația Uniunii, ori de câte ori legislația națională a unui anumit stat membru prevede un

▼B

mecanism de răspundere solidară între subcontractanți și concesionar. Mai mult, ar trebui stipulat în mod explicit faptul că statele membre ar trebui să poată merge mai departe, de exemplu prin extinderea obligațiilor referitoare la transparență sau prin înlesnirea ori obligarea autorităților contractante sau entităților contractante să verifice că subcontractanții nu se află în niciuna dintre situațiile care ar garanta excluderea operatorilor economici. În cazul în care subcontractanților li se aplică astfel de măsuri, ar trebui asigurată coerența cu dispozițiile aplicabile concesionarului, astfel încât existența motivelor care justifică excluderea obligatorie să fie urmată de cerința de înlocuire a subcontractantului în cauză cu concesionarul. Dacă o astfel de verificare relevă prezența unor motive neobligatorii de excludere, ar trebui clarificat faptul că autoritățile contractante sau entitățile contractante pot solicita înlocuirea. Cu toate acestea, ar trebui prevăzut explicit faptul că autoritățile contractante sau entitățile contractante pot fi obligate să solicite înlocuirea subcontractantului în cauză în cazul în care excluderea concesionarului ar fi obligatorie în astfel de cazuri. De asemenea, ar trebui prevăzut în mod explicit faptul că statele membre au în continuare libertatea de a prevedea în dreptul intern norme mai stricte privind răspunderea.

(73) Autoritățile contractante sau entitățile contractante ar trebui să evalueze ofertele în baza unuia sau mai multor criterii de atribuire. Pentru a asigura transparența și egalitatea de tratament, criteriile pentru atribuirea concesiunilor ar trebui să respecte întotdeauna anumite standarde generale. Standardele respective pot face trimitere la factori care nu sunt strict economici, dar care influențează valoarea unei oferte din punctul de vedere al autorității contractante sau al entității contractante și îi permit identificarea unui avantaj economic general pentru autoritatea contractantă sau entitatea contractantă. Criteriile ar trebui comunicate în prealabil tuturor candidaților sau ofertanților potențiali, ar trebui să aibă legătură cu obiectul contractului și nu ar trebui să îi ofere autorității contractante sau entității contractante o libertate de selecție nelimitată. Ele ar trebui să permită o concurență efectivă și să fie însoțite de cerințe care să permită verificarea efectivă a informațiilor furnizate de ofertanți. Ar trebui să fie posibilă includerea în criteriile de atribuire, printre altele, criterii de mediu, sociale sau referitoare la inovare. Autoritățile contractante sau entitățile contractante ar trebui, de asemenea, să specifice criteriile de atribuire în ordinea descrescătoare a importanței lor, astfel încât să asigure egalitatea de tratament a ofertanților potențiali, permițându-le să ia la cunoștință toate elementele care trebuie avute în vedere cu ocazia pregătirii ofertelor.

În cazuri excepționale, dacă autoritatea contractantă sau entitatea contractantă primește o ofertă care propune o soluție inovatoare cu un nivel excepțional de performanță funcțională care nu ar fi putut fi prevăzut de către o autoritate contractantă sau entitate contractantă diligentă, autoritatea contractantă sau entitatea contractantă ar trebui, în mod excepțional, să poată modifica ordinea criteriilor de atribuire pentru a ține seama de noile posibilități create de această soluție inovatoare, cu condiția ca o astfel de modificare să asigure egalitatea de tratament a tuturor ofertanților reali sau potențiali, lansând o nouă invitație la procedura de ofertare sau publicând un nou anunț de concesionare, după caz.

▼B

(74) Mijloacele electronice de informare și comunicare pot simplifica foarte mult publicarea concesiunilor și pot spori eficiența, celeritatea și transparența procedurilor de atribuire a concesiunilor. Acestea ar putea să devină mijloacele standard de comunicare și de schimb de informații în cadrul procedurilor de atribuire, deoarece sporesc semnificativ posibilitățile operatorilor economici de a participa la procedurile de atribuire a concesiunilor din întreaga piață internă.

(75) Contractele de concesiune cuprind de obicei modalități tehnice și financiare pe termen lung și complexe care adesea fac obiectul unor condiții în schimbare. Prin urmare, este necesar să se precizeze condițiile în care modificarea unui contract de concesiune pe perioada executării sale necesită o nouă procedură de atribuire a concesiunii, ținând cont de jurisprudența relevantă a Curții de Justiție a Uniunii Europene. Este obligatoriu să se desfășoare o nouă procedură de concesiune în cazul în care sunt aduse modificări semnificative concesiunii inițiale, în special cu privire la domeniul de aplicare și conținutul drepturilor și obligațiilor reciproce ale părților, inclusiv la distribuirea drepturilor de proprietate intelectuală. Modificările de acest tip demonstrează intenția părților de a renegocia clauze sau condiții esențiale ale concesiunii respective. Acest lucru se referă cu precădere la situațiile în care condițiile modificate ar fi avut o influență asupra rezultatului procedurii, dacă ar fi fost incluse în procedura inițială. Modificările concesiunii având ca rezultat o modificare minoră a valorii contractului ar trebui să fie întotdeauna posibile până la un anumit nivel, fără să fie necesară derularea unei noi proceduri de concesiune. În acest sens și în vederea asigurării securității juridice, prezenta directivă ar trebui să prevadă praguri *de minimis*, sub care să nu fie necesară o nouă procedură de atribuire. Modificările concesiei peste respectivele praguri ar trebui să poată fi aduse fără să fie necesară o nouă procedură de atribuire, în măsura în care astfel de modificări îndeplinesc anumite condiții. Acest lucru poate fi valabil, de pildă, în cazul modificărilor care au devenit necesare datorită nevoii de a satisface solicitările din partea autorităților contractante sau a entităților contractante, în ceea ce privește cerința de securitate și ținând seama de specificul unor astfel de activități, cum ar fi, de exemplu, exploatarea complexelor sportive și turistice montane, referitor la care legislația ar putea evolua, abordând riscurile aferente, în măsura în care astfel de modificări respectă condițiile relevante din prezenta directivă.

(76) Autoritățile contractante și entitățile contractante se pot confrunta cu situații externe pe care nu le puteau prevedea în cazul în care au atribuit concesiunea, în special când executarea concesiunii acoperă o perioadă mai lungă. În astfel de cazuri, este necesar un anumit grad de flexibilitate pentru adaptarea concesiunii la circumstanțele respective fără a desfășura o nouă procedură de atribuire. Noțiunea de circumstanțe neprevăzute se referă la situațiile care nu puteau fi anticipate, în ciuda pregătirii cu o diligență rezonabilă a procedurii inițiale de atribuire, de către autoritatea contractantă sau de către entitatea contractantă, luând în considerare mijloacele disponibile, natura și caracteristicile proiectului concret, bunele practici din sectorul în cauză și necesitatea de a asigura o relație corespunzătoare între resursele

▼B

cheltuite pentru pregătirea procedurii de atribuire și valoarea previzibilă a acesteia. Acest lucru nu se aplică însă în cazul în care o modificare conduce la o transformare a naturii concesiunii globale, de exemplu prin înlocuirea lucrărilor de executat sau a serviciilor de prestat cu altele diferite sau prin modificarea fundamentală a tipului de concesiune, întrucât, în această situație, se poate presupune că modificarea respectivă va influența rezultatul. În cazul concesiunilor atribuite în scopul desfășurării unei alte activități decât cele menționate în anexa II, o eventuală creștere a valorii care nu necesită o nouă procedură de atribuire ar trebui să nu depășească 50 % din valoarea concesiunii inițiale. Atunci când sunt aduse mai multe modificări succesive, limitarea respectivă ar trebui să se aplice valorii fiecărei modificări. Astfel de modificări consecutive ar trebui să nu fie menite să eludeze prezenta directivă.

(77) În conformitate cu principiile egalității de tratament și transparenței, ofertantul câștigător nu ar trebui să fie înlocuit cu un alt operator economic fără redeschiderea către concurență a concesiunii, de exemplu în cazul în care o concesiune este reziliată din cauza unor deficiențe de executare. Cu toate acestea, ofertantul câștigător care execută concesiunea ar trebui să poată efectua, în special în cazul în care concesiunea a fost atribuită unui grup de operatori economici, anumite schimbări structurale în cursul perioadei de executare a concesiunii, cum ar fi reorganizări interne, preluări, fuziuni și achiziții sau declararea insolvenței. Aceste modificări structurale nu ar trebui să necesite în mod automat noi proceduri de atribuire pentru concesiunea executată de ofertantul respectiv.

(78) Autoritățile contractante și entitățile contractante ar trebui să aibă posibilitatea de a prevedea modificarea concesiunii prin intermediul unor clauze de reexaminare sau de opțiuni, dar aceste clauze nu ar trebui să le ofere o marjă nelimitată de acțiune. Prezenta directivă ar trebui, așadar, să stabilească în ce măsură pot fi prevăzute modificări în concesiunea inițială. Ar trebui, prin urmare, precizat faptul că clauzele de reexaminare sau de opțiuni redactate suficient de clar pot, de exemplu, să stabilească indexări de preț sau să garanteze că, de pildă, echipamentele de comunicații care urmează să fie livrate pe o perioadă dată de timp continuă să fie adecvate, inclusiv în cazul modificării protocoalelor de comunicații sau al altor schimbări de ordin tehnologic. Ar trebui, de asemenea, să fie posibil, prin intermediul unor clauze suficient de clare, să se prevadă adaptări ale concesiunii, care devin necesare prin prisma unor dificultăți tehnice care apar pe parcursul funcționării sau întreținerii. De asemenea, ar trebui reamintit faptul că, de exemplu, concesiunile ar putea să cuprindă atât întreținerea obișnuită, cât și intervenții de întreținere punctuale, care pot deveni necesare pentru a asigura prestarea în continuare a unui serviciu public.

(79) Autoritățile contractante și entitățile contractante s-ar putea confrunta cu situații în care devin necesare lucrări sau servicii suplimentare. În astfel de cazuri, sub rezerva respectării condițiilor din prezenta directivă, ar trebui să se considere că este justificată modificarea concesiunii inițiale, fără să fie nevoie de o nouă procedură de atribuire a concesiunii.

▼B

(80) Autoritățile contractante și entitățile contractante sunt confruntate uneori cu situații care necesită încheierea înainte de termen a concesiunii, în vederea respectării obligațiilor care decurg din dreptul Uniunii în domeniul concesiunilor. Statele membre ar trebui să se asigure, prin urmare, că autoritățile contractante și entitățile contractante au posibilitatea, în condițiile stabilite în dreptul intern, de a rezilia o concesiune în cursul perioadei sale de valabilitate dacă acest lucru este impus de dreptul Uniunii.

(81) Pentru a asigura protecția jurisdicțională adecvată a candidaților și a ofertanților în cadrul procedurilor de atribuire a concesiunilor, precum și pentru a asigura punerea în aplicare efectivă a normelor prevăzute în prezenta directivă și a principiilor TFUE, este necesar ca și Directiva 89/665/CEE a Consiliului ([1]) și Directiva 92/13/CEE a Consiliului ([2]) să se aplice în cazul concesiunilor de servicii și în cazul concesiunilor de lucrări atribuite atât de autorități contractante, cât și de entități contractante. Directivele 89/665/CEE și 92/13/CEE ar trebui, deci, modificate în consecință.

(82) Prelucrarea datelor cu caracter personal în temeiul prezentei directive ar trebui să intre sub incidența prevederilor Directivei 95/46/CE a Parlamentului European și a Consiliului ([3]).

(83) Statele membre sunt obligate să monitorizeze constant și sistematic implementarea și funcționarea normelor privind atribuirea contractelor de concesiune, pentru a asigura aplicarea eficientă și uniformă a dreptului Uniunii.

(84) Comisia ar trebui să examineze efectele economice pe piața internă, în special din perspectiva unor factori precum atribuirea transfrontalieră a contractelor, participarea IMM-urilor și costurile de tranzacționare, care rezultă din aplicarea pragurilor stabilite în prezenta directivă și a excluderii prevăzute la articolul 12, ținând seama de structurile specifice ale sectorului apei. Comisia ar trebui să prezinte un raport în acest sens Parlamentului European și Consiliului cel târziu la 18 aprilie 2019. În conformitate cu articolul XXIV alineatul (7) din Acordul privind achizițiile publice (AAP), AAP face obiectul unor noi negocieri la trei ani de la intrarea sa în vigoare și în mod periodic după aceea. În acest context, adecvarea nivelului de praguri ar trebui examinată în contextul negocierilor în temeiul AAP, având în vedere impactul inflației și costurile de tranzacție. Atunci când acest lucru este posibil și oportun, Comisia ar trebui să examineze o propunere de majorare a pragurilor aplicabile în temeiul AAP cu ocazia următoarei runde de negocieri. În cazul unor modificări

([1]) Directiva 89/665/CEE a Consiliului din 21 decembrie 1989 privind coordonarea actelor cu putere de lege și a actelor administrative privind aplicarea procedurilor care vizează căile de atac față de atribuirea contractelor de achiziții publice de produse și a contractelor publice de lucrări (JO L 395, 30.12.1989, p. 33).

([2]) Directiva 92/13/CEE a Consiliului din 25 februarie 1992 privind coordonarea actelor cu putere de lege și actelor administrative referitoare la aplicarea normelor comunitare cu privire la procedurile de achiziții publice ale entităților care desfășoară activități în sectoarele apei, energiei, transporturilor și telecomunicațiilor (JO L 76, 23.3.1992, p. 14).

([3]) Directiva 95/46/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 24 octombrie 1995 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și libera circulație a acestor date (JO L 281, 23.11.1995, p. 31).

▼B

ale pragurilor, ar trebui ca raportul întocmit de Comisie să fie urmat, dacă este cazul, de o propunere legislativă de modificare a pragului stabilit în prezenta directivă.

(85) În vederea adaptării la evoluțiile rapide de ordin tehnic, economic și normativ, competența de a adopta acte în conformitate cu articolul 290 din TFUE ar trebui delegată Comisiei în ceea ce privește revizuirea listei actelor din anexa III, revizuirea procedurilor tehnice aferente metodelor de calculare a pragurilor precum și revizuirea periodică a pragurilor, modificarea referințelor la nomenclatura CPV și adaptarea listei actelor din anexa X. Este deosebit de important ca, în timpul lucrărilor pregătitoare, Comisia să organizeze consultări adecvate, inclusiv la nivel de experți. Comisia, atunci când pregătește și elaborează acte delegate, ar trebui să asigure o transmitere simultană, în timp util și adecvată a documentelor relevante către Parlamentul European și Consiliu.

(86) În vederea asigurării unor condiții uniforme privind procedura de elaborare și transmitere a anunțurilor și de transmitere și publicare a datelor menționate în anexele V, VII și VIII, ar trebui conferite competențe de executare Comisiei. Respectivele competențe ar trebui exercitate în conformitate cu dispozițiile Regulamentului (UE) nr. 182/2011 al Parlamentului European și al Consiliului ([1]). Procedura de consultare ar trebui utilizată pentru adoptarea actelor de punere în aplicare, care nu au niciun impact nici asupra situației financiare, nici asupra caracterului și a sferei de aplicare a obligațiilor care decurg din prezenta directivă. Dimpotrivă, actele respective sunt de natură strict administrativă și au scopul de a facilita aplicarea prezentei directive.

(87) Deoarece obiectivul prezentei directive, și anume coordonarea actelor cu putere de lege și a actelor administrative ale statelor membre aplicabile anumitor proceduri de concesiuni, nu poate fi realizat în mod satisfăcător de către statele membre, dar poate fi, datorită amplorii și efectelor, realizat mai bine la nivelul Uniunii, Uniunea poate adopta măsuri, în conformitate cu principiul subsidiarității, astfel cum este prevăzut la articolul 5 din TUE. În conformitate cu principiul proporționalității, astfel cum este enunțat în articolul respectiv, prezenta directivă nu depășește ceea ce este necesar pentru atingerea obiectivului menționat.

(88) Potrivit Declarației politice comune a statelor membre și a Comisiei cu privire la documentele explicative din 28 septembrie 2011, statele membre și-au luat angajamentul de a adăuga, în cazuri justificate, la notificarea măsurilor de transpunere, unul sau mai multe documente care să explice relația dintre componentele unei directive și părțile corespunzătoare din instrumentele de transpunere naționale. În ceea ce privește prezenta directivă, legiuitorul consideră că transmiterea unor asemenea documente este justificată,

([1]) Regulamentul (UE) nr. 182/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 februarie 2011 de stabilire a normelor și principiilor generale privind mecanismele de control de către statele membre al exercitării competențelor de executare de către Comisie (JO L 55, 28.2.2011, p. 13).

▼B

ADOPTĂ PREZENTA DIRECTIVĂ:


| | |
|---|---|
| TITLUL I: | OBIECT, DOMENIU DE APLICARE, PRINCIPII ȘI DEFINIȚII |
| CAPITOLUL I: | Domeniu de aplicare, principii generale și definiții |
| SECȚIUNEA I: | OBIECT, DOMENIU DE APLICARE, PRINCIPII GENERALE, DEFINIȚII ȘI PRAG |
| Articolul 1: | Obiect și domeniu de aplicare |
| Articolul 2: | Principiul libertății administrative a autorităților publice |
| Articolul 3: | Principiul egalității de tratament, nediscriminării și transparenței |
| Articolul 4: | Libertatea de a defini serviciile de interes economic general |
| Articolul 5: | Definiții |
| Articolul 6: | Autorități contractante |
| Articolul 7: | Entități contractante |
| Articolul 8: | Pragul și metode de calculare a valorii estimate a concesiunilor |
| Articolul 9: | Revizuirea pragului |
| SECȚIUNEA II: | EXCLUDERI |
| Articolul 10: | Excluderi aplicabile concesiunilor atribuite de autoritățile contractante și de entitățile contractante |
| Articolul 11: | Excluderi specifice în domeniul comunicațiilor electronice |
| Articolul 12: | Excluderi specifice în domeniul apei |
| Articolul 13: | Concesiuni atribuite unei întreprinderi afiliate |
| Articolul 14: | Contracte atribuite unei asocieri în participație sau unei entități contractante care face parte dintr-o asociere în participație |
| Articolul 15: | Notificarea de informații de către entitățile contractante |
| Articolul 16: | Excluderea activităților care sunt expuse direct concurenței |
| Articolul 17: | Concesiuni încheiate între entități din sectorul public |
| SECȚIUNEA III: | DISPOZIȚII GENERALE |
| Articolul 18: | Durata concesiunii |
| Articolul 19: | Servicii sociale și alte servicii specifice |
| Articolul 20: | Contracte mixte |
| Articolul 21: | Contracte de achiziții mixte care implică aspecte legate de apărare sau securitate |

▼B


| | |
|---|---|
| Articolul 22: | Contracte care acoperă atât activitățile menționate în anexa II, cât și alte activități |
| Articolul 23: | Concesiuni care acoperă atât activitățile menționate în anexa II, cât și activitățile care implică aspecte legate de apărare sau securitate |
| SECȚIUNEA IV: | SITUAȚII SPECIALE |
| Articolul 24: | Concesiuni rezervate |
| Articolul 25: | Servicii de cercetare și de dezvoltare |
| CAPITOLUL II: | Principii |
| Articolul 26: | Operatori economici |
| Articolul 27: | Nomenclaturi |
| Articolul 28: | Confidențialitate |
| Articolul 29: | Norme aplicabile comunicărilor |
| TITLUL II: | NORME PRIVIND ATRIBUIREA CONCESIUNILOR: PRINCIPII GENERALE ȘI GARANȚII PROCEDURALE |
| CAPITOLUL I: | Principii generale |
| Articolul 30: | Principii generale |
| Articolul 31: | Anunțuri de concesionare |
| Articolul 32: | Anunțuri de atribuire a concesiunii |
| Articolul 33: | Forma și modalitățile de publicare a anunțurilor |
| Articolul 34: | Disponibilitatea în format electronic a documentelor concesiunii |
| Articolul 35: | Combaterea corupției și prevenirea conflictelor de interese |
| CAPITOLUL II: | Garanții procedurale |
| Articolul 36: | Cerințe tehnice și funcționale |
| Articolul 37: | Garanții procedurale |
| Articolul 38: | Selecția și evaluarea calitativă a candidaților |
| Articolul 39: | Termene de primire a candidaturilor și a ofertelor pentru concesiune |
| Articolul 40: | Transmiterea informațiilor către candidați și ofertanți |
| Articolul 41: | Criterii de atribuire |
| TITLUL III: | NORME PRIVIND EXECUTAREA CONCESIUNILOR |
| Articolul 42: | Subcontractarea |
| Articolul 43: | Modificarea contractelor în cursul perioadei lor de valabilitate |
| Articolul 44: | Încetarea concesiunilor |
| Articolul 45: | Monitorizare și raportare |

▼B


| | |
|---|---|
| TITLUL IV: | MODIFICĂRI ALE DIRECTIVELOR 89/665/CEE ȘI 92/13/CEE |
| Articolul 46: | Modificări aduse Directivei 89/665/CEE |
| Articolul 47: | Modificări aduse Directivei 92/13/CEE |
| TITLUL V: | COMPETENȚE DELEGATE, COMPETENȚE DE EXECUTARE ȘI DISPOZIȚII FINALE |
| Articolul 48: | Exercitarea delegării |
| Articolul 49: | Procedura de urgență |
| Articolul 50: | Procedura comitetului |
| Articolul 51: | Transpunere |
| Articolul 52: | Dispoziții tranzitorii |
| Articolul 53: | Monitorizare și raportare |
| Articolul 54: | Intrare în vigoare |
| Articolul 55: | Destinatari |
| ANEXE: | |
| ANEXA I: | LISTA ACTIVITĂȚILOR MENȚIONATE LA ARTICOLUL 5 PUNCTUL 7 |
| ANEXA II: | ACTIVITĂȚILE EXERCITATE DE ENTITĂȚI CONTRACTANTE, ASTFEL CUM SUNT MENȚIONATE LA ARTICOLUL 7 |
| ANEXA III: | LISTA ACTELOR JURIDICE ALE UNIUNII MENȚIONATE LA ARTICOLUL 7 ALINEATUL (2) LITERA (B) |
| ANEXA IV: | SERVICII MENȚIONATE LA ARTICOLUL 19 |
| ANEXA V: | INFORMAȚII CARE TREBUIE INCLUSE ÎN ANUNȚURILE DE CONCESIONARE MENȚIONATE LA ARTICOLUL 31 |
| ANEXA VI: | INFORMAȚII CARE TREBUIE INCLUSE ÎN ANUNȚURILE DE INTENȚIE PRIVIND CONCESIUNILE CARE AU CA OBIECT SERVICII SOCIALE ȘI ALTE SERVICII SPECIFICE, AȘA CUM SUNT MENȚIONATE LA ARTICOLUL 31 ALINEATUL (3) |
| ANEXA VII: | INFORMAȚII CARE TREBUIE INCLUSE ÎN ANUNȚURILE DE ATRIBUIRE A CONCESIUNII MENȚIONATE LA ARTICOLUL 32 |
| ANEXA VIII: | INFORMAȚII CARE TREBUIE INCLUSE ÎN ANUNȚURILE DE ATRIBUIRE A CONCESIUNII PRIVIND CONCESIUNILE CARE AU CA OBIECT SERVICII SOCIALE ȘI ALTE SERVICII SPECIFICE ASTFEL CUM SUNT MENȚIONATE LA ARTICOLUL 32 |
| ANEXA IX: | DETALII PRIVIND PUBLICAREA |

▼B

ANEXA X: LISTA CONVENȚIILOR INTERNAȚIONALE ÎN DOMENIUL SOCIAL ȘI AL MEDIULUI MENȚIONATE LA ARTICOLUL 30 ALINEATUL (3)

ANEXA XI: INFORMAȚII CARE TREBUIE INCLUSE ÎN ANUNȚURILE DE MODIFICARE A UNEI CONCESIUNI ÎN CURSUL PERIOADEI SALE DE VALABILITATE, CONFORM ARTICOLULUI 43

TITLUL I

## OBIECT, DOMENIU DE APLICARE, PRINCIPII ȘI DEFINIȚII

*CAPITOLUL I*

### *Domeniu de aplicare, principii generale și definiții*

Secțiunea I

### Obiect, domeniu de aplicare, principii generale, definiții și prag

*Articolul 1*

#### Obiect și domeniu de aplicare

(1) Prezenta directivă instituie norme aplicabile procedurilor de achiziție utilizate de către autoritățile contractante și de entitățile contractante prin intermediul unei concesiuni, a căror valoare este estimată ca fiind cel puțin egală cu pragul prevăzut la articolul 8.

(2) Prezenta directivă se aplică atribuirii de concesiuni de lucrări sau servicii operatorilor economici de către:

(a) autorități contractante; sau

(b) entități contractante, cu condiția ca lucrările sau serviciile să fie destinate exercitării uneia dintre activitățile menționate în anexa II.

(3) Aplicarea prezentei directive face obiectul articolului 346 din TFUE.

(4) Acordurile, deciziile sau alte instrumente juridice care organizează transferul competențelor și responsabilităților în vederea îndeplinirii misiunilor publice între autorități contractante sau entități contractante sau grupuri de autorități contractante sau entități contractante și care nu prevăd acordarea remunerării pentru execuția contractuală sunt considerate o chestiune de organizare internă a statului membru în cauză și, ca atare, nu sunt afectate în niciun fel de prezenta directivă.

*Articolul 2*

#### Principiul libertății administrative a autorităților publice

(1) Prezenta directivă recunoaște principiul libertății administrative a autorităților naționale, regionale și locale în conformitate cu dreptul intern și cu dreptul Uniunii. Autoritățile respective au libertatea de a decide cel mai bun mod de a administra executarea lucrărilor sau prestarea serviciilor, pentru a asigura un nivel ridicat al calității, siguranței și accesibilității, egalitatea de tratament și promovarea accesului universal la serviciile publice și a drepturilor utilizatorilor cu privire la acestea.

▼B

Autoritățile respective pot alege să-și îndeplinească sarcinile de interes public cu propriile resurse sau în cooperare cu alte autorități sau să le atribuie operatorilor economici.

(2) Prezenta directivă nu aduce atingere regimurilor proprietății din statelor membre. În special, aceasta nu impune privatizarea întreprinderilor publice care prestează servicii către public.

*Articolul 3*

**Principiul egalității de tratament, nediscriminării și transparenței**

(1) Autoritățile contractante și entitățile contractante îi tratează pe operatorii economici în mod egal și fără discriminare și acționează într-o manieră transparentă și proporționată.

Modul în care este concepută procedura de atribuire a concesiunilor, inclusiv estimarea valorii, nu poate avea ca intenție excluderea acesteia din domeniul de aplicare al prezentei directive sau favorizarea sau defavorizarea în mod nejustificat a anumitor operatori economici sau a anumitor lucrări, bunuri sau servicii.

(2) Autoritățile contractante și entitățile contractante urmăresc să asigure transparența procedurii de atribuire și a îndeplinirii contractului, respectând articolul 28.

*Articolul 4*

**Libertatea de a defini serviciile de interes economic general**

(1) Prezenta directivă nu aduce atingere libertății statelor membre de a defini, în conformitate cu dreptul Uniunii, serviciile pe care acestea le consideră a fi servicii de interes economic general, modul în care aceste servicii ar trebui organizate și finanțate, în conformitate cu normele privind ajutoarele de stat, precum și obligațiile specifice la care aceste servicii ar trebui să se supună. Totodată, prezenta directivă nu aduce atingere modului în care statele membre își organizează sistemele de asigurări sociale.

(2) Serviciile de interes general fără caracter economic nu sunt incluse în domeniul de aplicare al prezentei directive.

*Articolul 5*

**Definiții**

În sensul prezentei directive, se aplică următoarele definiții:

1. „concesiuni” înseamnă concesiuni de lucrări sau de servicii, astfel cum sunt definite la literele (a) și (b):

   (a) „concesiune de lucrări” înseamnă un contract cu titlu oneros încheiat în scris prin care una sau mai multe autorități contractante sau entități contractante încredințează executarea de lucrări unuia sau mai multor operatori economici, în care contraprestația pentru lucrări este reprezentată fie exclusiv de dreptul de a exploata lucrările care fac obiectul contractului, fie de acest drept însoțit de o plată;

▼B

(b) „concesiune de servicii” înseamnă un contract cu titlu oneros încheiat în scris prin care una sau mai multe autorități contractante sau entități contractante încredințează prestarea și gestionarea de servicii altele decât executarea de lucrări menționată la litera (a) unuia sau mai multor operatori economici, în care contraprestația pentru servicii este reprezentată fie exclusiv de dreptul de a exploata serviciile care fac obiectul contractului, fie de acest drept însoțit de o plată.

Atribuirea unei concesiuni de lucrări sau de servicii implică transferul către concesionar a unui risc de operare legat de exploatarea acestor lucrări sau servicii care cuprinde riscul de cerere sau riscul de ofertă ori ambele. Se presupune că concesionarul își asumă riscul de operare atunci când, în condiții de exploatare normale, nu i se garantează recuperarea investițiilor efectuate sau a costurilor suportate pentru exploatarea lucrărilor sau a serviciilor care fac obiectul concesiunii. Partea riscului transferată către concesionar implică o expunere reală la situațiile neprevăzute care pot apărea pe piață, astfel încât orice pierdere potențială estimată suportată de concesionar nu este doar nominală sau neglijabilă;

2. „operator economic” înseamnă orice persoană fizică sau juridică sau entitate publică sau grup de astfel de persoane sau entități, inclusiv asociații de întreprinderi, care oferă pe piață execuția de lucrări și/sau a unei lucrări, furnizarea de produse sau prestarea de servicii;

3. „candidat” înseamnă un operator economic care a solicitat o invitație de participare sau a fost invitat să participe la o procedură de atribuire a unei concesiuni;

4. „ofertant” înseamnă un operator economic care a prezentat o ofertă;

5. „concesionar” înseamnă un operator economic căruia i-a fost atribuită o concesiune;

6. „scris(ă)” sau „în scris” înseamnă orice ansamblu de cuvinte sau cifre care poate fi citit, reprodus și apoi comunicat, inclusiv informațiile care sunt transmise și stocate prin mijloace electronice;

7. „executare de lucrări” înseamnă fie executarea, fie proiectarea și executarea unor lucrări legate de una dintre activitățile menționate în anexa I sau a unei lucrări, fie realizarea, prin orice mijloace, a unei lucrări corespunzătoare cerințelor specificate de o autoritate contractantă sau de o entitate contractantă care exercită o influență decisivă asupra tipului de lucrare sau asupra proiectării acesteia;

8. „o lucrare” înseamnă rezultatul unui ansamblu de lucrări de construcții de clădiri sau lucrări de geniu civil, destinat să îndeplinească prin el însuși o funcție economică sau tehnică;

9. „mijloace electronice” înseamnă echipamente electronice de procesare (inclusiv compresie digitală) și stocare a datelor care sunt difuzate, transmise și recepționate prin cablu, radio, mijloace optice sau prin alte mijloace electromagnetice;

▼B

10. „drepturi exclusive” înseamnă drepturi acordate de o autoritate competentă a unui stat membru, prin orice act cu putere de lege sau dispoziție administrativă publicată compatibilă cu tratatele, al cărei efect este limitarea exercitării unei activități la un singur operator economic și care afectează substanțial capacitatea altor operatori economici de a desfășura o astfel de activitate;

11. „drepturi speciale” înseamnă drepturi acordate de o autoritate competentă a unui stat membru, prin orice act cu putere de lege sau dispoziție administrativă publicată compatibilă cu tratatele, al cărei efect este limitarea exercitării unei activități la unul sau mai mulți operatori economici și care afectează substanțial capacitatea altor operatori economici de a desfășura o astfel de activitate;

12. „document al concesiunii” înseamnă orice document produs de autoritatea contractantă sau de entitatea contractantă la care aceasta face trimitere pentru a descrie sau a defini elementele concesiunii sau ale procedurii, inclusiv anunțul de concesiune, cerințele tehnice și funcționale, condițiile propuse ale concesiunii, formatele pentru prezentarea documentelor de către candidați și ofertanți, informațiile privind obligațiile general aplicabile și orice alte documente adiționale;

13. „inovare” înseamnă introducerea unui produs, serviciu sau proces nou sau îmbunătățit în mod semnificativ, care include, dar nu se limitează la procese de producție, clădire sau construcție, a unei noi metode de comercializare sau a unei noi metode de organizare a practicii comerciale, a locului de muncă sau a relațiilor externe, printre altele cu scopul de a contribui la soluționarea provocărilor societale sau de a sprijini strategia Europa 2020.

*Articolul 6*

**Autorități contractante**

(1) În sensul prezentei directive, „autorități contractante” înseamnă autoritățile de stat, regionale sau locale, organismele de drept public sau asociațiile formate dintr-una sau mai multe astfel de autorități sau organisme de drept public altele decât autoritățile, organismele sau asociațiile care exercită una dintre activitățile menționate în anexa II și atribuie o concesiune pentru exercitarea uneia dintre activitățile respective.

(2) „Autoritățile regionale” includ toate autoritățile din unitățile administrative enumerate neexhaustiv în NUTS 1 și 2, astfel cum sunt prevăzute în Regulamentul (CE) nr. 1059/2003 al Parlamentului European și al Consiliului ([1]).

(3) „Autoritățile locale” includ toate autoritățile din unitățile administrative incluse în NUTS 3 și unitățile administrative mai mici, astfel cum sunt prevăzute în Regulamentul (CE) nr. 1059/2003.

([1]) Regulamentul (CE) nr. 1059/2003 al Parlamentului European și al Consiliului din 26 mai 2003 privind instituirea unui nomenclator comun al unităților teritoriale de statistică (NUTS) (JO L 154, 21.6.2003, p. 1).

▼B

(4) „Organisme de drept public” înseamnă organismele care au toate caracteristicile următoare:

(a) sunt create cu obiectivul specific de a răspunde unor necesități de interes general, fără caracter industrial sau comercial;

(b) au personalitate juridică; și

(c) sunt finanțate, în cea mai mare parte, de autorități de stat, regionale sau locale sau de alte organisme de drept public; sau fac obiectul supravegherii administrării lor de către organismele sau autoritățile respective; sau au un consiliu de administrație, de conducere sau de supraveghere alcătuit din membri desemnați în proporție de peste 50 % de autorități de stat, regionale sau locale sau de alte organisme de drept public.

*Articolul 7*

**Entități contractante**

(1) În sensul prezentei directive, „entități contractante” înseamnă entități care exercită una dintre activitățile menționate în anexa II și atribuie o concesiune pentru exercitarea uneia dintre activitățile respective, acestea fiind următoarele:

(a) autoritățile de stat, regionale sau locale, organismele de drept public sau asociațiile formate din una sau mai multe astfel de autorități sau din unul sau mai multe astfel de organisme de drept public;

(b) întreprinderile publice, astfel cum sunt definite în prezentul articol la alineatul (4) de la prezentul articol;

(c) entitățile, cu excepția celor menționate la literele (a) și (b) de la prezentul alineat, însă care funcționează pe baza unor drepturi speciale sau exclusive acordate pentru exercitarea uneia dintre activitățile menționate la anexa II.

(2) Entitățile cărora li s-au acordat drepturi speciale sau exclusive printr-o procedură în care s-a asigurat o publicitate adecvată și în care acordarea drepturilor respective s-a bazat pe criterii obiective nu constituie „entități contractante” în sensul alineatului (1) litera (c). Aceste proceduri cuprind:

(a) proceduri de achiziții publice cu invitație prealabilă la o procedură concurențială de ofertare, prevăzute de Directiva 2014/24/UE a Parlamentului European și a Consiliului ([1]) și Directiva 2014/25/UE, Directiva 2009/81/CE sau prezenta directivă;

(b) proceduri prevăzute de alte acte juridice ale Uniunii enumerate în anexa III, prin care se asigură un nivel adecvat de transparență prealabilă pentru acordarea de autorizații pe baza unor criterii obiective.

([1]) Directiva 2014/24/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 februarie 2014 privind achizițiile publice (a se vedea pagina 65 din prezentul Jurnal Oficial).

▼B

(3) Comisia este împuternicită să adopte acte delegate în conformitate cu articolul 48 în ceea ce privește modificarea listei de acte juridice ale Uniunii, prevăzută în anexa III, atunci când sunt necesare ca urmare a abrogării sau a modificării actelor respective, sau ca urmare a adoptării de acte noi.

(4) „Întreprindere publică” înseamnă orice întreprindere asupra căreia autoritățile contractante pot exercita, direct sau indirect, o influență dominantă în virtutea dreptului lor de proprietate asupra acesteia, a participării financiare sau a normelor care o guvernează.

Influența dominantă din partea autorităților contractante se prezumă în oricare dintre următoarele cazuri, în care autoritățile respective, în mod direct sau indirect:

(a) dețin majoritatea capitalului subscris al întreprinderii;

(b) controlează majoritatea voturilor asociate acțiunilor emise de întreprindere;

(c) pot desemna mai mult de jumătate din membrii organismului de administrare, de conducere sau de control al întreprinderii.

*Articolul 8*

**Pragul și metode de calculare a valorii estimate a concesiunilor**

(1) Prezenta directivă se aplică în cazul concesiunilor a căror valoare este cel puțin egală cu ►**M1** 5 225 000 EUR ◄.

(2) Valoarea unei concesiuni este cifra totală de afaceri a concesionarului generată pe durata contractului, fără TVA, astfel cum a fost estimată de către autoritatea contractantă sau entitatea contractantă, în schimbul lucrărilor și serviciilor care fac obiectul concesiunii, precum și pentru bunurile accesorii acestor lucrări și servicii.

Estimarea respectivă este valabilă în momentul trimiterii anunțului de concesionare sau, în cazurile în care nu este prevăzut un astfel de anunț, în momentul în care autoritatea contractantă sau entitatea contractantă inițiază procedura de atribuire a concesiunilor, de exemplu, după caz, prin contactarea operatorilor economici în legătură cu concesiunea.

În sensul alineatului (1), dacă valoarea concesiunii în momentul atribuirii este mai mare cu peste 20 % decât valoarea sa estimată, estimarea valabilă este valoarea concesiunii în momentul atribuirii.

(3) Valoarea estimată a concesiunii se calculează utilizându-se o metodă obiectivă specificată în documentele concesiunii. În momentul calculării valorii estimate a concesiunii, autoritățile contractante și entitățile contractante iau în considerare, după caz, în special:

(a) valoarea oricărei forme de opțiune sau de prelungire a duratei concesiunii;

▼B

(b) venitul din achitarea onorariilor și a amenzilor de către utilizatorii lucrărilor sau ale serviciilor, altele decât cele colectate în numele autorității contractante sau al entității contractante;

(c) plățile sau orice avantaje financiare sub orice formă efectuate de către autoritatea contractantă sau entitatea contractantă sau de orice altă autoritate publică în favoarea concesionarului, inclusiv compensația pentru respectarea obligației de serviciu public și subvențiile publice de investiții;

(d) valoarea granturilor sau a oricăror avantaje financiare sub orice formă primite de la terți pentru executarea concesiunii;

(e) venitul din vânzarea oricăror active care fac parte din concesiune;

(f) valoarea tuturor bunurilor și serviciilor care sunt puse la dispoziția concesionarului de către autoritățile contractante sau entitățile contractante, cu condiția să fie necesare pentru executarea lucrărilor sau furnizarea serviciilor;

(g) orice premiu sau plată acordată candidaților sau ofertanților.

(4) Alegerea metodei de calculare a valorii estimate a unei concesiuni nu poate fi efectuată cu intenția de a exclude concesiunea respectivă de la aplicarea prezentei directive. O concesiune nu poate fi subdivizată dacă acest lucru are ca efect excluderea ei de sub incidența prezentei directive, cu excepția cazurilor justificate de motive obiective.

(5) În cazul în care o lucrare preconizată sau un serviciu preconizat poate duce la atribuirea de concesiuni sub formă de loturi separate, se ține seama de valoarea globală estimată a totalității respectivelor loturi.

(6) În cazul în care valoarea cumulată a loturilor este egală sau mai mare decât pragul prevăzut de prezentul articol, prezenta directivă se aplică la atribuirea fiecărui lot.

*Articolul 9*

**Revizuirea pragului**

(1) Din doi în doi ani, începând de la data de 30 iunie 2013, Comisia verifică dacă pragul prevăzut la articolul 8 alineatul (1) corespunde pragului stabilit în Acordul privind achizițiile publice (AAP) al Organizației Mondiale a Comerțului pentru concesiunile de lucrări și, dacă este necesar, revizuiește pragul în conformitate cu prezentul articol.

În conformitate cu metoda de calcul prevăzută în AAP, Comisia calculează valoarea pragului pe baza valorii zilnice medii a monedei euro exprimată în drepturi speciale de tragere (DST) în decursul unei perioade de 24 de luni care se încheie la data de 31 a lunii august anterioare revizuirii care intră în vigoare de la 1 ianuarie. Valoarea pragului astfel revizuit se rotunjește, dacă este necesar, la mia de euro inferioară cifrei care rezultă din acest calcul, pentru a se asigura respectarea pragului în vigoare prevăzut în AAP și exprimat în DST.

▼B

(2) Din doi în doi ani, începând de la data de 1 ianuarie 2014, Comisia stabileşte valorile, în monedele naționale ale statelor membre a căror monedă nu este euro, ale pragului menționat la articolul 8 alineatul (1), revizuit în conformitate cu alineatul (1) de la prezentul articol.

În conformitate cu metoda de calcul prevăzută în AAP, stabilirea acestor valori se bazează pe valorile zilnice medii ale monedelor respective corespunzătoare pragului aplicabil exprimat în euro din decursul unei perioade de 24 de luni care se încheie în ziua de 31 a lunii august anterioare revizuirii care intră în vigoare de la 1 ianuarie.

(3) Comisia publică pragul revizuit menționat la alineatul (1), contravaloarea acestuia în monedele naționale menționate la alineatul (2) primul paragraf și valoarea stabilită în conformitate cu alineatul (2) al doilea paragraf, în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene* la începutul lunii noiembrie de după revizuire.

(4) Comisia este împuternicită să adopte acte delegate în conformitate cu articolul 48 pentru a adapta metodologia prevăzută la alineatul (1) al doilea paragraf de la prezentul articol la eventualele modificări ale metodologiei prevăzute în AAP pentru revizuirea pragurilor menționate la articolul 8 alineatul (1) și pentru stabilirea valorilor echivalente în monedele naționale ale statelor membre a căror monedă nu este euro, astfel cum se prevede la alineatul (2) din prezentul articol.

Comisia este de asemenea împuternicită să adopte acte delegate în conformitate cu articolul 48 pentru a revizui pragurile menționate la articolul 8 alineatul (1) în conformitate cu alineatul (1) din prezentul articol.

(5) În cazul în care este necesară revizuirea pragului menționat și când există constrângeri temporale care împiedică utilizarea procedurii prevăzute la articolul 48 și există așadar motive imperative de urgență, se aplică procedura prevăzută la articolul 49 actelor delegate adoptate în conformitate cu alineatul (4) al doilea paragraf de la prezentul articol.

## Secțiunea II

## **Excluderi**

### *Articolul 10*

### **Excluderi aplicabile concesiunilor atribuite de autoritățile contractante și de entitățile contractante**

(1) Prezenta directivă nu se aplică concesiunilor de servicii atribuite unei autorități contractante sau unei entități contractante, în sensul articolului 7 alineatul (1) litera (a), sau unei asocieri a acestora pe baza unui drept exclusiv.

▼B

Prezenta directivă nu se aplică concesiunilor de servicii atribuite unui operator economic pe baza unui drept care i-a fost acordat în conformitate cu TFUE şi cu acte juridice ale Uniunii care stabilesc norme comune privind accesul pe piaţă aplicabile activităţilor menţionate în anexa II.

(2) Prin derogare de la alineatul (1) al doilea paragraf de la prezentul articol, dacă legislaţia sectorială a Uniunii menţionată la paragraful respectiv nu prevede obligaţii de transparenţă specifice sectorului, se aplică articolul 32.

Atunci când un stat membru acordă un drept exclusiv unui operator economic pentru exercitarea uneia dintre activităţile menţionate în anexa II, acesta informează Comisia în acest sens în termen de o lună de la acordarea dreptului exclusiv respectiv.

(3) Prezenta directivă nu se aplică concesiunilor pentru servicii de transport aerian bazate pe acordarea unei licenţe de operare în sensul Regulamentului (CE) nr. 1008/2008 al Parlamentului European şi al Consiliului ([1]) sau concesiunilor pentru serviciile publice de transport de călători în sensul Regulamentului (CE) nr. 1370/2007.

(4) Prezenta directivă nu se aplică concesiunilor pe care autoritatea contractantă sau entitatea contractantă este obligată să le atribuie sau să le organizeze conform unor proceduri diferite de cele prevăzute în prezenta directivă, instituite sub una din următoarele forme:

(a) un instrument juridic care creează obligaţii de drept internaţional, cum ar fi un acord internaţional încheiat în conformitate cu TFUE între un stat membru şi una sau mai multe ţări terţe sau subdiviziuni ale acestora, pentru lucrări, bunuri sau servicii destinate implementării sau exploatării în comun a unui proiect de către semnatari;

(b) o organizaţie internaţională.

Prezenta directivă nu se aplică concesiunilor pe care autoritatea contractantă sau entitatea contractantă le atribuie în conformitate cu normele în materie de achiziţii prevăzute de o organizaţie internaţională sau de o instituţie financiară internaţională, în cazul în care concesiunile în cauză sunt finanţate integral de organizaţia sau instituţia respectivă. În cazul concesiunilor cofinanţate în cea mai mare parte de o organizaţie internaţională sau de o instituţie financiară internaţională, părţile convin asupra procedurilor de achiziţii aplicabile.

Statele membre comunică toate instrumentele juridice menţionate la primul paragraf litera (a) de la prezentul alineat Comisiei, care poate consulta Comitetul consultativ pentru achiziţii publice menţionat la articolul 50.

Prezentul alineat nu se aplică concesiunilor în domeniul apărării şi securităţii astfel cum sunt menţionate în Directiva 2009/81/CE.

(5) Prezenta directivă nu se aplică concesiunilor în domeniul apărării şi securităţii, astfel cum sunt menţionate în Directiva 2009/81/CE, care sunt reglementate prin:

([1]) Regulamentul (CE) nr. 1008/2008 al Parlamentului European şi al Consiliului din 24 septembrie 2008 privind normele comune pentru operarea serviciilor aeriene în Comunitate (JO L 293, 31.10.2008, p. 3).

▼B

(a) norme procedurale specifice în temeiul unui acord sau al unei înțelegeri internaționale, încheiate între unul sau mai multe state membre și una sau mai multe țări terțe;

(b) norme procedurale specifice în temeiul unui acord internațional încheiat sau al unei înțelegeri internaționale încheiate referitoare la staționarea trupelor și privind angajamentele unui stat membru sau ale unei țări terțe;

(c) normele procedurale specifice ale unei organizații internaționale, care efectuează achiziții în propriile scopuri sau concesiunilor care trebuie acordate de un stat membru în conformitate cu normele respective.

(6) Prezenta directivă se aplică în cazul atribuirii de concesiuni în domeniul apărării și securității, astfel cum se menționează în Directiva 2009/81/CE, cu excepția următoarelor:

(a) concesiuni pentru care aplicarea prezentei directive ar obliga un stat membru să furnizeze informații a căror divulgare este considerată de statul în cauză ca fiind contrară intereselor sale fundamentale de securitate; sau în cazul în care achiziția publică și executarea concesiunii sunt declarate secrete trebuie să fie însoțită de măsuri speciale de securitate în conformitate cu actele cu putere de lege și actele administrative în vigoare într-un stat membru cu condiția ca statul membru să fi stabilit că interesele esențiale în cauză nu pot fi garantate prin măsuri mai puțin invazive, cum ar fi cele menționate la alineatul (7);

(b) concesiuni acordate în cadrul unui program de cooperare de tipul celor menționate la articolul 13 litera (c) din Directiva 2009/81/CE;

(c) concesiuni atribuite de un guvern unui alt guvern referitoare la lucrări și servicii în legătură directă cu echipamente militare sau echipamente sensibile sau la lucrări și servicii special destinate unor scopuri militare sau lucrări și servicii cu caracter sensibil;

(d) concesiuni atribuite într-o țară terță, desfășurate pe durata mobilizării forțelor în afara teritoriului Uniunii, în cazul în care necesitățile operaționale impun încheierea concesiunilor respective cu operatori economici situați în zona de operații; și

(e) alte concesiuni exceptate în temeiul prezentei directive.

(7) Prezenta directivă nu se aplică concesiunilor care nu sunt exceptate în temeiul alineatului (6), în măsura în care protecția intereselor esențiale de securitate ale unui stat membru nu poate fi garantată prin măsuri mai puțin invazive, de exemplu prin impunerea unor cerințe în vederea protejării naturii confidențiale a informațiilor pe care autoritatea contractantă sau entitatea contractantă le pune la dispoziție în cadrul unei proceduri de atribuire a concesiunilor, astfel cum se prevede în prezenta directivă.

▼B

(8) Prezenta directivă nu se aplică concesiunilor de servicii pentru:

(a) cumpărarea sau închirierea, prin orice mijloace financiare, de terenuri, clădiri existente sau alte bunuri imobile sau a drepturilor asupra acestora;

(b) achiziția, dezvoltarea, producția sau coproducția de materiale pentru programe destinate serviciilor mass-media audiovizuale sau serviciilor mass-media de radiodifuziune, atribuite de furnizorii de servicii mass-media audiovizuale sau de radiodifuziune, sau concesiunilor pentru spațiu de emisie sau furnizarea de programe atribuite furnizorilor de servicii mass-media audiovizuale sau de radiodifuziune. În sensul prezentei litere, „servicii mass-media audiovizuale” și „furnizori de servicii mass-media” au același înțeles ca în articolul 1 alineatul (1) literele (a) și (d) din Directiva 2010/13/UE a Parlamentului European și a Consiliului ([1]). „Program” are același înțeles ca în articolul 1 alineatul (1) litera (b) din directiva menționată, dar include, de asemenea, programe radio și materiale pentru programe radio. În plus, în sensul prezentei dispoziții, „materiale pentru programe” au același înțeles ca „program”;

(c) servicii de arbitraj și de conciliere;

(d) oricare dintre următoarele servicii juridice:

(i) reprezentarea juridică a unui client de către un avocat în sensul articolului 1 din Directiva 77/249/CEE a Consiliului ([2]):

— proceduri de arbitraj sau de conciliere desfășurate într-un stat membru, o țară terță sau în fața unei instanțe internaționale de arbitraj sau de conciliere; sau

— proceduri judiciare în fața instanțelor, tribunalelor sau autorităților publice ale unui stat membru sau ale unei țări terțe sau în fața instanțelor, tribunalelor sau instituțiilor internaționale;

(ii) consiliere juridică oferită în vederea pregătirii oricăreia din procedurile menționate la punctul (i) de la prezenta literă sau în cazul în care există un indiciu evident și probabilitatea ridicată ca respectiva cauză la care face referire consilierea să devină obiectul unor astfel de proceduri, cu condiția ca respectiva consiliere să fie acordată de un avocat în sensul articolului 1 din Directiva 77/249/CEE;

(iii) serviciile de certificare și autentificare a documentelor care trebuie să fie furnizate de notari;

(iv) servicii juridice prestate de mandatari sau tutori desemnați sau alte servicii juridice ai căror furnizori sunt desemnați de o instanță din statul membru în cauză sau sunt desemnați prin lege să îndeplinească atribuții specifice sub supravegherea acestor instanțe;

([1]) Directiva 2010/13/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 10 martie 2010 privind coordonarea anumitor dispoziții stabilite prin acte cu putere de lege sau acte administrative în cadrul statelor membre cu privire la furnizarea de servicii mass-media audiovizuale (Directiva serviciilor mass-media audiovizuale) (JO L 95, 15.4.2010, p. 1).

([2]) Directiva 77/249/CEE a Consiliului din 22 martie 1977 de facilitare a exercitării efective a libertății de a presta servicii de către avocați (JO L 78, 26.3.1977, p. 17).

▼B

(v) alte servicii juridice care au legătură, chiar și ocazional, cu exercitarea autorității publice în statul membru în cauză;

(e) servicii financiare referitoare la emisiunea, vânzarea, achiziționarea sau transferul de valori mobiliare sau alte instrumente financiare în sensul Directivei 2004/39/CE a Parlamentului European și a Consiliului ([1]), servicii furnizate de băncile centrale și operațiuni efectuate cu Fondul european de stabilitate financiară și Mecanismul european de stabilitate;

(f) împrumuturi, indiferent dacă sunt sau nu referitoare la emisiunea, vânzarea, achiziționarea sau transferul de valori mobiliare sau de alte instrumente financiare;

(g) servicii de apărare civilă, protecție civilă și de prevenire a pericolelor care sunt prestate de organizații sau asociații non-profit și care fac obiectul codurilor CPV: 75250000-3, 75251000-0, 75251100-1, 75251110-4, 75251120-7, 75252000-7, 75222000-8, 98113100-9 și 85143000-3, cu excepția serviciilor de transport pacienți cu ambulanța;

(h) concesiunile de servicii de campanie politică care fac obiectul codurilor CPV 79341400-0, 92111230-3 și 92111240-6, atunci când sunt atribuite de un partid politic în contextul unei campanii electorale.

(9) Prezenta directivă nu se aplică concesiunilor de servicii pentru serviciile de loterie care fac obiectul codului CPV 92351100-7, atribuite de către un stat membru unui operator economic pe baza unui drept exclusiv. În sensul prezentului alineat, noțiunea de drept exclusiv nu include drepturile exclusive menționate la articolul 7 alineatul (2).

Acordarea unui astfel de drept exclusiv face obiectul publicării în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

(10) Prezenta directivă nu se aplică în cazul concesiunilor atribuite de entități contractante pentru desfășurarea activităților lor într-o țară terță, în condiții care nu implică utilizarea fizică a unei rețele sau zone geografice de pe teritoriul Uniunii.

*Articolul 11*

**Excluderi specifice în domeniul comunicațiilor electronice**

Prezenta directivă nu se aplică concesiunilor pentru scopul principal de a permite autorităților contractante să furnizeze sau să exploateze rețele publice de comunicații sau să furnizeze publicului unul sau mai multe servicii de comunicații electronice.

([1]) Directiva 2004/39/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 21 aprilie 2004 privind piețele instrumentelor financiare, de modificare a Directivelor 85/611/CEE și 93/6/CEE ale Consiliului și a Directivei 2000/12/CE a Parlamentului European și a Consiliului și de abrogare a Directivei 93/22/CEE a Consiliului (JO L 145, 30.4.2004, p. 1).

▼B

În sensul prezentului articol, „rețele publice de comunicații” și „servicii de comunicații electronice” au același înțeles ca în Directiva 2002/21/CE a Parlamentului European și a Consiliului ([1]).

*Articolul 12*

**Excluderi specifice în domeniul apei**

(1) Prezenta directivă nu se aplică concesiunilor atribuite pentru:

(a) punerea la dispoziție sau exploatarea de rețele fixe destinate furnizării unui serviciu public în domeniul producerii, transportului sau distribuției de apă potabilă;

(b) alimentarea cu apă potabilă a unor astfel de rețele.

(2) Prezenta directivă nu se aplică nici concesiunilor având unul dintre obiectele următoare, sau ambele, atunci când acestea sunt legate de o activitate menționată la alineatul (1):

(a) proiecte de inginerie hidraulică, irigații sau drenare, cu condiția ca volumul de apă destinat aprovizionării cu apă potabilă să reprezinte mai mult de 20 % din volumul total de apă pus la dispoziție prin astfel de proiecte sau instalații de irigare sau drenare; sau

(b) evacuarea sau tratarea apelor uzate.

*Articolul 13*

**Concesiuni atribuite unei întreprinderi afiliate**

(1) În sensul prezentului articol, „întreprindere afiliată” înseamnă orice întreprindere ale cărei situații anuale sunt consolidate cu cele ale entității contractante în conformitate cu cerințele Directivei 2013/34/UE.

(2) În cazul entităților, care nu fac obiectul Directivei 2013/34/UE, „întreprindere afiliată” înseamnă orice întreprindere care:

(a) poate fi supusă, direct sau indirect, unei influențe dominante exercitate de entitatea contractantă;

(b) poate exercita o influență dominantă asupra entității contractante; sau

(c) împreună cu entitatea contractantă, este supusă influenței dominante a unei alte întreprinderi în virtutea dreptului de proprietate, a unei participări financiare sau a regulilor care îi reglementează activitatea.

În sensul prezentului alineat, „influență dominantă” are același înțeles ca cel din articolul 7 alineatul (4) al doilea paragraf.

(3) În pofida articolului 17 și sub rezerva îndeplinirii condițiilor prevăzute la alineatul (4) de la prezentul articol, prezenta directivă nu se aplică concesiunilor atribuite:

(a) de către o entitate contractantă unei întreprinderi afiliate; sau

([1]) Directiva 2002/21/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 7 martie 2002 privind un cadru de reglementare comun pentru rețelele și serviciile de comunicații electronice (Directivă-cadru) (JO L 108, 24.4.2002, p. 33).

▼B

(b) de către o asociere în participație, formată exclusiv dintr-o serie de entități contractante în scopul desfășurării activităților menționate în anexa II, unei întreprinderi care este afiliată cu una dintre aceste entități contractante.

(4) Alineatul (3) se aplică:

(a) concesiunilor de servicii, cu condiția ca cel puțin 80 % din cifra medie de afaceri totală a întreprinderii afiliate pe durata ultimilor trei ani, ținând seama de toate serviciile prestate de întreprinderea respectivă, să provină din prestarea de servicii entității contractante sau altor întreprinderi cu care este afiliată;

(b) concesiunilor de lucrări, cu condiția ca cel puțin 80 % din cifra medie de afaceri totală a întreprinderii afiliate pe durata ultimilor trei ani, ținând seama de toate lucrările executate de întreprinderea respectivă, să provină din executarea de lucrări pentru entitatea contractantă sau alte întreprinderi cu care este afiliată.

(5) Dacă, din cauza datei la care o întreprindere afiliată a fost creată sau și-a început activitatea, cifra de afaceri nu este disponibilă pentru ultimii trei ani, este suficient ca întreprinderea să demonstreze că cifra de afaceri menționată la alineatul (4) literele (a) sau (b) este verosimilă, în special cu ajutorul previziunilor de afaceri.

(6) În cazul în care mai mult de o întreprindere afiliată cu entitatea contractantă cu care formează un grup economic furnizează servicii sau lucrări identice sau similare, procentajele menționate la alineatul (4) se calculează luând în considerare cifra totală de afaceri generată de furnizarea de servicii sau lucrări de către respectivele întreprinderi afiliate.

*Articolul 14*

**Contracte atribuite unei asocieri în participație sau unei entități contractante care face parte dintr-o asociere în participație**

În pofida articolului 17 și cu condiția ca asocierea în participație să fi fost înființată pentru a desfășura activitatea în cauză pe o perioadă de cel puțin trei ani și ca actul de înființare a asocierii în participație să prevadă că entitățile contractante care o formează vor face parte din aceasta cel puțin pentru o perioadă la fel de lungă, prezenta directivă nu se aplică concesiunilor atribuite de:

(a) o asociere în participație, formată exclusiv din mai multe entități contractante în scopul desfășurării de activități menționate în anexa II, uneia dintre aceste entități contractante; sau

(b) o entitate contractantă unei astfel de asocieri în participație din care face parte.

*Articolul 15*

**Notificarea de informații de către entitățile contractante**

Entitățile contractante notifică Comisiei, dacă primesc o solicitare în acest sens, următoarele informații privind aplicarea articolului 13 alineatele (2) și (3) și a articolului 14:

▼B

(a) denumirile întreprinderilor sau ale asocierilor în participație în cauză;

(b) natura și valoarea concesiunilor implicate;

(c) elementele de probă considerate necesare de către Comisie, pentru a demonstra că relația dintre întreprinderea sau asocierea în participație căreia i se atribuie concesiunile și entitatea contractantă respectă cerințele prevăzute la articolul 13 sau articolul 14.

*Articolul 16*

**Excluderea activităților care sunt expuse direct concurenței**

Prezenta directivă nu se aplică în cazul concesiunilor atribuite de entitățile contractante dacă, în statul membru în care sunt executate aceste concesiuni, s-a stabilit conform articolului 35 din Directiva 2014/25/UE că activitatea este expusă direct concurenței în conformitate cu articolul 34 din directiva respectivă.

*Articolul 17*

**Concesiuni încheiate între entități din sectorul public**

(1) O concesiune atribuită de către o autoritate contractantă sau de către o entitate contractantă, în sensul articolului 7 alineatul (1) litera (a), unei alte persoane juridice de drept privat sau public nu intră în domeniul de aplicare al prezentei directive în cazul în care sunt îndeplinite toate condițiile următoare:

(a) autoritatea contractantă sau entitatea contractantă exercită asupra persoanei juridice în cauză un control similar celui pe care îl exercită asupra propriilor servicii; și

(b) peste 80 % din activitățile respectivei persoane juridice controlate sunt efectuate în vederea îndeplinirii atribuțiilor care îi sunt încredințate de către autoritatea contractantă sau entitatea contractantă care o controlează sau de către alte persoane juridice controlate de respectiva autoritate contractantă sau entitate contractantă; și

(c) nu există participare privată directă la capitalul persoanei juridice controlate cu excepția formelor de participare privată la capital neimplicând controlul și blocarea, impuse prin dispozițiile legislative naționale, în conformitate cu tratatele, care nu exercită o influență decisivă asupra persoanei juridice controlate.

Se consideră că o autoritate contractantă sau entitate contractantă, astfel cum este menționată la articolul 7 alineatul (1) litera (a), exercită asupra unei persoane juridice un control similar celui pe care îl exercită asupra propriilor servicii, în sensul primului paragraf litera (a) de la prezentul alineat, atunci când exercită o influență decisivă atât asupra obiectivelor strategice, cât și asupra deciziilor importante ale persoanei juridice controlate. Un astfel de control poate fi exercitat, de asemenea, de o altă persoană juridică, care este ea însăși controlată în același mod de către autoritatea contractantă sau entitatea contractantă.

(2) Alineatul (1) se aplică și în cazul în care o persoană juridică controlată care este o autoritate contractantă sau entitate contractantă, în sensul articolului 7 alineatul (1) litera (a), atribuie o concesiune autorității contractante sau entității contractante care o controlează sau unei alte persoane juridice controlate de către aceeași autoritate contractantă sau entitate contractantă, cu condiția să nu existe participare

▼B

privată directă la capitalul persoanei juridice căreia îi este atribuită concesiunea cu excepția formelor de participare privată la capital neimplicând controlul și blocarea, impuse prin dispoziții din legislația internă, în conformitate cu tratatele, care nu exercită o influență decisivă asupra persoanei juridice controlate.

(3) O autoritate contractantă sau o entitate contractantă, în sensul articolului 7 alineatul (1) litera (a), care nu exercită asupra unei persoane juridice de drept privat sau public un control în sensul alineatului (1) de la prezentul articol poate totuși să atribuie o concesiune respectivei persoane juridice, fără a aplica prezenta directivă, dacă sunt îndeplinite toate condițiile următoare:

(a) autoritatea contractantă sau entitatea contractantă, în sensul articolului 7 alineatul (1) litera (a), exercită împreună cu alte autorități contractante sau entități contractante un control asupra respectivei persoane juridice similar controlului pe care îl exercită asupra propriilor servicii;

(b) peste 80 % din activitățile respectivei persoane juridice sunt efectuate în vederea îndeplinirii atribuțiilor care îi sunt încredințate de către autoritățile contractante sau entitățile contractante care o controlează sau de către alte persoane juridice controlate de către aceleași autorități contractante sau entități contractante; și

(c) nu există participare privată directă la capitalul persoanei juridice controlate cu excepția formelor de participare privată la capital neimplicând controlul și blocarea, impuse prin dispozițiile legislative naționale, în conformitate cu tratatele, care nu exercită o influență decisivă asupra persoanei juridice controlate.

În sensul primului paragraf litera (a) de la prezentul alineat, autoritățile contractante sau entitățile contractante, în sensul articolului 7 alineatul (1) litera (a), exercită în comun controlul asupra unei persoane juridice dacă sunt îndeplinite toate condițiile următoare:

(i) organele decizionale ale persoanei juridice controlate sunt compuse din reprezentanți ai tuturor autorităților contractante sau entităților contractante participante. Reprezentanții individuali pot reprezenta mai multe sau toate autoritățile contractante sau entitățile contractante participante;

(ii) autoritățile contractante sau entitățile contractante respective pot exercita în comun o influență decisivă asupra obiectivelor strategice și asupra deciziilor semnificative ale persoanei juridice controlate; și

(iii) persoana juridică controlată nu urmărește interese care sunt contrare celor ale autorităților contractante sau entităților contractante care o controlează.

(4) Un contract încheiat exclusiv între două sau mai multe autorități contractante sau entități contractante, în sensul articolului 7 alineatul (1) litera (a) nu intră în domeniul de aplicare al prezentei directive în cazul în care sunt îndeplinite toate condițiile următoare:

(a) contractul instituie sau pune în aplicare o cooperare între autoritățile contractante sau entitățile contractante participante cu scopul de a asigura faptul că serviciile publice pe care trebuie să le efectueze sunt prestate în vederea atingerii obiectivelor pe care le au în comun;

(b) punerea în aplicare a respectivei cooperări este reglementată exclusiv în baza considerațiilor legate de interesul public; și

▼B

(c) autoritățile contractante sau entitățile contractante participante desfășoară pe piața deschisă sub 20 % din activitățile vizate de cooperare.

(5) Pentru determinarea procentajului de activități menționat la alineatul (1) primul paragraf litera (b), alineatul (3) primul paragraf litera (b) și alineatul (4) litera (c), se ia în considerare cifra medie de afaceri totală sau o măsură alternativă adecvată pe baza activității cum ar fi costurile suportate de persoana juridică, autoritatea contractantă sau entitatea contractantă relevantă menționat la articolul 7 alineatul (1) litera (a) cu privire la servicii, produse și lucrări din ultimii trei ani precedenți atribuirii concesiunii.

În cazul în care, din cauza datei la care persoana juridică, autoritatea contractantă sau entitatea contractantă relevantă a fost înființată sau și-a început activitatea sau din cauza reorganizării activităților sale cifra de afaceri sau măsura alternativă pe baza activității cum ar fi costurile fie nu este disponibilă pentru ultimii trei ani, fie nu mai este relevantă, este suficient să se demonstreze că măsurarea activității este verosimilă, în special cu ajutorul previziunilor de afaceri.

## Secțiunea III

## **Dispoziții generale**

### *Articolul 18*

### **Durata concesiunii**

(1) Durata concesiunilor este limitată. Autoritatea contractantă sau entitatea contractantă estimează durata pe baza lucrărilor sau serviciilor solicitate.

(2) Pentru concesiunile cu o durată mai mare de cinci ani, durata maximă a concesiunii nu depășește timpul preconizat a-i fi necesar în mod rezonabil concesionarului pentru a-și recupera investițiile efectuate pentru exploatarea lucrărilor sau a serviciilor și a obține o rentabilitate a capitalului investit ținând seama de investițiile necesare pentru atingerea obiectivelor contractuale specifice.

Investițiile luate în considerare în vederea calculării includ atât investițiile inițiale, cât și investițiile pe întreaga durată a concesiunii.

### *Articolul 19*

### **Servicii sociale și alte servicii specifice**

Concesiunile pentru servicii sociale și alte servicii specifice enumerate în anexa IV care intră sub incidența prezentei directive fac obiectul exclusiv al obligațiilor care decurg din articolul 31 alineatul (3) și articolele 32, 46 și 47.

### *Articolul 20*

### **Contracte mixte**

(1) Concesiunile care au ca obiect atât lucrări, cât și servicii se atribuie în conformitate cu dispozițiile aplicabile tipului de concesiune care caracterizează obiectul principal al contractului în cauză.

▼B

În cazul concesiunilor mixte constând parțial în servicii sociale sau alte servicii specifice enumerate în anexa IV și parțial în alte servicii, obiectul principal se determină în funcție de cea mai ridicată valoare estimată a serviciilor respective.

(2) În cazul în care diferitele părți ale unui anumit contract pot fi separate în mod obiectiv, se aplică alineatele (3) și (4). Dacă diferitele părți ale unui anumit contract nu pot fi separate în mod obiectiv, se aplică alineatul (5).

În cazul în care o parte a unui anumit contract face obiectul articolul 346 din TFUE sau al Directivei 2009/81/CE, se aplică articolul 21 din prezenta directivă.

În cazul contractelor menite să acopere mai multe activități, dintre care una face fie obiectul anexei II la prezenta directivă, fie obiectul Directivei 2014/25/UE, dispozițiile aplicabile se stabilesc în conformitate cu articolul 22 din prezenta directivă și, respectiv, articolul 6 din Directiva 2014/25/UE.

(3) În cazul contractelor care au ca obiect atât elemente reglementate prin prezenta directivă, cât și alte elemente, autoritățile contractante și entitățile contractante pot alege să atribuie contracte separate pentru diferitele părți. Dacă autoritățile contractante sau entitățile contractante aleg să atribuie contracte separate pentru diferitele părți, decizia cu privire la regimul juridic care se aplică fiecăruia dintre contractele separate se ia în funcție de caracteristicile fiecărei părți avute în vedere.

Dacă autoritățile contractante sau entitățile contractante aleg să atribuie un singur contract, prezenta directivă se aplică contractului mixt aferent, cu excepția unor dispoziții contrare prevăzute la alineatul (4) de la prezentul articol sau la articolul 21, indiferent de valoarea părților care ar intra altfel sub incidența unui regim juridic diferit și indiferent de regimul care ar fi fost aplicabil părților respective.

(4) În cazul contractelor mixte care conțin elemente de concesiuni, precum și elemente de contracte publice reglementate de Directiva 2014/24/UE sau contracte reglementate de Directiva 2014/25/UE, contractul mixt se atribuie în conformitate cu Directiva 2014/24/UE, respectiv cu Directiva 2014/25/UE.

(5) În cazul în care diferitele părți ale unui anumit contract nu pot fi separate în mod obiectiv, regimul juridic aplicabil se determină pe baza obiectului principal al contractului respectiv.

În cazul în care astfel de contracte implică atât elemente ale unei concesiuni de servicii, cât și elemente ale contractelor de furnizare, obiectul principal se determină în funcție de cea mai ridicată valoare estimată a serviciilor sau bunurilor respective.

*Articolul 21*

**Contracte de achiziții mixte care implică aspecte legate de apărare sau securitate**

(1) În cazul contractelor mixte care au ca obiect elemente ale unei concesiuni reglementate de prezenta directivă și achiziții sau alte elemente care fac obiectul articolului 346 din TFUE sau al Directivei 2009/81/CE, se aplică prezentul articol.

▼B

În cazul contractelor menite să acopere mai multe activități, dintre care una face fie obiectul anexei II din prezenta directivă, fie obiectul Directivei 2014/25/UE, iar alta face obiectul articolului 346 din TFUE sau al Directivei 2009/81/CE, dispozițiile aplicabile se stabilesc în conformitate cu articolul 23 din prezenta directivă și, respectiv, articolul 26 din Directiva 2014/25/UE.

(2) În cazul în care diferitele părți ale unui anumit contract pot fi separate în mod obiectiv, autoritățile contractante sau entitățile contractante pot alege să atribuie contracte separate pentru diferitele părți sau să atribuie un singur contract.

În cazul în care autoritățile contractante sau entitățile contractante aleg să atribuie contracte separate pentru diferitele părți, decizia cu privire la regimul juridic care se aplică fiecăruia dintre contractele separate se ia în funcție de caracteristicile fiecărei părți avute în vedere.

În cazul în care autoritățile contractante sau entitățile contractante aleg să atribuie un singur contract, pentru determinarea regimului juridic aplicabil se aplică următoarele criterii:

(a) în cazul în care o parte a unui anumit contract este reglementată de articolul 346 din TFUE sau diferite părți sunt reglementate de articolul 346 din TFUE și, respectiv, de Directiva 2009/81/CE, contractul poate fi atribuit fără aplicarea prezentei directive, cu condiția ca atribuirea unui singur contract să fie justificată de motive obiective;

(b) în cazul în care o parte a unui anumit contract este reglementată de Directiva 2009/81/CE, contractul poate fi atribuit în conformitate cu prezenta directivă sau în conformitate cu Directiva 2009/81/CE, cu condiția ca atribuirea unui singur contract să fie justificată de motive obiective.

Decizia de a atribui un singur contract nu poate fi luată, totuși, în scopul excluderii unor contracte de la aplicarea fie a prezentei directive, fie a Directivei 2009/81/CE.

(3) Dacă diferitele părți ale unui anumit contract nu pot fi separate în mod obiectiv, contractul poate fi atribuit fără aplicarea prezentei directive în cazul în care include elemente cărora li se aplică articolul 346 din TFUE. În caz contrar, autoritatea contractantă sau entitatea contractantă poate alege să atribuie un contract în conformitate cu prezenta directivă sau în conformitate cu prezenta directivă sau în conformitate cu Directiva 2009/81/CE.

*Articolul 22*

**Contracte care acoperă atât activitățile menționate în anexa II, cât și alte activități**

(1) Prin derogare de la articolul 20, în cazul contractelor destinate să acopere mai multe activități, entitățile contractante pot alege să atribuie contracte separate destinate fiecărei activități în parte sau să atribuie un singur contract. În cazul în care entitățile contractante aleg să atribuie un contract separat, decizia cu privire la normele care se aplică fiecăruia dintre contractele separate se ia în funcție de caracteristicile fiecărei activități avute în vedere.

▼B

În pofida articolului 20, în cazul în care entitățile contractante aleg să atribuie un singur contract, se aplică alineatele (2) și (3) de la prezentul articol. Totuși, dacă una dintre activitățile vizate face obiectul articolului 346 din TFUE sau al Directivei 2009/81/CE, se aplică articolul 23 din prezenta directivă.

Alegerea între atribuirea unui singur contract sau atribuirea mai multor contracte separate nu poate fi făcută în scopul excluderii contractului sau contractelor din domeniul de aplicare al prezentei directive sau, după caz, al Directivei 2014/24/UE sau al Directivei 2014/25/UE.

(2) Un contract care vizează acoperirea mai multor activități face obiectul normelor aplicabile activității vizate în principal.

(3) În cazul contractelor pentru care este în mod obiectiv imposibil să se stabilească pentru care activitate este vizat contractul în principal, normele aplicabile se stabilesc în conformitate cu:

(a) concesiunea este atribuită în conformitate cu dispozițiile prezentei directive aplicabile concesiunilor atribuite de autorități contractante, dacă una dintre activitățile pentru care este vizat contractul face obiectul dispozițiilor prezentei directive aplicabile concesiunilor atribuite de autorități contractante, iar cealaltă activitate face obiectul dispozițiilor prezentei directive aplicabile concesiunilor atribuite de entități contractante;

(b) contractul este atribuit în conformitate cu Directiva 2014/24/UE, dacă una dintre activitățile pentru care este vizat contractul face obiectul prezentei directive, iar cealaltă activitate face obiectul Directivei 2014/24/UE;

(c) contractul se atribuie în conformitate cu prezenta directivă, dacă una dintre activitățile pe care le vizează contractul intră sub incidența prezentei directive, iar cealaltă activitate nu intră sub incidența prezentei directive și nici a Directivei 2014/24/UE sau a Directivei 2014/25/UE.

*Articolul 23*

**Concesiuni care acoperă atât activitățile menționate în anexa II, cât și activitățile care implică aspecte legate de apărare sau securitate**

(1) În cazul contractelor care vizează acoperirea mai multor activități, entitățile contractante pot alege să atribuie contracte separate destinate fiecărei activități în parte sau să atribuie un singur contract. În cazul în care entitățile contractante aleg să atribuie contracte separate pentru diferitele părți, decizia cu privire la regimul juridic care se aplică fiecăruia dintre contractele separate se ia în funcție de caracteristicile fiecărei activități avute în vedere.

În pofida articolului 21, în cazul în care entitățile contractante aleg să atribuie un singur contract, se aplică alineatul (2) de la prezentul articol.

Decizia între atribuirea unui singur contract și atribuirea mai multor contracte separate nu poate fi luată în scopul excluderii contractului sau contractelor din domeniul de aplicare fie al prezentei directive, fie al Directivei 2009/81/CE.

▼B

(2) În cazul contractelor care vizează o activitate care face obiectul prezentei directive și o altă activitate care:

(a) face obiectul articolului 346 din TFUE; sau

(b) face obiectul Directivei 2009/81/CE,

entitatea contractantă poate:

(i) să atribuie un contract fără aplicarea prezentei directive în cazurile prevăzute la litera (a); sau

(ii) să atribuie un contract fie în conformitate cu prezenta directivă, fie în conformitate cu Directiva 2009/81/CE, în cazurile prevăzute la litera (b). Primul paragraf de la prezentul alineat nu aduce atingere pragurilor și excluderilor prevăzute de Directiva 2009/81/CE.

Contractele prevăzute la litera (b), care de asemenea includ achiziții sau alte elemente care sunt reglementate de articolul 346 din TFUE, pot fi atribuite fără aplicarea prezentei directive.

Totuși, faptul că atribuirea unui singur contract este justificată de motive obiective, iar decizia de atribuire a unui singur contract nu este luată în scopul excluderii unor contracte de la aplicarea prezentei directive, reprezintă o condiție pentru aplicarea prezentului alineat.

## Secțiunea IV

## **Situații speciale**

### *Articolul 24*

### **Concesiuni rezervate**

Statele membre pot rezerva dreptul de participare la procedurile de atribuire de concesiuni unor ateliere protejate și unor operatori economici al căror scop principal este integrarea socială și profesională a persoanelor cu handicap sau defavorizate sau pot prevedea ca astfel de concesiuni să fie executate în contextul programelor de angajare protejată, dacă cel puțin 30 % dintre angajații atelierelor, operatorilor economici sau programelor în cauză sunt lucrători cu handicap sau defavorizați. Anunțul de concesionare sau, în cazul concesiunilor de servicii astfel cum sunt definite la articolul 19, anunțul de intenție face trimitere la prezentul articol.

### *Articolul 25*

### **Servicii de cercetare și de dezvoltare**

Prezenta directivă se aplică concesiunilor de servicii de cercetare și dezvoltare care fac obiectul codurilor CPV 73000000-2-73120000-9, 73300000-5, 73420000-2 și 73430000-5, dacă sunt îndeplinite cumulativ următoarele condiții:

(a) rezultatele sunt destinate, în mod exclusiv, autorității contractante sau entității contractante, pentru uz propriu în exercitarea propriei activități; și

(b) serviciul prestat este integral remunerat de către autoritatea contractantă sau de către entitatea contractantă.

▼B

*CAPITOLUL II*

***Principii***

*Articolul 26*

**Operatori economici**

(1) Operatorii economici care, în temeiul legislației statului membru în care sunt stabiliți, au dreptul să presteze serviciul în cauză, nu pot fi respinși numai pe motiv că, în temeiul legislației statului membru în care se atribuie contractul, sunt obligați să fie persoane fizice sau persoane juridice.

Persoanelor juridice li se poate impune să precizeze, în ofertă sau în candidatură, numele și calificările profesionale relevante ale angajaților cărora ar urma să li se încredințeze executarea contractului în cauză.

(2) Grupurile de operatori economici, inclusiv asocieri temporare, pot participa la procedurile de atribuire a concesiunilor. Autoritățile contractante sau entitățile contractante nu le pot impune acestora să aibă o anumită formă juridică pentru depunerea unei oferte sau a unei cereri de participare.

Atunci când este necesar, autoritățile contractante sau entitățile contractante pot clarifica în documentele de concesiune modul în care grupurile de operatori economici vor îndeplini cerințele referitoare la situația economică și financiară sau capacitatea tehnică și profesională menționată la articolul 38 cu condiția ca acest lucru să fie justificat de motive obiective și proporționale. Statele membre pot stabili termeni standard pentru modul în care grupurile de operatori economici urmează să îndeplinească cerințele respective. Condițiile pentru executarea unei concesiuni de către aceste grupuri de operatori economici, care sunt diferite de cele impuse participanților individuali, sunt, de asemenea, justificate de motive obiective și proporționale.

(3) În pofida alineatelor (1) și (2), autoritățile contractante sau entitățile contractante le pot impune grupurilor de operatori economici să adopte o anumită formă juridică, odată ce le-a fost atribuit contractul, în măsura în care schimbarea respectivă este necesară pentru executarea în mod satisfăcător a contractului.

*Articolul 27*

**Nomenclaturi**

(1) Orice trimiteri la nomenclaturi în contextul atribuirii concesiunilor se efectuează cu ajutorul „Vocabularului comun privind achizițiile publice” (*Common Procurement Vocabulary*, CPV), adoptat prin Regulamentul (CE) nr. 2195/2002 al Parlamentului European și al Consiliului ([1]).

(2) Comisia este împuternicită să adopte acte delegate în conformitate cu articolul 48 pentru a adapta codurile CPV menționate în prezenta directivă, ori de câte ori modificările nomenclaturii CPV trebuie să se reflecte în prezenta directivă și cu condiția de a nu implica o modificare a domeniului de aplicare al prezentei directive.

([1]) Regulamentul (CE) nr. 2195/2002 al Parlamentului European și al Consiliului din 5 noiembrie 2002 privind Vocabularul comun privind achizițiile publice (CPV) (JO L 340, 16.12.2002, p. 1).

▼B

*Articolul 28*

**Confidențialitate**

(1) Cu excepția cazului în care se prevede altfel în prezenta directivă sau în legislația națională sub incidența căreia intră autoritatea contractantă, în special legislația privind accesul la informații, și fără a aduce atingere obligațiilor legate de publicitatea contractelor de concesiune atribuite și de informațiile pentru candidați și ofertanți prevăzute la articolele 32 și 40, autoritatea contractantă sau entitatea contractantă nu divulgă informațiile transmise de către operatorii economici și desemnate de aceștia ca fiind confidențiale, inclusiv, fără a se limita la acestea, secrete tehnice sau comerciale și aspectele confidențiale ale ofertelor.

Dispozițiile prezentului articol nu împiedică publicarea părților fără caracter confidențial din contractele încheiate, inclusiv a eventualelor modificări ulterioare.

(2) Autoritatea contractantă sau entitatea contractantă poate impune operatorilor economici cerințe care vizează protejarea naturii confidențiale a informațiilor pe care le pune la dispoziție prin procedura de atribuire a concesiunilor.

*Articolul 29*

**Norme aplicabile comunicărilor**

(1) Cu excepția cazului în care utilizarea mijloacelor electronice este obligatorie în conformitate cu articolul 33 alineatul (2) și articolul 34, statele membre sau autoritățile contractante și entitățile contractante pot alege unul sau mai multe dintre următoarele mijloace de comunicare pentru toate comunicările și schimburile de informații:

(a) mijloace electronice;

(b) poștă sau fax;

(c) comunicare verbală, inclusiv telefonică, cu privire la alte comunicări decât elementele esențiale ale unei proceduri de atribuire a concesiunilor și cu condiția unei documentări suficiente a conținutului comunicării verbale pe un suport durabil;

(d) înmânare directă cu confirmarea primirii.

Statele membre pot impune obligativitatea utilizării mijloacelor de comunicare electronice pentru concesiuni, depășind obligațiile stabilite la articolul 33 alineatul (2) și la articolul 34.

(2) Mijloacele de comunicare alese sunt disponibile în general, nediscriminatorii și nu restricționează accesul operatorilor economici la procedura de atribuire a concesiunilor. Instrumentele și dispozitivele care urmează a fi folosite pentru comunicare prin mijloace electronice, precum și caracteristicile lor tehnice sunt interoperabile cu tehnologiile informației și comunicațiilor de uz general.

▼B

În toate operațiunile de comunicare, schimb și stocare de informații, autoritățile contractante și entitățile contractante asigură menținerea integrității datelor și protejarea confidențialității cererilor de participare și a ofertelor. Acestea examinează conținutul cererilor de participare și al ofertelor numai după expirarea termenului fixat pentru depunerea acestora.

## TITLUL II

## NORME PRIVIND ATRIBUIREA CONCESIUNILOR: PRINCIPII GENERALE ȘI GARANȚII PROCEDURALE

### *CAPITOLUL I*

### *Principii generale*

#### *Articolul 30*

#### Principii generale

(1) Autoritatea contractantă sau entitatea contractantă are libertatea de a organiza procedura de alegere a concesionarului, care trebuie să respecte dispozițiile prezentei directive.

(2) Modul în care este concepută procedura de atribuire a concesiunilor respectă principiile prevăzute la articolul 3. În special pe parcursul procedurii de atribuire a concesiunilor, autoritatea contractantă sau entitatea contractantă nu furnizează, în mod discriminatoriu, informații care pot avantaja anumiți candidați sau ofertanți în raport cu ceilalți.

(3) Statele membre iau măsuri adecvate pentru a se asigura că, în executarea contractelor de concesiune, operatorii economici respectă obligațiile aplicabile în domeniile legislației de mediu, sociale și a muncii instituite de dreptul Uniunii, legislația națională, acorduri colective sau prin dispozițiile internaționale de drept în domeniul social, al mediului și al muncii enumerate în anexa X.

(4) Comisia este împuternicită să adopte acte delegate în conformitate cu articolul 48 pentru modificarea listei din anexa X, în cazul în care acest lucru este necesar, în vederea adăugării noilor acorduri internaționale care au fost ratificate de toate statele membre sau în cazul în care acordurile internaționale existente menționate nu mai sunt ratificate de către toate statele membre sau sunt în vreun fel modificate, de exemplu în ceea ce privește domeniul de aplicare, conținutul sau denumirea.

#### *Articolul 31*

#### Anunțuri de concesionare

(1) Autoritățile contractante și entitățile contractante care doresc să atribuie o concesiune își fac cunoscută intenția prin intermediul unui anunț de concesionare.

(2) Anunțurile de concesionare conțin informațiile prevăzute în anexa V și, după caz, orice alte informații considerate utile de către autoritatea sau entitatea contractantă, în conformitate cu formatul formularelor standard.

▼B

(3) Autoritățile contractante și entitățile contractante care doresc să atribuie o concesiune de servicii sociale sau alte servicii specifice enumerate în anexa IV își fac cunoscută intenția referitoare la atribuirea prevăzută a concesiunii prin publicarea unui anunț de intenție. Anunțurile respective conțin informațiile prevăzute în anexa VI.

(4) Prin derogare de la alineatul (1), autoritățile contractante sau entitățile contractante nu au obligația de a publica un anunț de concesionare dacă lucrările sau serviciile pot fi furnizate numai de către un anumit operator economic pentru unul dintre motivele următoare:

(a) scopul concesiunii este crearea sau achiziționarea unei opere de artă unice sau a unei interpretări artistice unice;

(b) absența concurenței din motive tehnice;

(c) existența unui drept exclusiv;

(d) protecția drepturilor de proprietate intelectuală și a altor drepturi exclusive decât cele definite la articolul 5 punctul 10.

Excepțiile prevăzute la primul paragraf literele (b), (c) și (d) se aplică numai atunci când nu există o alternativă sau un substitut rezonabil, iar absența concurenței nu este rezultatul unei restrângeri artificiale a parametrilor concesiunii atribuite.

(5) Prin derogare de la alineatul (1), autoritatea contractantă sau entitatea contractantă nu are obligația de a publica un nou anunț de concesionare dacă nu a fost depusă nicio ofertă, nicio candidatură sau nicio ofertă adecvată ori nicio candidatură adecvată ca răspuns la o procedură de concesiune prealabilă, atât timp cât condițiile inițiale ale contractului de concesiune nu sunt modificate în mod semnificativ și se transmite un raport Comisiei, în cazul în care transmite o solicitare în acest sens.

În sensul primului paragraf, o ofertă este considerată drept neadecvată dacă este lipsită de relevanță pentru concesiune, neputând răspunde în mod manifest, fără modificări substanțiale, necesităților și cerințelor autorității contractante sau ale entității contractante indicate în documentele concesiunii.

În sensul primului paragraf, o candidatură este considerată neadecvată:

▼C1

(a) în cazul în care candidatul în cauză este sau poate fi exclus în temeiul articolului 38 alineatele (4)-(9) sau nu îndeplinește criteriile de selecție stabilite de autoritatea contractantă sau de entitatea contractantă în temeiul articolului 38 alineatul (1);

▼B

(b) în cazul în care candidaturile includ oferte care sunt neadecvate în sensul celui de al doilea paragraf.

*Articolul 32*

**Anunțuri de atribuire a concesiunii**

(1) În termen de cel mult 48 de zile de la atribuirea unei concesiuni, autoritățile contractante și entitățile contractante transmit, în conformitate cu procedurile prevăzute la articolul 33, un anunț de atribuire a concesiunii prin care prezintă rezultatele procedurii de atribuire a concesiunilor. Pentru serviciile sociale și alte servicii specifice enumerate în anexa IV, aceste anunțuri pot fi, totuși, grupate trimestrial. În acest caz, acestea trimit anunțurile grupate în termen de 48 de zile de la încheierea fiecărui trimestru.

▼B

(2) Anunțurile de atribuire a concesiunii cuprind informațiile prevăzute în anexa VII sau, în ceea ce privește concesiunile de servicii sociale și alte servicii specifice enumerate la anexa IV, informațiile prevăzute în anexa VIII și se publică în conformitate cu articolul 33.

*Articolul 33*

**Forma și modalitățile de publicare a anunțurilor**

▼C1

(1) Anunțurile de concesionare, anunțurile de atribuire a concesiunii și anunțul menționat la articolul 43 alineatul (1) al doilea paragraf includ informațiile prevăzute în anexele V, VI, VII, VIII și IX și respectând formatul formularelor standard, inclusiv al formularelor de rectificare.

▼B

Comisia stabilește formularele standard prin intermediul actelor de punere în aplicare. Respectivele acte de punere în aplicare se adoptă în conformitate cu procedura de consultare menționată la articolul 50.

(2) Anunțurile menționate la alineatul (1) se elaborează, se transmit prin mijloace electronice Oficiului pentru Publicații al Uniunii Europene și se publică în conformitate cu anexa IX. Oficiul pentru Publicații al Uniunii Europene transmite autorității contractante sau entității contractante o confirmare de primire a anunțului și de publicare a informațiilor trimise, menționând data publicării care constituie dovada publicării. Anunțurile se publică în termen de cel mult cinci zile de la data trimiterii. Costurile de publicare a anunțurilor de către Oficiul pentru Publicații al Uniunii Europene sunt suportate de Uniune.

(3) Anunțurile de concesionare se publică integral în una sau mai multe dintre limbile oficiale ale instituțiilor Uniunii, la alegerea autorității contractante sau a entității contractante. Versiunea lingvistică respectivă (versiunile lingvistice respective) este singura autentică (sunt singurele autentice). Un rezumat al elementelor importante din fiecare anunț se publică în celelalte limbi oficiale ale instituțiilor Uniunii.

(4) Anunțurile de concesionare și anunțurile de atribuire a concesiunii nu se publică la nivel național înainte de publicarea de către Oficiul pentru Publicații al Uniunii Europene, cu excepția cazului în care publicarea la nivelul Uniunii nu are loc la 48 de ore după ce Oficiul pentru Publicații al Uniunii Europene confirmă primirea de către autoritatea contractantă sau entitatea contractantă a anunțului astfel cum se menționează la alineatul (2). Anunțurile de concesionare și anunțurile de atribuire a concesiunii publicate la nivel național nu cuprind alte informații decât cele cuprinse în anunțurile trimise Oficiului pentru Publicații al Uniunii Europene, dar menționează data la care anunțul a fost trimis Oficiului pentru Publicații al Uniunii Europene.

*Articolul 34*

**Disponibilitatea în format electronic a documentelor concesiunii**

(1) Autoritățile contractante și entitățile contractante oferă acces liber, direct, total și gratuit, prin mijloace electronice, la documentele concesiunii, de la data publicării anunțului de concesionare sau, în cazul în care anunțul de concesionare nu include invitația la

▼B

procedura de ofertare, de la data trimiterii invitației de a transmite oferte. Textul anunțului de concesionare sau al invitațiilor menționate trebuie să specifice adresa de internet la care pot fi consultate documentele concesiunii.

(2) Dacă, în cazuri bine justificate, datorită securității excepționale sau din motive tehnice sau datorită naturii deosebit de sensibile a informațiilor comerciale care necesită un nivel extrem de ridicat de protecție, nu poate fi oferit acces liber, direct, total și gratuit, prin mijloace electronice, la anumite documente ale concesiunii, autoritățile contractante sau entitățile contractante indică în anunțul sau în invitația de a transmite oferte că documentele concesiunii în cauză vor fi transmise prin alte mijloace decât mijloace electronice și că se prelungește termenul de primire a ofertelor.

(3) Autoritățile contractante și entitățile contractante sau serviciile competente furnizează tuturor candidaților sau ofertanților care participă la procedura de atribuire a concesiunilor informații suplimentare privind documentele concesiunii, cu condiția ca acestea să fi fost solicitate în timp util, cu cel puțin șase zile înainte de termenul stabilit pentru primirea ofertelor.

*Articolul 35*

**Combaterea corupției și prevenirea conflictelor de interese**

Statele membre solicită autorităților contractante și entităților contractante să ia măsuri adecvate pentru a combate frauda, favoritismul și corupția și pentru a preveni, identifica și remedia cu eficacitate conflictele de interese apărute în desfășurarea procedurilor de atribuire a concesiunilor, astfel încât să se evite orice denaturare a concurenței și să se asigure transparența procedurii de atribuire și tratamentul egal al tuturor candidaților și ofertanților.

Conceptul de conflict de interese acoperă cel puțin orice situație în care membrii personalului autorității sau entității contractante care sunt implicați în desfășurarea procedurii de atribuire a concesiunilor sau care pot influența rezultatul acesteia au, în mod direct sau indirect, un interes financiar, economic sau un alt interes personal, care ar putea fi perceput ca element care compromite imparțialitatea sau independența lor în contextul procedurii de atribuire a concesiunilor.

Referitor la conflictele de interese, măsurile adoptate nu depășesc ceea ce este strict necesar pentru a preveni un potențial conflict de interese sau a elimina un conflict de interese care a fost identificat.

*CAPITOLUL II*

***Garanții procedurale***

*Articolul 36*

**Cerințe tehnice și funcționale**

(1) Cerințele tehnice și funcționale definesc caracteristicile necesare ale lucrărilor sau serviciilor care fac obiectul concesiunii. Acestea figurează în documentele concesiunii.

▼B

Aceste caracteristici se pot referi, de asemenea, la procesul specific de producție sau de furnizare a lucrărilor sau a serviciilor solicitate cu condiția ca acestea să fie legate de obiectul contractului și proporționale cu valoarea sa și obiectivele sale. Aceste caracteristici pot include de exemplu nivelurile calității, nivelurile de performanță climatică și de mediu, proiectarea pentru toate tipurile de utilizări (inclusiv accesul pentru persoanele cu handicap) și evaluarea conformității, performanțele, siguranța sau dimensiunile, terminologia, simbolurile, testările și metodele de testare, marcarea și etichetarea sau instrucțiunile de utilizare.

(2) Cu excepția cazului în care acest lucru este justificat de obiectul contractului, cerințele tehnice și funcționale nu pot preciza un anumit producător, o anumită origine sau un anumit procedeu care caracterizează produsele sau serviciile furnizate de un anumit operator economic, și nici nu se pot referi la o marcă, la un brevet, la un tip sau la o producție specifică, care ar avea ca efect favorizarea sau eliminarea anumitor întreprinderi sau produse. Această mențiune sau trimitere este autorizată, cu titlu excepțional, în cazul în care nu este posibilă o descriere suficient de exactă și de inteligibilă a obiectului contractului. Mențiunea sau trimiterea respectivă este însoțită de cuvintele „sau echivalent”.

(3) O autoritate contractantă sau entitate contractantă nu respinge o ofertă pe motiv că lucrările și serviciile oferite nu sunt conforme cu cerințele tehnice și funcționale la care se face trimitere, dacă ofertantul dovedește în oferta sa, prin orice mijloace adecvate, că soluțiile pe care le-a propus îndeplinesc într-un mod echivalent cerințele tehnice și funcționale.

*Articolul 37*

**Garanții procedurale**

(1) Concesiunile se atribuie pe baza criteriilor de atribuire stabilite de autoritatea contractantă sau entitatea contractantă în conformitate cu articolul 41, dacă sunt îndeplinite toate condițiile următoare:

(a) ofertantul respectă cerințele minime stabilite, după caz, de autoritatea contractantă sau entitatea contractantă;

(b) ofertantul respectă condițiile de participare menționate la articolul 38 alineatul (1); și

(c) ofertantul nu este exclus de la participarea la procedura de atribuire, în conformitate cu articolul 38 alineatele (4)-(7) și sub rezerva articolului 38 alineatul (9).

Cerințele minime menționate la litera (a) cuprind condiții și caracteristici (în special tehnice, fizice, funcționale și juridice) pe care orice ofertă ar trebui să le îndeplinească sau de care ar trebui să dispună.

(2) Autoritatea contractantă sau entitatea contractantă furnizează:

(a) în anunțul de concesionare, o descriere a concesiunii și a condițiilor de participare;

▼B

(b) în anunțul de concesionare, în invitația de a transmite oferte sau în alte documente ale concesiunii, o descriere a criteriilor de atribuire și, după caz, a cerințelor minime care trebuie îndeplinite.

(3) Autoritatea contractantă sau entitatea contractantă poate limita numărul candidaților sau ofertanților la un nivel adecvat, cu condiția ca aceasta să se realizeze într-un mod transparent și pe baza unor criterii obiective. În orice caz, numărul candidaților sau ofertanților invitați este suficient pentru a asigura o concurență reală.

(4) Autoritatea contractantă sau entitatea contractantă comunică tuturor participanților descrierea organizării preconizate a procedurii și un termen orientativ de finalizare. Orice modificare este comunicată tuturor participanților și, în măsura în care se referă la elemente divulgate în anunțul de concesionare, este anunțată tuturor operatorilor economici.

(5) Autoritatea contractantă sau entitatea contractantă asigură înregistrarea adecvată a etapelor procedurii utilizând mijloacele pe care le consideră adecvate, cu respectarea dispozițiilor articolului 28 alineatul (1).

(6) Autoritatea contractantă sau entitatea contractantă poate desfășura negocieri cu candidații și ofertanții. Obiectul concesiunii, criteriile de atribuire și cerințele minime nu se modifică în cursul negocierilor.

*Articolul 38*

**Selecția și evaluarea calitativă a candidaților**

(1) Autoritățile contractante și entitățile contractante verifică condițiile de participare referitoare la capacitatea profesională și tehnică și situația financiară și economică a candidaților sau a ofertanților, pe baza declarațiilor pe propria răspundere, precum și referința sau referințele care trebuie prezentate ca dovadă, în conformitate cu cerințele menționate în anunțul de concesionare care sunt nediscriminatorii și proporționale cu obiectul concesiunii. Condițiile de participare au legătură și sunt proporționale cu nevoia de a asigura capacitatea concesionarului de a executa contractul de concesiune, luând în considerare obiectul contractului și scopul de a asigura o concurență reală.

(2) În vederea îndeplinirii condițiilor de participare prevăzute la alineatul (1), un operator economic se poate baza, după caz și pentru o anumită concesiune, pe capacitățile altor entități, indiferent de natura juridică a legăturilor sale cu acestea. În cazul în care un operator economic dorește să se bazeze pe capacitățile altor entități, acesta dovedește autorității contractante sau entității contractante că va dispune de resursele necesare pe întreaga durată a concesiunii, prezentând, de exemplu, un angajament din partea respectivelor entități în acest sens. În ceea ce privește situația financiară, autoritatea contractantă sau entitatea contractantă poate impune ca operatorul economic și entitățile respective să fie răspunzătoare în solidar pentru executarea contractului.

(3) În aceleași condiții, un grup de operatori economici prevăzut la articolul 26 se poate baza pe capacitățile membrilor grupului sau ale altor entități.

▼B

(4) Autoritățile contractante și entitățile contractante menționate la articolul 7 alineatul (1) litera (a) exclud un operator economic de la participarea la o procedură de atribuire a concesiunilor, în cazul în care acestea au stabilit că operatorul economic respectiv a făcut obiectul unei condamnări pronunțate printr-o hotărâre definitivă, pentru unul dintre următoarele motive:

(a) participarea la o organizație criminală, în sensul articolului 2 din Decizia-cadru 2008/841/JAI a Consiliului ([1]);

(b) corupție, astfel cum este definită la articolul 3 din Convenția privind lupta împotriva corupției care implică funcționari ai Comunităților Europene sau funcționari ai statelor membre ale Uniunii Europene ([2]) și la articolul 2 alineatul (1) din Decizia-cadru 2003/568/JAI a Consiliului ([3]), precum și corupție astfel cum este definită în legislația internă a autorității sau entității contractante sau a operatorului economic;

(c) fraudă, în sensul articolului 1 din Convenția privind protejarea intereselor financiare ale Comunităților Europene ([4]);

(d) infracțiuni teroriste sau infracțiuni legate de activitățile teroriste, așa cum sunt definite la articolul 1, respectiv la articolul 3 din Decizia-cadru 2002/475/JAI a Consiliului ([5]), sau instigare, complicitate sau tentativă de a săvârși o infracțiune, în sensul articolului 4 din respectiva decizie-cadru;

(e) spălare de bani sau finanțarea terorismului, astfel cum sunt definite la articolul 1 din Directiva 2005/60/CE a Parlamentului European și a Consiliului ([6]);

(f) munca copiilor și alte forme ale traficului de persoane, astfel cum sunt definite la articolul 2 din Directiva 2011/36/UE a Parlamentului European și a Consiliului ([7]).

Obligația de a exclude un operator economic se aplică și în cazul în care persoana condamnată printr-o hotărâre definitivă este membru al organismului de administrare, de conducere sau de control al respectivului operator economic sau are putere de reprezentare, de decizie sau de control în cadrul acestuia.

Entitățile contractante altele decât cele menționate la articolul 7 alineatul (1) litera (a) pot exclude un operator economic de la participarea la o procedură de atribuire a concesiunilor, în cazul în care acestea au cunoștință de faptul că operatorul economic respectiv a făcut obiectul unei condamnări pronunțate printr-o hotărâre definitivă, pentru unul dintre motivele enumerate la primul paragraf de la prezentul alineat.

([1]) Decizia-cadru 2008/841/JAI a Consiliului din 24 octombrie 2008 privind lupta împotriva crimei organizate (JO L 300, 11.11.2008, p. 42).
([2]) JO C 195, 25.6.1997, p. 1.
([3]) Decizia-cadru 2003/568/JAI a Consiliului din 22 iulie 2003 privind combaterea corupției în sectorul privat (JO L 192, 31.7.2003, p. 54).
([4]) JO C 316, 27.11.1995, p. 48.
([5]) Decizia-cadru 2002/475/JAI a Consiliului din 13 iunie 2002 privind combaterea terorismului (JO L 164, 22.6.2002, p. 3).
([6]) Directiva 2005/60/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 octombrie 2005 privind prevenirea utilizării sistemului financiar în scopul spălării banilor și finanțării terorismului (JO L 309, 25.11.2005, p. 15).
([7]) Directiva 2011/36/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 5 aprilie 2011 privind prevenirea și combaterea traficului de persoane și protejarea victimelor acestuia, precum și de înlocuire a Deciziei-cadru 2002/629/JAI a Consiliului (JO L 101, 15.4.2011, p. 1).

▼B

(5) Autoritățile contractante și entitățile contractante menționate la articolul 7 alineatul (1) litera (a) exclud operatorul economic de la participarea la o procedură de atribuire a concesiunilor în cazul în care acestea au cunoștință de faptul că operatorul economic și-a încălcat obligațiile privind plata impozitelor sau a contribuțiilor la asigurările sociale și în cazul în care acest lucru a fost stabilit printr-o decizie judiciară sau administrativă având caracter definitiv și obligatoriu, în conformitate cu dispozițiile legale ale țării în care acesta este stabilit sau cu cele ale statului membru al autorității sau entității contractante.

În plus, autoritățile contractante și entitățile contractante menționate la articolul 7 alineatul (1) litera (a) pot exclude sau li se poate solicita de către statele membre să excludă de la participarea la o procedură de atribuire a concesiunilor un operator economic în cazul în care autoritatea sau entitatea contractantă poate demonstra prin orice mijloace adecvate că operatorul economic și-a încălcat obligațiile privind plata impozitelor sau a contribuțiilor la asigurările sociale.

Prezentul alineat nu se mai aplică în cazul în care operatorul economic și-a îndeplinit obligațiile plătind impozitele sau contribuțiile la asigurările sociale datorate sau încheind un aranjament cu caracter obligatoriu în vederea plății acestora, inclusiv, după caz, a eventualelor dobânzi acumulate sau a amenzilor.

(6) Statele membre pot prevedea o derogare de la excluderea obligatorie prevăzută la alineatele (4) și (5), în mod excepțional, din motive imperative de interes public cum ar fi sănătatea publică sau protecția mediului.

Statele membre pot prevedea de asemenea o derogare de la excluderea obligatorie prevăzută la alineatul (5) dacă excluderea ar fi în mod clar disproporționată, în special atunci când numai valori mici de impozite sau contribuții la asigurările sociale rămân neplătite sau atunci când operatorul economic a fost informat cu privire la suma exactă datorată ca urmare a încălcării obligațiilor sale legate de plata impozitelor sau a contribuțiilor la asigurările sociale într-un moment în care nu a avut posibilitatea de a lua măsuri astfel cum se prevede la alineatul (5) al treilea paragraf înainte de expirarea termenului pentru depunerea candidaturii.

(7) Autoritățile contractante sau entitățile contractante pot exclude sau statul membru le poate solicita acestora să excludă de la participarea la atribuirea concesiunilor orice operator economic dacă este îndeplinită una din următoarele condiții:

(a) dacă acesta poate demonstra prin orice mijloace adecvate o încălcare a obligațiilor aplicabile menționate la articolul 30 alineatul (3);

(b) dacă operatorul economic este în stare de faliment sau în situație de insolvență sau de lichidare, de administrare judiciară, de concordat preventiv, de încetare a activității sau în orice altă situație similară care rezultă în urma unei proceduri de aceeași natură prevăzute de legislația și reglementările naționale; autoritatea contractantă sau entitatea contractantă poate decide, totuși, să nu excludă sau statul membru îi poate solicita să nu excludă un operator economic care se află într-una din situațiile de mai sus dacă a stabilit că operatorul economic în cauză va fi în măsură să execute concesiunea, ținând seama de normele și măsurile naționale aplicabile cu privire la continuarea activității în situațiile respective;

▼B

(c) dacă autoritatea contractantă poate demonstra prin orice mijloace adecvate că operatorul economic se face vinovat de o abatere profesională gravă, care pune sub semnul întrebării integritatea sa;

(d) dacă un conflict de interese, în sensul articolului 35 al doilea paragraf, nu poate fi remediat în mod eficace prin orice alte măsuri mai puțin invazive;

(e) dacă autoritatea contractantă deține indicii suficient de plauzibile pentru a conchide că operatorul economic a încheiat cu alți operatori economici acorduri care vizează denaturarea concurenței;

(f) dacă operatorul economic a dat dovadă de deficiențe semnificative sau persistente la îndeplinirea unei cerințe de fond prevăzute de un contract de concesiune sau de un contract anterior încheiat cu o autoritate contractantă sau cu o entitate contractantă, astfel cum este definită în prezenta directivă sau în Directiva 2014/25/UE care a dus la încetarea anticipată a respectivului contract anterior, daune-interese sau alte sancțiuni comparabile;

(g) dacă operatorul economic s-a făcut grav vinovat de declarații false la furnizarea informațiilor necesare pentru verificarea absenței motivelor de excludere sau a îndeplinirii criteriilor de selecție, nu a divulgat aceste informații sau nu este în măsură să prezinte documentele necesare care susțin aceste informații;

(h) dacă operatorul economic a încercat să influențeze în mod nepermis procesul decizional al autorității contractante sau entității contractante, să obțină informații confidențiale care i-ar putea conferi avantaje necuvenite în cadrul procedurii de atribuire a concesiunilor sau să furnizeze din neglijență informații false care pot avea o influență semnificativă asupra deciziilor privind excluderea, selecția sau atribuirea;

(i) în cazul concesiunilor în domeniile apărării și securității, astfel cum sunt menționate în Directiva 2009/81/CE, în cazul în care în legătură cu operatorul economic s-a stabilit pe baza oricăror mijloace de probă, inclusiv sursele de date protejate, că nu prezintă fiabilitatea necesară pentru a evita riscurile la adresa securității statului membru.

(8) Autoritățile contractante și entitățile contractante menționate la articolul 7 alineatul (1) litera (a) pot, în orice moment în cursul procedurii, să excludă un operator economic în cazul în care se constată că operatorul economic în cauză se află, având în vedere faptele comise sau omise fie înaintea, fie în cursul procedurii, în una dintre situațiile menționate la alineatul (4) de la prezentul articol și la alineatul (5) primul paragraf de la prezentul articol.

Oricând în cursul procedurii, autoritățile contractante și entitățile contractante pot să excludă sau statele membre le pot solicita să excludă un operator economic în cazul în care se constată că operatorul economic în cauză se află, având în vedere faptele comise sau omise fie înaintea, fie în cursul procedurii, în una dintre situațiile menționate la alineatul (5) al doilea paragraf și la alineatul (7).

(9) Orice operator economic care se află în una dintre situațiile menționate la alineatele (4) și (7) poate furniza dovezi care să arate că măsurile luate de operatorul economic sunt suficiente pentru a demonstra fiabilitatea acestuia, în ciuda existenței motivului relevant de excludere. Dacă astfel de dovezi sunt considerate suficiente, operatorul economic în cauză nu este exclus de la procedură.

▼B

În acest scop, operatorul economic trebuie să dovedească că a plătit sau s-a angajat să plătească o compensație în ceea ce privește eventualele prejudicii cauzate prin infracțiune sau prin abatere, că a clarificat complet faptele și împrejurările, cooperând activ cu autoritățile însărcinate cu investigația și că a luat măsuri concrete la nivel tehnic, organizațional și în materie de personal, adecvate pentru a preveni orice noi infracțiuni sau abateri. Măsurile luate de către operatorii economici sunt evaluate ținând seama de gravitatea și de circumstanțele particulare ale infracțiunii sau ale abaterii. În cazul în care măsurile sunt considerate insuficiente, operatorul economic în cauză primește o expunere a motivelor respectivei decizii.

Un operator economic care a fost exclus printr-o hotărâre definitivă de la participarea la procedurile de atribuire a concesiunilor sau a achiziției nu are dreptul să facă uz de posibilitatea prevăzută în temeiul prezentului alineat în timpul perioadei de excludere care rezultă din respectiva hotărâre în statele membre în care hotărârea produce efecte.

(10) Prin intermediul unui act legislativ sau administrativ național și cu respectarea dreptului Uniunii, statele membre precizează condițiile de aplicare a prezentului alineat. Acestea stabilesc, în special, perioada maximă de excludere dacă operatorul economic nu ia niciun fel de măsuri, astfel cum este prevăzut la alineatul (9), pentru a-și demonstra fiabilitatea. Dacă perioada de excludere nu a fost stabilită prin hotărâre definitivă, respectiva perioadă nu depășește cinci ani de la data condamnării pronunțate prin hotărâre definitivă, în cazurile menționate la alineatul (4), și trei ani de la data evenimentului relevant, în cazurile menționate la alineatul (7).

*Articolul 39*

**Termene de primire a candidaturilor și a ofertelor pentru concesiune**

(1) Atunci când stabilesc termenele de primire a candidaturilor sau a ofertelor, autoritățile contractante sau entitățile contractante țin seama, în special, de complexitatea concesiunii și de perioada necesară pentru întocmirea ofertelor sau a candidaturilor, fără a aduce atingere termenelor minime prevăzute în prezentul articol.

(2) În cazul în care candidaturile sau ofertele pot fi făcute numai după o vizită la fața locului sau după inspectarea la fața locului a documentelor aflate la baza documentelor de atribuire a concesiunii, termenele de primire a candidaturilor pentru concesiune sau pentru primirea ofertelor se stabilesc astfel încât toți operatorii economici interesați să aibă cunoștință de toate informațiile necesare pentru prezentarea candidaturilor sau a ofertelor și, în orice caz, sunt mai mari decât termenele minime prevăzute la alineatele (3) și (4).

(3) Termenul minim de primire a candidaturilor, fie că includ sau nu oferte, pentru concesiune este de 30 de zile de la data la care a fost transmis anunțul de concesionare.

(4) În cazul în care procedura se desfășoară în etape succesive, termenul minim de primire a ofertelor inițiale este de 22 de zile de la data la care s-a trimis invitația de participare la procedura de ofertare.

(5) Termenul de primire a ofertelor poate fi redus cu cinci zile în cazul în care autoritatea contractantă sau entitatea contractantă acceptă ca ofertele să fie depuse prin mijloace electronice, în conformitate cu articolul 29.

▼B

*Articolul 40*

**Transmiterea informațiilor către candidați și ofertanți**

(1) Autoritatea contractantă sau entitatea contractantă informează cât mai rapid posibil fiecare candidat și ofertant în legătură cu deciziile luate în ceea ce privește atribuirea unei concesiuni, inclusiv numele ofertantului câștigător, motivele pentru care a decis să respingă candidatura sau oferta sa și motivele pentru care a decis să nu atribuie un contract pentru care s-a publicat un anunț de concesionare sau să reînceapă procedura.

În plus, la cererea părții interesate, autoritatea contractantă sau entitatea contractantă comunică, cât mai curând posibil și, în orice caz, în termen de 15 zile de la primirea unei cereri scrise, fiecărui ofertant care a prezentat o ofertă admisibilă, caracteristicile și avantajele relative ale ofertei selectate.

(2) Autoritatea contractantă sau entitatea contractantă poate decide să nu comunice anumite informații menționate la alineatul (1), cu privire la contract, în cazurile în care divulgarea respectivelor informații ar împiedica aplicarea legii, ar fi contrară interesului public, ar aduce atingere intereselor comerciale legitime ale operatorilor economici, publici sau privați, sau ar aduce atingere concurenței loiale dintre acești operatori.

*Articolul 41*

**Criterii de atribuire**

(1) Atribuirea concesiunilor se realizează pe baza unor criterii obiective care respectă principiile prevăzute la articolul 3 și care garantează evaluarea ofertelor în condiții de concurență efectivă, astfel încât să se poată identifica un avantaj economic general pentru autoritatea contractantă sau entitatea contractantă.

(2) Criteriile de atribuire au legătură cu obiectul concesiunii și nu conferă autorității contractante sau entității contractante o libertate de alegere nelimitată. Acestea pot include, printre altele, criterii de mediu, sociale sau referitoare la inovare.

Criteriile respective sunt însoțite de cerințe care să permită verificarea efectivă a informațiilor furnizate de ofertanți.

Autoritatea contractantă sau entitatea contractantă verifică dacă ofertele îndeplinesc în mod corespunzător criteriile de atribuire.

(3) Autoritatea contractantă sau entitatea contractantă enumeră criteriile în ordinea descrescătoare a importanței.

Fără a aduce atingere primului paragraf, dacă autoritatea contractantă sau entitatea contractantă primește o ofertă care propune o soluție inovatoare cu un nivel excepțional de performanță funcțională care nu ar fi putut fi prevăzut de către o autoritate sau entitate contractantă diligentă, autoritatea contractantă sau entitatea contractantă poate, în mod excepțional, să modifice ordinea criteriilor de atribuire pentru a

▼B

ține seama de soluția inovatoare respectivă. În acest caz, autoritatea contractantă sau entitatea contractantă comunică tuturor ofertanților modificarea ordinii importanței și emite o nouă invitație de a prezenta oferte, cu respectarea termenelor minime menționate la articolul 39 alineatul (4). În cazul în care criteriile de atribuire au fost publicate la momentul publicării anunțului de concesionare, autoritatea sau entitatea contractantă publică un nou anunț de concesionare, cu respectarea termenelor minime menționate la articolul 39 alineatul (3).

Modificarea ordinii nu conduce la discriminare.

## TITLUL III

## NORME PRIVIND EXECUTAREA CONCESIUNILOR

### *Articolul 42*

### Subcontractarea

(1) Respectarea de către subcontractanți a obligațiilor menționate la articolul 30 alineatul (3) este asigurată prin intermediul unor acțiuni corespunzătoare întreprinse de autoritățile naționale competente în limitele responsabilității și competenței lor.

(2) În documentele concesiunii, autoritatea contractantă sau entitatea contractantă poate solicita ofertantului sau candidatului sau poate fi obligată de un stat membru să îi solicite acestuia să indice în oferta sa, dacă este cazul, partea din concesiune pe care intenționează să o subcontracteze unor terți, precum și subcontractanții propuși. Prezentul alineat nu aduce atingere răspunderii concesionarului principal.

(3) În cazul concesiunilor de lucrări și în ceea ce privește serviciile care urmează să fie prestate la instalația aflată sub supravegherea autorității contractante sau a entității contractante, după atribuirea concesiunii și cel târziu în momentul începerii executării acesteia, autoritatea contractantă sau entitatea contractantă solicită concesionarului să îi indice numele, datele de contact și reprezentanții legali ai subcontractanților săi implicați în lucrările sau serviciile respective, în măsura în care aceste informații sunt cunoscute la momentul respectiv. Autoritatea contractantă sau entitatea contractantă solicită concesionarului să îi notifice orice modificare a informațiilor respective pe durata concesiunii, precum și informațiile obligatorii privind eventualii noi subcontractanți implicați ulterior în lucrările sau serviciile respective.

În pofida primului paragraf, statele membre pot impune direct asupra concesionarului obligația de a furniza informațiile solicitate.

Primul și al doilea paragraf nu se aplică furnizorilor.

Autoritățile contractante și entitățile contractante pot extinde sau statele membre le pot solicita să extindă obligațiile prevăzute la primul paragraf, de exemplu, la:

▼B

(a) concesiunile de servicii altele decât cele referitoare la serviciile care urmează să fie prestate la instalațiile aflate sub supravegherea autorității contractante sau a entității contractante sau la furnizorii implicați în concesiuni de lucrări sau de servicii;

(b) subcontractanții subcontractanților concesionarului sau la alte niveluri inferioare ale lanțului de subcontractare.

(4) În scopul de a evita încălcarea obligațiilor menționate la articolul 30 alineatul (3), pot fi luate măsuri corespunzătoare, cum ar fi:

(a) în cazul în care dreptul intern al unui stat membru prevede un mecanism de răspundere solidară între subcontractanți și concesionar, statul membru în cauză se asigură că normele relevante sunt aplicate în conformitate cu condițiile stabilite la articolul 30 alineatul (3);

(b) autoritățile contractante și entitățile contractante pot să verifice, din proprie inițiativă sau la cererea statelor membre, dacă există motive de excludere a subcontractanților în temeiul articolului 38 alineatele (4)-(10). În astfel de cazuri, autoritatea contractantă sau entitatea contractantă solicită ca operatorul economic să înlocuiască un subcontractant în privința căruia a rezultat, în urma verificării, că există motive obligatorii de excludere. Autoritatea contractantă sau entitatea contractantă, din proprie inițiativă sau la cererea unui stat membru, poate solicita ca operatorul economic să înlocuiască un subcontractant în privința căruia a rezultat, în urma verificării, că există motive neobligatorii de excludere.

(5) Statele membre pot prevedea în legislația națională norme mai stricte privind răspunderea.

(6) Statele membre care aleg să prevadă măsuri în temeiul alineatelor (1) și (3) precizează condițiile de punere în aplicare a acestora, prin acte cu putere de lege sau acte administrative și ținând seama de dreptul Uniunii. În acest caz, statele membre pot limita aplicabilitatea acestor măsuri, de exemplu cu privire la anumite tipuri de contracte, anumite categorii de autorități contractante, entități contractante sau operatori economici sau anumite sume.

*Articolul 43*

**Modificarea contractelor în cursul perioadei lor de valabilitate**

(1) Concesiunile pot fi modificate fără o nouă procedură de atribuire a concesiunilor în conformitate cu prezenta directivă în oricare dintre următoarele cazuri:

(a) atunci când modificările, indiferent de valoarea lor monetară, au fost prevăzute în documentele inițiale ale concesiunii sub forma unor clauze sau opțiuni de revizuire clare, precise și fără echivoc, printre care se pot număra clauze sau opțiuni de revizuire a valorii. Astfel de clauze precizează limitele și natura posibilelor modificări sau opțiuni, precum și condițiile în care se poate recurge la acestea. Acestea nu prevăd modificări sau opțiuni care ar schimba caracterul general al concesiunii;

▼B

(b) pentru lucrările sau serviciile adiționale din partea concesionarului inițial care au devenit necesare și nu au fost incluse în concesiunea inițială, atunci când schimbarea concesionarului:

(i) nu poate fi realizată din motive economice sau tehnice, precum cerințe privind interschimbabilitatea sau interoperabilitatea cu echipamentele, serviciile sau instalațiile existente achiziționate în cadrul concesiunii inițiale; și

(ii) ar cauza autorității contractante sau entității contractante inconveniente substanțiale sau creșterea semnificativă a costurilor.

Cu toate acestea, în cazul concesiunilor atribuite de autoritatea contractantă, în scopul desfășurării unei alte activități decât cele menționate în anexa II, nicio creștere a valorii nu poate depăși 50 % din valoarea concesiunii inițiale. În cazul în care se efectuează mai multe modificări succesive, această limitare se aplică valorii fiecărei modificări în parte. Astfel de modificări succesive nu se efectuează în scopul eludării aplicării prezentei directive;

(c) în cazul în care sunt întrunite toate condițiile următoare:

(i) necesitatea modificării a intervenit în urma unor circumstanțe pe care o autoritate contractantă sau entitate contractantă diligentă nu ar fi putut să le prevadă;

(ii) modificarea nu schimbă caracterul general al concesiunii;

(iii) în cazul concesiunilor atribuite de autoritatea contractantă, în scopul desfășurării unei alte activități decât cele menționate în anexa II, creșterea valorii nu depășește 50 % din valoarea concesiunii inițiale. În cazul în care se efectuează mai multe modificări succesive, această limitare se aplică valorii fiecărei modificări în parte. Astfel de modificări succesive nu se efectuează în scopul eludării aplicării prezentei directive;

(d) atunci când un nou concesionar îl înlocuiește pe cel căruia autoritatea contractantă sau entitatea contractantă i-a atribuit inițial concesiunea, drept consecință:

(i) a unei clauze sau opțiuni de revizuire fără echivoc, în conformitate cu litera (a);

(ii) a preluării poziției concesionarului inițial prin succesiune universală sau parțială, ca urmare a unor operațiuni de restructurare a societății comerciale, inclusiv preluare, fuziune, achiziție sau insolvență, de către un alt operator economic care îndeplinește criteriile de selecție calitativă stabilite inițial, cu condiția ca aceasta să nu implice alte modificări substanțiale ale contractului și să nu se facă în scopul de a eluda aplicarea prezentei directive; sau

(iii) a asumării de către autoritatea contractantă sau entitatea contractantă însăși a obligațiilor concesionarului principal față de subcontractanții săi, în cazul în care această posibilitate este prevăzută în legislația națională;

▼B

(e) atunci când modificările, indiferent de valoarea lor, nu sunt substanțiale în sensul alineatului (4).

Autoritățile contractante sau entitățile contractante care au modificat o concesiune în cazurile prevăzute la literele (b) și (c) de la prezentul alineat publică un anunț în acest sens în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*. Anunțurile respective conțin informațiile prevăzute în anexa XI și se publică în conformitate cu articolul 33.

(2) În plus și fără a fi necesar să se verifice dacă sunt îndeplinite condițiile prevăzute la alineatul (4) literele (a)-(d), concesiunile pot fi de asemenea modificate fără a fi necesară o nouă procedură de atribuire a concesiunilor în conformitate cu prezenta directivă atunci când valoarea modificării se situează sub ambele valori care urmează:

(i) pragul prevăzut la articolul 8; și

(ii) 10 % din valoarea concesiunii inițiale.

Totuși, modificarea nu poate schimba caracterul general al concesiunii. În cazul în care se efectuează mai multe modificări succesive, evaluarea se face pe baza valorii nete cumulate a acestora.

(3) Pentru calcularea valorii menționate la alineatul (2) și la alineatul (1) literele (b) și (c), valoarea actualizată constituie valoarea de referință atunci când concesiunea include o clauză de indexare. În cazul în care concesiunea nu include o clauză de indexare, valoarea actualizată se calculează ținând seama de inflația medie din statul membru al autorității contractante sau al entității contractante.

(4) Modificarea unei concesiuni în cursul perioadei sale de valabilitate este considerată substanțială în sensul alineatului (1) litera (e) atunci când, prin această modificare, caracterul concesiunii devine substanțial diferit față de cel al concesiunii încheiate inițial. În orice caz, fără a aduce atingere alineatelor (1) și (2), o modificare este considerată substanțială atunci când sunt îndeplinite una sau mai multe dintre următoarele condiții:

(a) modificarea introduce condiții care, dacă ar fi fost incluse în procedura inițială de atribuire a concesiunilor, ar fi permis admiterea altor candidați decât cei selectați inițial sau acceptarea altei oferte decât cea acceptată inițial sau ar fi atras alți participanți la procedura de atribuire a concesiunilor;

(b) modificarea schimbă balanța economică a concesiunii în favoarea concesionarului într-un mod care nu a fost prevăzut în concesiunea inițială;

(c) modificarea extinde domeniul de aplicare al concesiunii în mod considerabil;

(d) un nou concesionar îl înlocuiește pe cel căruia autoritatea contractantă sau entitatea contractantă i-a atribuit inițial concesiunea, în alte cazuri decât cele prevăzute la alineatul (1) litera (d).

(5) Pentru modificări ale dispozițiilor unei concesiuni în cursul perioadei sale de valabilitate altele decât cele prevăzute la alineatele (1) și (2), este necesară o nouă procedură de atribuire a concesiunilor în conformitate cu prezenta directivă.

▼B

*Articolul 44*

**Încetarea concesiunilor**

Statele membre se asigură că autoritățile contractante și entitățile contractante au posibilitatea, în condițiile stabilite de legislația națională aplicabilă, de a determina încetarea unei concesiuni în cursul perioadei sale de valabilitate dacă sunt îndeplinite una sau mai multe dintre următoarele condiții:

(a) a avut loc o modificare a concesiunii care ar fi necesitat o nouă procedură de atribuire a concesiunilor în conformitate cu articolul 43;

(b) concesionarul se afla, la momentul atribuirii concesiunii, în una dintre situațiile menționate la articolul 38 alineatul (4) și, prin urmare, ar fi trebuit să fie exclus din procedura de atribuire a concesiunii;

(c) Curtea de Justiție a Uniunii Europene constată, în cadrul unei proceduri în temeiul articolului 258 din TFUE, că un stat membru a încălcat obligațiile care îi revin în temeiul tratatelor, deoarece o autoritate sau o entitate contractantă aparținând statului membru respectiv a atribuit concesiunea în cauză fără a respecta obligațiile care îi revin în temeiul tratatelor și al prezentei directive.

*Articolul 45*

**Monitorizare și raportare**

(1) În vederea garantării punerii în aplicare corecte și eficiente, statele membre se asigură că cel puțin sarcinile stabilite în prezentul articol sunt îndeplinite de una sau mai multe autorități sau structuri. Acestea transmit Comisiei toate autoritățile sau structurile competente pentru îndeplinirea acestor sarcini.

(2) Statele membre se asigură că aplicarea normelor pentru atribuirea contractelor de concesiune este monitorizată. În cazul în care autoritățile sau structurile de monitorizare identifică încălcări specifice, cum ar fi frauda, corupția, conflictul de interese sau alte nereguli grave, sau probleme sistemice, acestea sunt împuternicite să indice aceste încălcări sau probleme autorităților naționale de audit, instanțelor sau altor autorități sau structuri competente, cum ar fi ombudsmanul, parlamentele naționale sau comitetele acestora.

(3) Rezultatele activităților de monitorizare în conformitate cu alineatul (2) se pun la dispoziția publicului prin intermediul unor mijloace de informare adecvate.

Comisia poate, cel puțin o dată la trei ani, să solicite statelor membre să-i transmită un raport de monitorizare care include o imagine de ansamblu a celor mai frecvente cauze de aplicare incorectă a normelor pentru atribuirea contractelor de concesiune, inclusiv posibile probleme structurale sau recurente în aplicarea normelor, incluzând posibile cazuri de fraudă și alte comportamente ilegale.

(4) Statele membre se asigură că sunt disponibile gratuit informații și orientări privind interpretarea și aplicarea legislației Uniunii privind atribuirea contractelor de concesiune pentru a ajuta autoritățile și entitățile contractante și operatorii economici să aplice în mod corect normele Uniunii.

▼B

TITLUL IV

**MODIFICĂRI ALE DIRECTIVELOR 89/665/CEE ŞI 92/13/CEE**

*Articolul 46*

**Modificări aduse Directivei 89/665/CEE**

Directiva 89/665/CEE se modifică după cum urmează:

1. La articolul 1, alineatul (1) se înlocuieşte cu următorul text:

„(1) Prezenta directivă se aplică în cazul contractelor menţionate în Directiva 2014/24/UE a Parlamentului European şi a Consiliului (*), cu excepţia cazului în care aceste contracte sunt excluse în conformitate cu articolele 7, 8, 9, 10, 11, 12, 15, 16, 17 şi 37 din directiva menţionată.

Prezenta directivă se aplică, de asemenea, în cazul concesiunilor atribuite de autorităţi contractante, menţionate în Directiva 2014/23/UE a Parlamentului European şi a Consiliului (**), cu excepţia cazului în care aceste concesiuni sunt excluse în conformitate cu articolele 10, 11, 12, 17 şi 25 din directiva menţionată.

Contractele, în sensul prezentei directive, includ contractele de achiziţii publice, contractele cadru, concesiunile de lucrări şi servicii şi sistemele dinamice de achiziţie.

Statele membre adoptă măsurile necesare pentru a se asigura că, în ceea ce priveşte contractele care intră sub incidenţa Directivei 2014/24/UE sau a Directivei 2014/23/UE, deciziile autorităţilor contractante pot face obiectul unei proceduri de contestare eficace şi, mai ales, cât mai rapide posibil, în conformitate cu condiţiile stabilite la articolele 2-2f din prezenta directivă, pe motivul că deciziile respective au încălcat dreptul Uniunii în domeniul achiziţiilor publice sau normele de drept intern care transpun respectivele prevederi comunitare.

---

(*) Directiva 2014/24/UE a Parlamentului European şi a Consiliului din 26 februarie 2014 privind achiziţiile publice (JO L 94, 28.3.2014, p. 65).

(**) Directiva 2014/23/UE a Parlamentului European şi a Consiliului din 26 februarie 2014 privind atribuirea contractelor de concesiune (JO L 94, 28.3.2014, p. 1).”

2. La articolul 2a, alineatul (2) se modifică după cum urmează:

(a) primul paragraf se înlocuieşte cu textul următor:

„Nu se poate încheia niciun contract, ca urmare a deciziei de a atribui un contract care intră sub incidenţa Directivei 2014/24/UE sau a Directivei 2014/23/UE, înainte de expirarea unui termen de cel puţin 10 zile calendaristice, începând cu ziua următoare trimiterii deciziei de atribuire a contractului către ofertanţii şi candidaţii interesaţi prin fax sau alte mijloace electronice sau, în cazul utilizării altor mijloace de comunicare, înainte de expirarea fie a unui termen de cel puţin 15 zile calendaristice începând cu ziua următoare transmiterii deciziei de atribuire a contractului către ofertanţii şi candidaţii interesaţi, fie a unui termen de cel puţin 10 zile calendaristice începând cu ziua următoare primirii deciziei de atribuire a contractului.”;

▼B

(b) la al patrulea paragraf, prima liniuță se înlocuiește cu textul următor:

„— un rezumat al motivelor pertinente, astfel cum sunt stabilite la articolul 55 alineatul (2) din Directiva 2014/24/UE, sub rezerva articolului 55 alineatul (3) din directiva respectivă, sau la articolul 40 alineatul (1) al doilea paragraf din Directiva 2014/23/UE, sub rezerva articolului 40 alineatul (2) din directiva respectivă; și”.

3. Articolul 2b se modifică după cum urmează:

(a) la primul paragraf:

(i) litera (a) se înlocuiește cu următorul text:

„(a) dacă Directiva 2014/24/UE sau, după caz, Directiva 2014/23/UE nu impune publicarea prealabilă a unui anunț de participare în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*;”;

(ii) litera (c) se înlocuiește cu următorul text:

„(c) în cazul contractelor bazate pe un acord-cadru, astfel cum este prevăzut la articolul 33 din Directiva 2014/24/UE și în cazul contractelor bazate pe un sistem dinamic de achiziție, astfel cum este prevăzut la articolul 34 din directiva respectivă.”;

(b) la al doilea paragraf, prima și a doua liniuță se înlocuiesc cu următorul text:

„— există o încălcare a articolului 33 alineatul (4) litera (c) sau a articolului 34 alineatul (6) din Directiva 2014/24/UE; și

— valoarea contractului este estimată a fi egală sau mai mare decât pragurile stabilite la articolul 4 din Directiva 2014/24/UE.”

4. La articolul 2c, cuvintele „Directiva 2004/18/CE” se înlocuiesc cu cuvintele „Directiva 2014/24/UE sau Directiva 2014/23/UE”.

5. Articolul 2d se modifică după cum urmează:

(a) la alineatul (1):

(i) litera (a) se înlocuiește cu următorul text:

„(a) dacă autoritatea contractantă a atribuit un contract fără publicarea prealabilă a unui anunț de participare în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*, fără ca acest lucru să fie permis în conformitate cu Directiva 2014/24/UE sau cu Directiva 2014/23/UE;”;

▼B

(ii) la litera (b), cuvintele „Directiva 2004/18/CE” se înlocuiesc cu cuvintele „Directiva 2014/24/UE sau Directiva 2014/23/UE”;

(b) la alineatul (4), prima liniuță se înlocuiește cu textul următor:

„— dacă autoritatea contractantă consideră că atribuirea unui contract fără publicarea prealabilă a unui anunț de participare în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene* este permisă în conformitate cu Directiva 2014/24/UE sau cu Directiva 2014/23/UE;”;

(c) la alineatul (5), prima liniuță se înlocuiește cu următorul text:

„— autoritatea contractantă consideră că atribuirea unui contract este conformă cu articolul 33 alineatul (4) litera (c) sau cu articolul 34 alineatul (6) din Directiva 2014/24/UE;”.

6. La articolul 2f alineatul (1), litera (a) se modifică după cum urmează:

„(a) înainte de expirarea unui termen de cel puțin 30 de zile calendaristice începând cu ziua următoare:

— publicării de către autoritatea contractantă a unui anunț de atribuire a contractului în conformitate cu articolele 50 și 51 din Directiva 2014/24/UE sau cu articolele 31 și 32 din Directiva 2014/23/UE, cu condiția ca respectivul anunț să conțină justificarea deciziei autorității contractante de a atribui contractul fără publicarea prealabilă a unui anunț de participare în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*; sau

— informării de către autoritatea contractantă a ofertanților și candidaților interesați cu privire la încheierea contractului, cu condiția ca informațiile oferite să includă un rezumat al motivelor pertinente, astfel cum sunt stabilite la articolul 55 alineatul (2) din Directiva 2014/24/UE, sub rezerva articolului 55 alineatul (3) din directiva respectivă, sau la articolul 40 alineatul (1) paragraful al doilea din Directiva 2014/23/UE, sub rezerva articolului 40 alineatul (2) din directiva respectivă. Această opțiune se aplică și în cazurile menționate la articolul 2b primul paragraf litera (c) din prezenta directivă;”.

7. La articolul 3, alineatul (1) se înlocuiește cu textul următor:

„(1) Comisia poate invoca procedura prevăzută la alineatele (2)-(5) în cazul în care consideră că, înainte de încheierea unui contract, a fost săvârșită o încălcare gravă a dreptului Uniunii în domeniul achizițiilor publice în cursul unei proceduri de atribuire a unui contract care intră în domeniul de aplicare al Directivei 2014/24/UE sau al Directivei 2014/23/UE.”

▼B

*Articolul 47*

**Modificări aduse Directivei 92/13/CEE**

Directiva 92/13/CEE se modifică după cum urmează:

1. La articolul 1, alineatul (1) se înlocuiește cu textul următor:

„(1) Prezenta directivă se aplică în cazul contractelor prevăzute în Directiva 2014/25/UE a Parlamentului European și a Consiliului (*), cu excepția cazului în care aceste contracte sunt excluse în conformitate cu articolele 18-24, 27-30, 34 sau 55 din directiva menționată.

Contractele, în înțelesul prezentei directive, includ contractele de furnizare, contractele de lucrări și servicii, concesiunile de lucrări și servicii, acordurile-cadru și sistemele dinamice de achiziții.

Prezenta directivă se aplică, de asemenea, în cazul concesiunilor atribuite de entități contractante, menționate în Directiva 2014/23/UE a Parlamentului European și a Consiliului (**), cu excepția cazului în care acestea sunt excluse în conformitate cu articolele 10, 12, 13, 14, 16, 17 și 25 din directiva menționată.

Statele membre adoptă măsurile necesare pentru a se asigura că, în ceea ce privește contractele care intră sub incidența Directivei 2014/25/UE sau a Directivei 2014/23/UE, deciziile entităților contractante pot face obiectul unei proceduri de contestare eficace și mai ales, cât mai rapide posibil, în conformitate cu condițiile stabilite la articolele 2-2f din prezenta directivă, pe motivul că deciziile respective au încălcat dreptul Uniunii în domeniul achizițiilor sau normele de drept intern care transpun prevederile comunitare.

---

(*) Directiva 2014/25/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 februarie 2014 privind achizițiile efectuate de entitățile care își desfășoară activitatea în sectoarele apei, energiei, transporturilor și serviciilor poștale (JO L 94, 28.3.2014, p. 243).

(**) Directiva 2014/23/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 februarie 2014 privind atribuirea contractelor de concesiune (JO L 94, 28.3.2014, p. 1).”

2. La articolul 2a, alineatul (2) se modifică după cum urmează:

(a) primul paragraf se înlocuiește cu textul următor:

„Nu se poate încheia niciun contract, ca urmare a deciziei de a atribui un contract care intră sub incidența Directivei 2014/25/UE sau a Directivei 2014/23/UE, înainte de expirarea unui termen de cel puțin 10 zile calendaristice, începând cu ziua următoare trimiterii deciziei de atribuire a contractului către ofertanții și candidații interesați prin fax sau alte mijloace electronice sau, în cazul utilizării altor mijloace de comunicare, înainte de expirarea fie a unui termen de cel puțin 15 zile calendaristice începând cu ziua următoare transmiterii deciziei de atribuire a contractului către ofertanții și candidații interesați, fie a unui termen de cel puțin 10 zile calendaristice începând cu ziua următoare primirii deciziei de atribuire a contractului.”;

(b) la al patrulea paragraf, prima liniuță se înlocuiește cu textul următor:

„— un rezumat al motivelor pertinente, astfel cum sunt stabilite la articolul 75 alineatul (2) din Directiva 2014/25/UE, sub rezerva articolului 75 alineatul (3) din directiva menționată sau la articolul 40 alineatul (1) al doilea paragraf din Directiva 2014/23/UE, sub rezerva dispozițiilor articolului 40 alineatul (2) din directiva respectivă; și”.

▼B

3. Articolul 2b se modifică după cum urmează:

(a) la primul paragraf:

(i) litera (a) se înlocuiește cu următorul text:

„(a) dacă Directiva 2014/25/UE sau, după caz, Directiva 2014/23/UE nu impune publicarea prealabilă a unui anunț în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*;”;

(ii) litera (c) se înlocuiește cu următorul text:

„(c) în cazul contractelor bazate pe un sistem dinamic de achiziții, în sensul articolului 52 din Directiva 2014/25/UE.”;

(b) la al doilea paragraf, prima și a doua liniuță se înlocuiesc cu următorul text:

„— există o încălcare a articolului 52 alineatul (6) din Directiva 2014/25/UE; și

— valoarea estimată a contractului este egală sau mai mare decât pragurile stabilite la articolul 15 din Directiva 2014/25/UE.”

4. La articolul 2c, cuvintele „Directiva 2004/17/EC” se înlocuiesc cu cuvintele „Directiva 2014/25/UE sau Directiva 2014/23/UE”.

5. Articolul 2d se modifică după cum urmează:

(a) la alineatul (1):

(i) litera (a) se înlocuiește cu următorul text:

„(a) dacă entitatea contractantă a atribuit un contract fără publicarea prealabilă a unui anunț de participare în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*, fără ca acest lucru să fie permis în conformitate cu Directiva 2014/25/UE sau cu Directiva 2014/23/UE”;

(ii) la litera (b), cuvintele „Directiva 2004/17/EC” se înlocuiesc cu cuvintele „Directiva 2014/25/UE sau Directiva 2014/23/UE”;

(b) la alineatul (4), prima liniuță se înlocuiește cu textul următor:

„— dacă entitatea contractantă consideră că atribuirea unui contract fără publicarea prealabilă a unui anunț de participare în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene* este permisă în conformitate cu Directiva 2014/25/UE sau cu Directiva 2014/23/UE;”;

(c) la alineatul (5), prima liniuță se înlocuiește cu textul următor:

„— entitatea contractantă consideră că atribuirea unui contract este conformă cu articolul 52 alineatul (6) din Directiva 2014/25/UE;”.

▼B

6. La articolul 2f alineatul (1), litera (a) se înlocuiește cu următorul text:

„(a) înainte de expirarea unui termen de cel puțin 30 de zile calendaristice începând cu ziua următoare:

— publicării de către entitatea contractantă a anunțului de atribuire a contractului în conformitate cu articolele 70 și 71 din Directiva 2014/25/UE sau cu articolele 31 și 32 din Directiva 2014/23/UE, cu condiția ca respectivul anunț să conțină justificarea deciziei entității contractante de a atribui contractul fără publicarea prealabilă a unui anunț de participare în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*; sau

— informării de către entitatea contractantă a ofertanților și candidaților interesați cu privire la încheierea contractului, cu condiția ca informațiile oferite să includă un rezumat al motivelor pertinente, astfel cum sunt stabilite la articolul 75 alineatul (2) din Directiva 2014/25/UE, sub rezerva articolului 75 alineatul (3) din directiva menționată, sau la articolul 40 alineatul (1) al doilea paragraf din Directiva 2014/23/UE, sub rezerva articolului 40 alineatul (2) din directiva respectivă. Această opțiune se aplică și în cazurile menționate la articolul 2b primul paragraf litera (c) din prezenta directivă;”.

7. La articolul 8, alineatul (1) se înlocuiește cu textul următor:

„(1) Comisia poate invoca procedura prevăzută la alineatele (2)-(5) în cazul în care consideră că, înainte de încheierea unui contract, a fost săvârșită o încălcare gravă a dreptului Uniunii în domeniul achizițiilor publice în cursul unei proceduri de atribuire a unui contract care intră în domeniul de aplicare al Directivei 2014/25/UE sau al Directivei 2014/23/UE, sau în legătură cu articolul 26 alineatul (1) din Directiva 2014/25/UE, în cazul entităților contractante cărora li se aplică dispoziția respectivă.”

## TITLUL V

## COMPETENȚE DELEGATE, COMPETENȚE DE EXECUTARE ȘI DISPOZIȚII FINALE

### *Articolul 48*

### Exercitarea delegării

(1) Competența de a adopta acte delegate este conferită Comisiei în condițiile prevăzute la prezentul articol.

(2) Competența de a adopta acte delegate menționată la articolul 7 alineatul (3), articolul 9 alineatul (4), articolul 27 alineatul (2) și la articolul 30 alineatul (4) se conferă Comisiei pe o perioadă nedeterminată începând cu 17 aprilie 2014.

(3) Delegarea de competențe menționată la articolul 7 alineatul (3), articolul 9 alineatul (4), articolul 27 alineatul (2) și la articolul 30 alineatul (4) poate fi revocată oricând de Parlamentul European sau de Consiliu. O decizie de revocare pune capăt delegării de competențe

▼B

specificată în decizia respectivă. Decizia produce efecte din ziua care urmează datei publicării acesteia în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene* sau de la o dată ulterioară menționată în decizie. Decizia nu aduce atingere actelor delegate care sunt deja în vigoare.

(4) De îndată ce adoptă un act delegat, Comisia îl notifică simultan Parlamentului European și Consiliului.

(5) Un act delegat adoptat în temeiul articolului 7 alineatul (3), a articolului 9 alineatul (4), a articolului 27 alineatul (2) și a articolului 30 alineatul (4) intră în vigoare numai în cazul în care nici Parlamentul European și nici Consiliul nu au formulat obiecțiuni în termen de două luni de la notificarea actului către Parlamentul European și Consiliu sau în cazul în care, înaintea expirării termenului respectiv, Parlamentul European și Consiliul au informat Comisia că nu vor formula obiecțiuni. Respectivul termen se prelungește cu două luni la inițiativa Parlamentului European sau a Consiliului.

*Articolul 49*

**Procedura de urgență**

(1) Actele delegate adoptate în temeiul prezentului articol intră imediat în vigoare și se aplică atât timp cât nu se formulează nicio obiecțiune în conformitate cu alineatul (2). Notificarea unui act delegat transmisă Parlamentului European și Consiliului prezintă motivele pentru care s-a recurs la procedura de urgență.

(2) Parlamentul European sau Consiliul poate formula obiecțiuni cu privire la un act delegat în conformitate cu procedura menționată la articolul 48 alineatul (5). Într-un astfel de caz, Comisia abrogă actul fără întârziere, în urma notificării deciziei Parlamentului European sau a Consiliului de a formula obiecțiuni.

*Articolul 50*

**Procedura comitetului**

(1) Comisia este asistată de Comitetul consultativ pentru achiziții publice instituit prin Decizia 71/306/CEE a Consiliului ([1]). Respectivul comitet este un comitet în înțelesul Regulamentului (UE) nr. 182/2011.

(2) În cazul în care se face trimitere la prezentul articol, se aplică articolul 4 din Regulamentul (UE) nr. 182/2011.

*Articolul 51*

**Transpunere**

(1) Statele membre asigură intrarea în vigoare a actelor cu putere de lege și a actelor administrative necesare pentru a se conforma prezentei directive până la 18 aprilie 2016. Statele membre comunică de îndată Comisiei textul acestor dispoziții.

Atunci când statele membre adoptă măsurile respective, acestea conțin o trimitere la prezenta directivă sau sunt însoțite de o astfel de trimitere la data publicării lor oficiale. Statele membre stabilesc modalitatea de efectuare a acestei trimiteri.

([1]) Decizia 71/306/CEE a Consiliului din 26 iulie 1971 de instituire a Comitetului consultativ pentru achizițiile publice de lucrări (JO L 185, 16.8.1971, p. 15).

▼B

(2) Statele membre comunică Comisiei textul principalelor măsuri de drept intern pe care le adoptă în domeniul reglementat de prezenta directivă.

*Articolul 52*

**Dispoziții tranzitorii**

Trimiterile la articolul 1 alineatul (3) literele (a) și (b) din Directiva 2004/17/CE și la articolul 1 alineatele (3) și (4) și la titlul III din Directiva 2004/18/CE se interpretează ca fiind trimiteri la prezenta directivă.

*Articolul 53*

**Monitorizare și raportare**

Comisia evaluează efectele economice pe piața internă, în special din perspectiva unor factori precum atribuirea transfrontalieră a contractelor și costurile de tranzacționare, care rezultă din aplicarea pragurilor stabilite la articolul 8 și prezintă un raport în acest sens Parlamentului European și Consiliului până la 18 aprilie 2019. Adecvarea nivelului de praguri este examinată în contextul negocierilor în temeiul AAP, având în vedere impactul inflației și costurile de tranzacție. Atunci când acest lucru este posibil și după caz, Comisia examinează o propunere de majorare a valorilor pragurilor aplicabile în temeiul AAP cu ocazia următoarei runde de negocieri.

În cazul unor modificări ale valorilor pragurilor aplicabile în temeiul AAP, raportul este urmat, dacă este cazul, de o propunere legislativă de modificare a pragurilor stabilite în prezenta directivă.

Comisia evaluează de asemenea efectele economice pe piața internă ale excluderilor prevăzute la articolul 12 ținând seama de structurile specifice ale sectorului apei și prezintă un raport în acest sens Parlamentului European și Consiliului până la 18 aprilie 2019.

Comisia reexaminează funcționarea prezentei directive și prezintă un raport Parlamentului European și Consiliului până la 18 aprilie 2021 și, ulterior, o dată la cinci ani, pe baza informațiilor pe care statele membre le furnizează în conformitate cu articolul 45 alineatul (3).-

Comisia face publice rezultatele reexaminărilor întreprinse în conformitate cu al patrulea paragraf.

*Articolul 54*

**Intrare în vigoare**

Prezenta directivă intră în vigoare în a douăzecea zi de la data publicării în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

Prezenta directivă nu se aplică în cazul atribuirii concesiunilor ofertate sau atribuite înainte de 17 aprilie 2014.

*Articolul 55*

**Destinatari**

Prezenta directivă se adresează statelor membre.

▼B

*ANEXA I*

**LISTA ACTIVITĂȚILOR MENȚIONATE LA ARTICOLUL 5 PUNCTUL 7** [1]

| NACE Rev. 1 [1] | | | | | Cod CPV |
|---|---|---|---|---|---|
| SECȚIUNEA F | | | CONSTRUCȚII | | |
| Diviziune | Grupă | Clasă | Descriere | Note | |
| 45 | | | Construcții | Această diviziune include:<br>— construcția de clădiri și lucrări noi, restaurare și reparații curente | 45000000 |
| | 45.1 | | Pregătirea șantierelor | | 45100000 |
| | | 45.11 | Demolări de clădiri; terasamente | Această clasă include:<br>— demolarea clădirilor și a altor structuri;<br>— degajarea șantierelor;<br>— lucrări de terasament: excavarea, umplerea, nivelarea șantierelor de construcții, săpare de șanțuri, îndepărtarea rocilor, demolare prin explozie etc.;<br>— pregătirea șantierelor pentru exploatare minieră;<br>— îndepărtarea solului și alte lucrări de dezvoltare și pregătire a terenurilor și a șantierelor miniere.<br>Această clasă cuprinde, de asemenea:<br>— drenarea șantierelor de construcții;<br>— drenarea terenurilor agricole și forestiere. | 45110000 |
| | | 45.12 | Lucrări de foraj și sondaj | Această clasă include:<br>— sondaje experimentale, foraje de recunoaștere și carotaje pentru construcții, precum și pentru studii geofizice, geologice sau alte studii similare.<br>Această clasă nu cuprinde:<br>— forarea puțurilor de extracție a țițeiului sau a gazelor naturale, a se vedea 11.20;<br>— forarea puțurilor de apă, a se vedea 45.25;<br>— săparea de puțuri, a se vedea 45.25;<br>— prospectarea zăcămintelor de țiței și de gaze naturale, precum și studiile geofizice, geologice și seismice, a se vedea 74.20. | 45120000 |
| | 45.2 | | Lucrări de construcții complete sau parțiale; lucrări de geniu civil | | 45200000 |

[1] În cazul unei interpretări diferite între CPV și NACE, se aplică nomenclatura CPV.

▼B

| NACE Rev. 1 (1) | | | | | Cod CPV |
|---|---|---|---|---|---|
| SECȚIUNEA F | | | CONSTRUCȚII | | |
| Diviziune | Grupă | Clasă | Descriere | Note | |
| | | 45.21 | Lucrări generale de construcții de clădiri și lucrări de geniu civil | Această clasă include:<br>— construcții de clădiri de toate tipurile și construcții civile;<br>— poduri, inclusiv cele destinate susținerii șoselelor suspendate, viaducte, tuneluri și pasaje subterane;<br>— conducte, linii de comunicații și linii electrice pentru transport pe distanțe mari;<br>— conducte, linii de comunicații și linii electrice pentru rețele urbane;<br>— lucrări conexe de amenajare urbană;<br>— asamblarea și montarea de construcții prefabricate pe șantiere.<br>Această clasă nu cuprinde:<br>— servicii referitoare la extracția țițeiului și a gazelor naturale, a se vedea 11.20;<br>— construcția de lucrări complet prefabricate din elemente din alte materiale decât betonul fabricate de unitatea care execută lucrările, a se vedea diviziunile 20, 26 și 28;<br>— lucrări de construcții, altele decât cele de clădiri, pentru stadioane, piscine, săli de sport, terenuri de tenis, circuite de golf și alte instalații sportive, a se vedea 45.23;<br>— lucrări de instalații pentru construcții, a se vedea 45.3;<br>— lucrări de finisare, a se vedea 45.4;<br>— activități de arhitectură și de inginerie, a se vedea 74.20;<br>— gestionarea proiectelor de construcții, a se vedea 74.20. | 45210000<br>cu excepția:<br>– 45213316<br>45220000<br>45231000<br>45232000 |
| | | 45.22 | Ridicarea de șarpante și acoperișuri | Această clasă include:<br>— ridicarea de șarpante;<br>— montarea acoperișurilor;<br>— lucrări de impermeabilizare. | 45261000 |

▼B

| NACE Rev. 1 (1) | | | | | Cod CPV |
|---|---|---|---|---|---|
| SECȚIUNEA F | | | CONSTRUCȚII | | |
| Diviziune | Grupă | Clasă | Descriere | Note | |
| | | 45.23 | Construcții de autostrăzi, șosele, aerodromuri și complexe sportive | Această clasă include:<br>— construcția de autostrăzi, de drumuri, de șosele, alte căi pentru vehicule și pietoni;<br>— construcția de căi ferate;<br>— construcția de piste de aterizare-decolare;<br>— lucrări de construcții, altele decât cele de clădiri, pentru stadioane, piscine, săli de sport, terenuri de tenis, circuite de golf și alte instalații sportive;<br>— marcarea cu vopsea a suprafețelor rutiere și a spațiilor de parcare.<br>Această clasă nu cuprinde:<br>— terasamentele preliminare, a se vedea 45.11. | 45212212 și DA03<br>45230000<br>cu excepția:<br>– 45231000<br>– 45232000<br>– 45234115 |
| | | 45.24 | Lucrări hidrotehnice | Această clasă include:<br>— construcția de: — căi navigabile, porturi, lucrări fluviale, porturi de agrement (*marinas*), ecluze etc.;<br>— baraje și diguri;<br>— dragare;<br>— lucrări subacvatice. | 45240000 |
| | | 45.25 | Alte lucrări de construcții care implică lucrări speciale | Această clasă include:<br>— activitățile de construcții specializate care implică un aspect comun pentru mai multe tipuri de lucrări și care necesită competențe sau echipamente specializate;<br>— realizarea de fundații, inclusiv instalarea piloților;<br>— forarea și construcția de puțuri de apă, săparea de puțuri;<br>— montarea elementelor de structură metalică ce nu sunt fabricate de unitatea care execută lucrările;<br>— îndoirea structurilor metalice;<br>— lucrări de zidire cu cărămidă sau piatră;<br>— montarea și demontarea schelelor și a platformelor de lucru proprii sau închiriate; | 45250000<br>45262000 |

▼B

| NACE Rev. 1 ([1]) | | | | | Cod CPV |
|---|---|---|---|---|---|
| SECȚIUNEA F | | | CONSTRUCȚII | | |
| Diviziune | Grupă | Clasă | Descriere | Note | |
| | | | | — construcția de coșuri de fum și de cuptoare industriale.<br>Această clasă nu cuprinde:<br>— închirierea de schele fără montare și demontare, a se vedea 71.32. | |
| | 45.3 | | Lucrări de instalații | | 45300000 |
| | | 45.31 | Lucrări de instalații electrice | Această clasă include:<br>instalarea, în clădiri sau în alte proiecte de construcții, a următoarelor elemente:<br>— cabluri și conexiuni electrice;<br>— sisteme de telecomunicații;<br>— instalații electrice de încălzire;<br>— antene pentru clădiri rezidențiale;<br>— sisteme de alarmă împotriva incendiilor;<br>— sisteme de alarmă antiefracție;<br>— ascensoare și scări rulante;<br>— paratrăsnete etc. | 45213316<br>45310000<br>cu excepția:<br>– 45316000 |
| | | 45.32 | Lucrări de izolare | Această clasă include:<br>— instalarea, în clădiri sau în alte proiecte de construcții, de izolații termice, acustice sau împotriva vibrațiilor.<br>Această clasă nu cuprinde:<br>— lucrări de impermeabilizare, a se vedea 45.22. | 45320000 |
| | | 45.33 | Instalații | Această clasă include:<br>— instalarea, în clădiri sau în alte proiecte de construcții, a următoarelor elemente:<br>— instalații și echipamente sanitare;<br>— echipamente pentru distribuția gazelor;<br>— echipamente și conducte de încălzire, de ventilare, de refrigerare sau de climatizare;<br>— instalații de stingere a incendiilor cu sprinklere.<br>Această clasă nu cuprinde:<br>— instalarea sistemelor electrice de încălzire, a se vedea 45.31. | 45330000 |

▼B

| NACE Rev. 1 (1) | | | | | Cod CPV |
|---|---|---|---|---|---|
| SECȚIUNEA F | | | CONSTRUCȚII | | |
| Diviziune | Grupă | Clasă | Descriere | Note | |
| | | 45.34 | Alte lucrări de instalații | Această clasă include:<br>— instalarea sistemelor de iluminat și de semnalizare pentru șosele, căi ferate, aeroporturi și porturi;<br>— instalarea, în clădiri sau în alte proiecte de construcții, a instalațiilor și a echipamentelor neclasificate în altă parte. | 45234115<br>45316000<br>45340000 |
| | 45.4 | | Lucrări de finisare | | 45400000 |
| | | 45.41 | Tencuire | Această clasă include:<br>— aplicarea, în clădiri sau în alte proiecte de construcții, a ipsosului și a stucului pentru structuri sau ornamente interioare și exterioare, inclusiv a materialelor de fățuire asociate. | 45410000 |
| | | 45.42 | Tâmplărie și dulgherie | Această clasă include:<br>— instalarea de uși, ferestre, tocuri și rame pentru uși și ferestre, bucătării echipate, scări, echipamente pentru magazine și echipamente similare, din lemn sau din alte materiale, care nu sunt fabricate de unitatea care execută lucrările;<br>— amenajări interioare, precum plafoane, lambriuri din lemn, compartimentări mobile etc.<br>Această clasă nu cuprinde:<br>— acoperirea cu parchet sau alte pardoseli din lemn, a se vedea 45.43. | 45420000 |
| | | 45.43 | Îmbrăcarea podelelor și a pereților | Această clasă include:<br>— instalarea, în clădiri sau în alte proiecte de construcții, a următoarelor elemente:<br>— dale din ceramică, beton sau piatră pentru pereți sau podele;<br>— parchete și alte pardoseli din lemn, mochete și linoleum;<br>— inclusiv din cauciuc sau plastic; | 45430000 |

▼B

| NACE Rev. 1 ([1]) | | | | | Cod CPV |
|---|---|---|---|---|---|
| SECȚIUNEA F | | | CONSTRUCȚII | | |
| Diviziune | Grupă | Clasă | Descriere | Note | |
| | | | | — materiale de placare a podelelor sau a pereților din terrazzo, marmură, granit sau ardezie;<br>— tapete. | |
| | | 45.44 | Vopsitorie și montare de geamuri | Această clasă include:<br>— vopsirea interioară și exterioară a clădirilor;<br>— vopsirea structurilor de construcții civile;<br>— montarea sticlei, a oglinzilor etc.<br>Această clasă nu cuprinde:<br>— instalarea ferestrelor, a se vedea 45.42. | 45440000 |
| | | 45.45 | Alte lucrări de finisare | Această clasă include:<br>— instalarea piscinelor private;<br>— curățarea pereților exteriori ai clădirilor cu ajutorul aburilor, prin sablare sau alte metode similare;<br>— celelalte lucrări de finalizare și finisare a clădirilor neclasificate în altă parte.<br>Această clasă nu cuprinde:<br>— curățarea pereților interiori ai clădirilor și ai altor construcții, a se vedea 74.70. | 45212212 și DA04<br>45450000 |
| | 45.5 | | Închirierea de echipamente de construcție sau demolare cu operator | | 45500000 |
| | | 45.50 | Închirierea de echipamente de construcție sau demolare cu operator | Această clasă nu cuprinde:<br>— închirierea de mașini și echipamente de construcție sau demolare fără operator, a se vedea 71.32. | 45500000 |

([1]) Regulamentul (CEE) nr. 3037/90 al Consiliului din 9 octombrie 1990 privind clasificarea statistică a activităților economice în Comunitatea Europeană (JO L 293, 24.10.1990, p. 1).

▼B

*ANEXA II*

**ACTIVITĂȚILE EXERCITATE DE ENTITĂȚI CONTRACTANTE, ASTFEL CUM SUNT MENȚIONATE LA ARTICOLUL 7**

Prevederile prezentei directive care reglementează concesiunile atribuite de entități contractante se aplică în cazul următoarelor activități:

1. În domeniul gazelor și al energiei termice:

(a) punerea la dispoziție sau exploatarea de rețele fixe destinate furnizării de servicii publice în domeniul producerii, transportului sau distribuției de gaze sau energie termică;

(b) alimentarea cu gaze sau energie termică a unor asemenea rețele.

▼C1

Furnizarea de gaze sau de energie termică rețelelor fixe de către o entitate contractantă prevăzută la articolul 7 alineatul (1) literele (b) și (c) care prestează un serviciu către public nu se consideră activitate relevantă în sensul primului paragraf din prezentul punct în cazul în care sunt îndeplinite toate condițiile de mai jos:

▼B

(i) producerea de gaze sau de energie termică de către respectiva entitate contractantă este consecința inevitabilă a desfășurării unei activități, alta decât cele menționate în prezentul alineat sau la punctele 2 și 3 din prezenta anexă;

(ii) alimentarea rețelei publice este destinată doar exploatării economice a unei astfel de producții și reprezintă maximum 20 % din cifra de afaceri a entității contractante în cauză, ținând cont de media ultimilor trei ani, inclusiv anul curent.

În sensul prezentei directive, „alimentare” include generarea/producerea, comercializarea angro și cu amănuntul a gazelor. Cu toate acestea, producția de gaze sub forma extracției intră sub incidența punctului 4 din prezenta anexă.

2. În domeniul energiei electrice:

(a) punerea la dispoziție sau exploatarea de rețele fixe destinate furnizării unui serviciu public în domeniul producerii, transportului sau distribuției energiei electrice;

(b) alimentarea cu energie electrică a unor astfel de rețele fixe.

În sensul prezentei directive, alimentarea cu energie electrică include generarea/producerea, comercializarea angro și cu amănuntul a energiei electrice.

▼C1

Furnizarea de energie electrică rețelelor de către o entitate contractantă prevăzută la articolul 7 alineatul (1) literele (b) și (c) care prestează un serviciu către public nu se consideră activitate relevantă în sensul primului paragraf din prezentul punct în cazul în care sunt îndeplinite toate condițiile de mai jos:

▼B

(a) producerea de energie electrică de către entitatea contractantă în cauză are loc deoarece consumul său este necesar pentru desfășurarea unei activități, alta decât cele menționate în prezentul alineat sau la punctele 1 și 3 din prezenta anexă;

(b) alimentarea rețelei publice depinde numai de consumul propriu al entității contractante respective și nu a depășit 30 % din producția totală de energie a entității contractante respective, ținând cont de media ultimilor trei ani, inclusiv anul curent.

▼B

3. Activități legate de punerea la dispoziție sau exploatarea rețelelor destinate să furnizeze un serviciu public în domeniul transportului feroviar, prin sisteme automate, cu tramvai, troleibuz, autobuz sau prin cablu.

   În ceea ce privește serviciile de transport, se consideră că o rețea există în cazul în care serviciul este oferit în condiții de funcționare stabilite de o autoritate competentă a unui stat membru, cum ar fi condițiile privind rutele care urmează să fie deservite, privind capacitatea de transport disponibilă sau frecvența serviciului.

4. Activități legate de exploatarea unei zone geografice în scopul punerii la dispoziția transportatorilor aerieni, maritimi sau fluviali a aeroporturilor și a porturilor maritime sau fluviale sau a altor terminale de transport.

5. Activități legate de furnizarea:

   (a) serviciilor poștale;

   (b) altor servicii în afara celor poștale, cu condiția ca serviciile în cauză să fie furnizate de o entitate care furnizează și servicii poștale în sensul celui de al doilea paragraf punctul (ii) de la prezentul punct, și atât timp cât condițiile prevăzute la articolul 34 alineatul (1) din Directiva 2014/25/UE nu sunt îndeplinite în ceea ce privește serviciile care intră sub incidența celui de al doilea paragraf punctul (ii).

   În sensul prezentei directive și fără a aduce atingere Directivei 97/67/CE:

   (i) „obiect poștal” înseamnă un obiect care poartă o adresă, în forma finală în care urmează să fie expediat, indiferent de greutatea sa. În afară de articolele de corespondență, în această categorie mai intră, de exemplu, cărți, cataloage, ziare, periodice și colete poștale care conțin mărfuri cu sau fără valoare comercială, indiferent de greutate;

   (ii) „servicii poștale” înseamnă servicii care constau în ridicarea, trierea, dirijarea și distribuirea obiectelor poștale. Acestea trebuie să includă atât serviciile care se încadrează, cât și serviciile care nu se încadrează în domeniul de aplicare al serviciului universal înființat în conformitate cu Directiva 97/67/CE;

   (iii) „alte servicii în afara celor poștale” înseamnă servicii furnizate în următoarele domenii:

      — servicii de gestiune a serviciilor de curierat [servicii anterioare și ulterioare expedierii, inclusiv servicii de gestiune a corespondenței (*mailroom management services*)];

      — servicii privind articole poștale care nu sunt incluse la litera (a), cum ar fi publicitatea directă prin corespondență, care nu poartă adresă.

6. Activități legate de exploatarea unei zone geografice în scopul:

   (a) extracției de petrol sau de gaze;

   (b) prospectării și extracției de cărbune sau de alți combustibili solizi.

▼B

*ANEXA III*

**LISTA ACTELOR JURIDICE ALE UNIUNII MENȚIONATE LA ARTICOLUL 7 ALINEATUL (2) LITERA (B)**

Drepturile acordate printr-o procedură în care s-a asigurat o publicitate adecvată și în care acordarea drepturilor respective s-a bazat pe criterii obiective nu constituie „drepturi speciale sau exclusive” în sensul prezentei directive. Pentru asigurarea transparenței prealabile adecvate, în cele ce urmează sunt enumerate procedurile de acordare, în temeiul altor acte legislative ale Uniunii, a autorizațiilor care nu constituie „drepturi speciale sau exclusive” în sensul prezentei directive:

(a) acordarea autorizației de a exploata instalații de gaze naturale în conformitate cu procedurile prevăzute la articolul 4 din Directiva 2009/73/CE;

(b) o autorizație sau o invitație la procedura de ofertare pentru construirea de noi instalații pentru producția de energie electrică în conformitate cu Directiva 2009/72/CE;

(c) acordarea, în conformitate cu procedurile prevăzute la articolul 9 din Directiva 97/67/CE, a autorizațiilor pentru un serviciu poștal care nu este sau nu poate fi rezervat;

(d) o procedură de acordare a autorizației de a desfășura o activitate care implică exploatarea hidrocarburilor în conformitate cu Directiva 94/22/CE;

(e) contracte de servicii publice în sensul Regulamentului (CE) nr. 1370/2007 privind serviciile publice de transport feroviar și rutier de călători cu autobuzul, tramvaiul, pe calea ferată sau cu metroul care au fost atribuite pe baza unei proceduri concurențiale de ofertare în conformitate cu articolul 5 alineatul (3) din respectivul regulament, cu condiția ca durata acestora să fie în conformitate cu articolul 4 alineatul (3) sau (4) din regulamentul menționat.

▼B

*ANEXA IV*

**SERVICII MENȚIONATE LA ARTICOLUL 19**

| Descriere | Cod CPV |
|---|---|
| 79611000-0; 75200000-8; 75231200-6; 75231240-8; 79622000-0 [Servicii de furnizare personal menajer]; 79624000-4 [Servicii de asigurare de personal de asistență medicală] și 79625000-1 [Servicii de asigurare de personal medical] de la 85000000-9 la 85323000-9; 85143000-3,<br><br>98133100-5, 98133000-4 și 98200000-5 și 98500000-8 [Case particulare cu personal angajat] și 98513000-2-98514000-9 [Servicii de forță de muncă pentru particulari, Servicii de personal de agenții pentru particulari, Servicii de personal de birou pentru particulari, Servicii de personal angajat temporar pentru particulari, Servicii de asistență la domiciliu și Servicii domestice] | Servicii de sănătate, servicii de asistență socială și servicii conexe |
| 85321000-5 și 85322000-2, 75000000-6 [Servicii de administrație publică, de apărare și de asigurări sociale], 75121000-0, 75122000-7, 75124000-1; de la 79995000-5 la 79995200-7; de la 80000000-4 [Servicii de învățământ și formare profesională] la 80660000-8; de la 92000000-1 la 92342200-2; de la 92360000-2 la 92700000-8;<br><br>79950000-8 [Servicii de organizare de expoziții, de târguri și de congrese], 79951000-5 [Servicii de organizare de seminarii], 79952000-2 [Servicii pentru evenimente], 79952100-3 [Servicii de organizare de evenimente culturale], 79953000-9 [Servicii de organizare de festivaluri], 79954000-6 [Servicii de organizare de petreceri], 79955000-3 [Servicii de organizare de prezentări de modă], 79956000-0 [Servicii de organizare de târguri și expoziții] | Servicii sociale, administrative, servicii de învățământ, servicii de sănătate și servicii culturale |
| 75300000-9 | Servicii de asigurări sociale obligatorii ([1]) |
| 75310000-2, 75311000-9, 75312000-6,<br><br>75313000-3, 75313100-4, 75314000-0,<br><br>75320000-5, 75330000-8, 75340000-1 | Servicii de indemnizații |
| 98000000-3; 98120000-0; 98132000-7; 98133110-8 și 98130000-3 | Alte servicii comunitare, sociale și personale, inclusiv servicii prestate de organizații sindicale, de organizații politice, de asociații de tineri și servicii diverse prestate de organizații asociative |
| 98131000-0 | Servicii religioase |
| de la 55100000-1 la 55410000-7; de la 55521000-8 la 55521200-0<br><br>[55521000-8 Servicii de catering la domiciliu, 55521100-9<br><br>Servicii de livrare a mâncării la domiciliu, 55521200-0 Servicii de livrare a mâncării].<br><br>55520000-1 Servicii de catering, 55522000-5 Servicii de catering pentru societăți de transport, 55523000-2 Servicii de catering pentru alte societăți sau instituții, 55524000-9 Servicii de catering pentru școli<br><br>55510000-8 Servicii de cantină, 55511000-5 Servicii de cantină și alte servicii de cafenea cu clientelă restrânsă, 55512000-2 Servicii de gestionare a cantinelor, 55523100-3 Servicii de restaurant pentru școli | Servicii hoteliere și restaurante |

▼B

| Descriere | Cod CPV |
|---|---|
| de la 79100000-5 la 79140000-7; 75231100-5; | Servicii juridice, în măsura în care nu sunt excluse în temeiul articolului 10 alineatul (8) litera (d) |
| de la 75100000-7 la 75120000-3; 75123000-4; de la 75125000-8 la 75131000-3 | Alte servicii administrative și servicii guvernamentale |
| de la 75200000-8 la 75231000-4; | Prestări de servicii pentru comunitate |
| de la 75231210-9 la 75231230-5; de la 75240000-0 la 75252000-7; 794300000-7; 98113100-9 | Servicii de încarcerare, de siguranță publică și de salvare, în măsura în care nu sunt excluse în temeiul articolului 10 alineatul (8) litera (g)- |
| de la 79700000-1 la 79721000-4 [Servicii de investigație și de siguranță, Servicii de siguranță, Servicii de monitorizare a sistemelor de alarmă, Servicii de pază, Servicii de supraveghere, Servicii de localizare, Servicii de localizare a transfugilor, Servicii de patrulare, Servicii de eliberare de ecusoane de identificare, Servicii de anchetare și Servicii de agenții de detectivi]<br><br>79722000-1 [Servicii de grafologie], 79723000-8 [Servicii de analiză a deșeurilor] | Servicii de securitate și investigație |
| 64000000-6 [Servicii poștale și de telecomunicații], 64100000-7 [Servicii poștale și de curierat], 64110000-0 [Servicii poștale], 64111000-7 [Servicii poștale de distribuire a ziarelor și a periodicelor], 64112000-4 [Servicii poștale de distribuire a corespondenței], 64113000-1 [Servicii poștale de distribuire a coletelor], 64114000-8 [Servicii de ghișee de oficii poștale], 64115000-5 [Închiriere de cutii poștale], 64116000-2 [Servicii post-restant], 64122000-7 [Servicii de curierat și de mesagerie internă în birouri] | Servicii poștale |
| 50116510-9 [Servicii de reșapare de pneuri], 71550000-8 [Servicii de feronerie] | Servicii diverse |
| 98900000-2 [Servicii prestate de organizații și de organisme extrateritoriale] și 98910000-5 [Servicii specifice organizațiilor și organismelor internaționale] | Servicii internaționale |

([1]) Aceste servicii nu intră sub incidența prezentei directive în cazul în care sunt organizate sub formă de servicii fără caracter economic de interes general. Statele membre au libertatea de a organiza prestarea de servicii sociale obligatorii sau a altor servicii sub formă de servicii de interes general sau sub formă de servicii fără caracter economic de interes general.

▼B

*ANEXA V*

**INFORMAȚII CARE TREBUIE INCLUSE ÎN ANUNȚURILE DE CONCESIONARE MENȚIONATE LA ARTICOLUL 31**

1. Denumirea, numărul de identificare (în cazul în care este prevăzut de legislația națională), adresa, inclusiv codul NUTS, numărul de telefon, numărul de fax, adresa de e-mail și de internet ale autorității sau entității contractante și, dacă sunt diferite, cele ale serviciului de la care se pot obține informații suplimentare.

2. Tipul autorității sau entității contractante și obiectul principal de activitate.

3. În cazul în care candidaturile urmează să includă oferte, adresa de e-mail sau de internet de la care se va acorda acces liber, direct, total și gratuit la documentele concesiunii. În cazul în care, în cazurile prevăzute la articolul 34 alineatul (2), nu se asigură accesul liber, direct, total și gratuit, o mențiune privind modul în care pot fi accesate documentele achiziției.

4. Descrierea concesiunii: natura și amploarea lucrărilor, natura și amploarea serviciilor, ordinul de mărime sau valoarea orientativă și, în cazul în care este posibil, durata contractului. În cazul în care concesiunea este împărțită în loturi, aceste informații trebuie specificate pentru fiecare lot în parte. Dacă este cazul, descrierea opțiunilor.

5. Codurile CPV. În cazul în care concesiunea este împărțită în loturi, aceste informații trebuie specificate pentru fiecare lot în parte.

6. Codul NUTS al locului principal de executare a lucrărilor, în cazul concesiunilor de lucrări, sau codul NUTS al locului principal de prestare, în cazul concesiunilor de servicii; În cazul în care concesiunea este împărțită în loturi, aceste informații trebuie furnizate pentru fiecare lot în parte.

7. Condițiile de participare, inclusiv:

   (a) dacă este cazul, se menționează că respectiva concesiune este rezervată unor ateliere protejate sau că aceasta poate fi executată numai în cadrul unor programe de angajare protejată;

   (b) dacă este cazul, se menționează că prestarea serviciului este rezervată unei anumite profesii în temeiul unor acte cu putere de lege sau al unor acte administrative; se menționează respectivele acte cu putere de lege și acte administrative;

   (c) o listă și o scurtă descriere a criteriilor de selecție, după caz; nivelul (nivelurile) minim(e) al(e) cerințelor eventual impuse; se menționează informațiile solicitate (declarații pe propria răspundere, documentație).

8. Termenul de depunere a candidaturilor sau de primire a ofertelor.

9. Criterii utilizate la atribuirea concesiunii în cazul în care acestea nu apar în alte documente ale concesiunii.

10. Data expedierii anunțului.

11. Denumirea și adresa organismului competent în caz de contestație sau, după caz, de mediere. Informații exacte privind termenele de depunere a contestațiilor și, după caz, denumirea, adresa, numărul de telefon, numărul de fax și adresa de e-mail a serviciului de la care se pot obține aceste informații.

▼B

12. Condițiile speciale la care este supusă realizarea concesiunii, după caz.

13. Adresa la care se trimit candidaturile sau ofertele.

14. Dacă este cazul, se precizează cerințele și condițiile legate de utilizarea mijloacelor electronice de comunicare.

15. Se specifică dacă respectiva concesiune se referă la un proiect și/sau program finanțat din fonduri ale Uniunii.

16. Pentru concesiunile de lucrări, informații cu privire la cuprinderea concesiunii în obiectul de activitate al AAP.

▼B

*ANEXA VI*

**INFORMAȚII CARE TREBUIE INCLUSE ÎN ANUNȚURILE DE INTENȚIE PRIVIND CONCESIUNILE CARE AU CA OBIECT SERVICIILE SOCIALE ȘI ALTE SERVICII SPECIFICE, AȘA CUM SUNT MENȚIONATE LA ARTICOLUL 31 ALINEATUL (3)**

1. Denumirea, numărul de identificare (în cazul în care este prevăzut de legislația națională), adresa, inclusiv codul NUTS, numărul de telefon, numărul de fax, adresa de e-mail și de internet ale autorității sau ale entității contractante și, dacă sunt diferite, cele ale serviciului de la care se pot obține informații suplimentare.

2. După caz, adresa de e-mail sau adresa de internet de la care se vor putea obține caietul de sarcini și orice documente suplimentare.

3. Tipul autorității contractante sau al entității contractante și obiectul principal de activitate.

4. Codurile CPV. În cazul în care contractul este împărțit în loturi, aceste informații trebuie furnizate pentru fiecare lot.

5. Codul NUTS al locului principal de executare sau de prestare a concesiunilor de servicii.

6. Descrierea serviciilor, ordinul de mărime orientativ sau valoarea orientativă.

7. Condițiile de participare.

8. După caz, termenul (termenele) pentru contactarea autorității contractante sau a entității contractante în vederea participării.

9. După caz, o scurtă descriere a principalelor caracteristici ale procedurii de atribuire care urmează să fie aplicată.

10. Orice alte informații relevante.

▼B

*ANEXA VII*

**INFORMAȚII CARE TREBUIE INCLUSE ÎN ANUNȚURILE DE ATRIBUIRE A CONCESIUNII MENȚIONATE LA ARTICOLUL 32**

1. Denumirea, numărul de identificare (în cazul în care este prevăzut de legislația națională), adresa, inclusiv codul NUTS, și, după caz, numărul de telefon, numărul de fax, adresa de e-mail și de internet ale autorității sau entității contractante și, dacă sunt diferite, cele ale serviciului de la care se pot obține informații suplimentare.

2. Tipul autorității sau entității contractante și obiectul principal de activitate.

3. Codurile CPV.

4. Codul NUTS al locului principal de executare a lucrărilor, în cazul concesiunilor de lucrări, sau codul NUTS al locului principal de prestare, în cazul concesiunilor de servicii.

5. Descrierea concesiunii: natura și amploarea lucrărilor, natura și amploarea serviciilor, durata contractului. În cazul în care concesiunea este împărțită în loturi, aceste informații trebuie specificate pentru fiecare lot în parte. Dacă este cazul, descrierea opțiunilor.

6. Justificarea, în cazul atribuirii fără publicare prealabilă.

7. Criteriile prevăzute la articolul 41 care au fost utilizate pentru atribuirea concesiunii sau a concesiunilor.

8. Data deciziei sau a deciziilor de atribuire a concesiunii.

9. Numărul de oferte primite pentru fiecare atribuire, inclusiv:

   (a) numărul de oferte primite de la operatorii economici care sunt întreprinderi mici sau mijlocii;

   (b) numărul de oferte primite din străinătate;

   (c) numărul de oferte primite pe cale electronică.

10. Pentru fiecare atribuire, numele, adresa, inclusiv codul NUTS, și, după caz, numărul de telefon, numărul de fax, adresa de e-mail și adresa de internet ale ofertantului (ofertanților) câștigător(i), inclusiv:

    (a) mențiunea dacă ofertantul câștigător este o întreprindere din categoria întreprinderilor mici și mijlocii;

    (b) mențiunea dacă concesiunea a fost atribuită unui consorțiu.

11. Valoarea și principalele condiții financiare ale concesiunii atribuite, inclusiv:

    (a) onorarii, prețuri și amenzi, dacă există;

    (b) premii și plăți, dacă există;

    (c) orice alte detalii relevante pentru valoarea concesiunii, astfel cum se prevede la articolul 8 alineatul (3).

12. Se specifică dacă respectiva concesiune se referă la un proiect și/sau program finanțat din fonduri ale Uniunii.

13. Denumirea și adresa organismului de soluționare a contestațiilor și, după caz, de mediere. Informații exacte privind termenele pentru procedurile de contestare sau, după caz, denumirea, adresa, numărul de telefon, numărul de fax și adresa de e-mail ale serviciului de la care se pot obține aceste informații.

▼B

14. Data (datele) și referința (referințele) publicărilor anterioare în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene* privind concesiunea (concesiunile) la care se referă anunțul respectiv.

15. Data expedierii anunțului.

16. Metoda de calcul al valorii estimate a concesiunii, dacă nu este specificată în alte documente ale concesiunii, în conformitate cu articolul 8.

17. Orice alte informații relevante.

▼B

*ANEXA VIII*

**INFORMAȚII CARE TREBUIE INCLUSE ÎN ANUNȚURILE DE ATRIBUIRE A CONCESIUNII PRIVIND CONCESIUNILE CARE AU CA OBIECT SERVICII SOCIALE ȘI ALTE SERVICII SPECIFICE ASTFEL CUM SUNT MENȚIONATE LA ARTICOLUL 32**

1. Denumirea, numărul de identificare (în cazul în care este prevăzut de legislația națională), adresa, inclusiv codul NUTS, după caz, numărul de telefon, numărul de fax, adresa de e-mail și de internet ale autorității sau entității contractante și, dacă sunt diferite, cele ale serviciului de la care se pot obține informații suplimentare.

2. Tipul autorității sau entității contractante și obiectul principal de activitate.

3. Codurile CPV. În cazul în care contractul este împărțit în loturi, aceste informații trebuie furnizate pentru fiecare lot.

4. Un rezumat al obiectului concesiunii.

5. Numărul de oferte primite.

6. Valoarea ofertei câștigătoare, inclusiv onorarii și prețuri.

7. Numele și adresa, inclusiv codul NUTS, numărul de telefon, numărul de fax, adresa de e-mail și adresa de internet ale operatorului (operatorilor) câștigător(i).

8. Orice alte informații relevante.

▼B

*ANEXA IX*

**DETALII PRIVIND PUBLICAREA**

1. Publicarea anunțurilor

   Anunțurile prevăzute la articolele 31 și 32 se trimit de către autoritățile contractante sau entitățile contractante Oficiului pentru Publicații al Uniunii Europene și se publică conform regulilor următoare:

   Anunțurile prevăzute la articolele 31 și 32 se publică de către Oficiul pentru Publicații al Uniunii Europene.

   Oficiul pentru Publicații al Uniunii Europene transmite autorității sau entității contractante confirmarea menționată la articolul 33 alineatul (2).

2. Formatul și procedurile de trimitere electronică a anunțurilor

   Formatul și procedurile de trimitere electronică a anunțurilor, stabilite de Comisie, sunt accesibile la adresa de internet: http://simap.europa.eu

▼B

*ANEXA X*

**LISTA CONVENȚIILOR INTERNAȚIONALE ÎN DOMENIUL SOCIAL ȘI AL MEDIULUI MENȚIONATE LA ARTICOLUL 30 ALINEATUL (3)**

Convenția nr. 87 a OIM privind libertatea de asociere și protecția dreptului de organizare;

Convenția nr. 98 a OIM privind dreptul de organizare și negociere colectivă;

Convenția nr. 29 a OIM privind munca forțată;

Convenția nr. 105 a OIM privind abolirea muncii forțate;

Convenția nr. 138 a OIM privind vârsta minimă de încadrare în muncă;

Convenția nr. 111 a OIM privind discriminarea (ocuparea forței de muncă și profesie);

Convenția nr. 100 a OIM privind egalitatea remunerației;

Convenția nr. 182 a OIM privind cele mai grave forme ale muncii copiilor;

Convenția de la Viena privind protecția stratului de ozon și Protocolul său de la Montreal privind substanțele care epuizează stratul de ozon;

Convenția de la Basel privind controlul circulației transfrontaliere a deșeurilor periculoase și al eliminării acestora (Convenția de la Basel);

Convenția de la Stockholm privind poluanții organici persistenți (Convenția de la Stockholm privind POP);

Convenția privind procedura de consimțământ prealabil în cunoștință de cauză, aplicabilă anumitor produși chimici periculoși și pesticide care fac obiectul comerțului internațional (UNEP/FAO) (Convenția PIC) și cele trei protocoale regionale ale sale.

▼B

*ANEXA XI*

**INFORMAȚII CARE TREBUIE INCLUSE ÎN ANUNȚURILE DE MODIFICARE A UNEI CONCESIUNI ÎN CURSUL PERIOADEI SALE DE VALABILITATE, CONFORM ARTICOLULUI 43**

1. Denumirea, numărul de identificare (în cazul în care este prevăzut de legislația națională), adresa, inclusiv codul NUTS, numărul de telefon, numărul de fax, adresa de e-mail și de internet ale autorității sau entității contractante și, dacă sunt diferite, cele ale serviciului de la care se pot obține informații suplimentare.

2. Codurile CPV.

3. Codul NUTS al locului principal de executare a lucrărilor, în cazul concesiunilor de lucrări, sau codul NUTS al locului principal de prestare, în cazul concesiunilor de servicii.

4. Descrierea concesiunii înainte și după modificare: natura și amploarea lucrărilor, natura și amploarea serviciilor.

5. Dacă este cazul, modificarea valorii concesiunii, inclusiv creșterile prețurilor sau ale onorariilor cauzate de modificare.

6. Descrierea circumstanțelor care au făcut necesară modificarea.

7. Data deciziei de atribuire a concesiunii.

8. Dacă este cazul, denumirea, adresa, inclusiv codul NUTS, numărul de telefon, numărul de fax, adresa de e-mail și adresa de internet ale noului operator economic sau ale noilor operatori economici.

9. Se specifică dacă respectiva concesiune se referă la un proiect și/sau program finanțat din fonduri ale Uniunii.

10. Denumirea și adresa organismului de soluționare a contestațiilor și, după caz, de mediere. Informații exacte privind termenele pentru procedurile de contestare sau, după caz, denumirea, adresa, numărul de telefon, numărul de fax și adresa de e-mail ale serviciului de la care se pot obține aceste informații

11. Data (datele) și referința (referințele) publicărilor anterioare în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene* privind proiectul (proiectele) la care se referă anunțul respectiv.

12. Data expedierii anunțului.

13. Orice alte informații relevante.